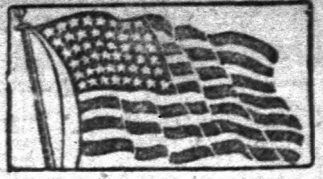

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Újság, Amerikai Hírlevő, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, California Magyar Farmer.

A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

NO. 43. SZÁM.

HARMVINCZADIK ÉVFOLYAM.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Szombat, 1920. február 21.

THIRTIETE YEAR.

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT

Dollárkirálynők gyöngyélete Bécs városában

A Bécsben működő amerikai misszióhoz beosztott gépirányók ma egy éhez a fizetésükből Bécsben, mint azelőtt a hercegnők. — A hercegnők pedig sárga irigységgel tekintenek rájuk. — Az amerikai lányok a legelőkelőbb szállodákban laknak és saját autójuk van. — Még a sárga portás is nagyobb ur Bécsben, mint a kancellár.

A Bécsben működő amerikai misszió általános esodlatnak, tiszteletnek, irigységnek, sőt gyűlöletnek tárgya Közép Európában. Az amerikai misszióhoz beosztott emberek, férfiak, nők, egyenesen, úgy érzik, tekintettel a jó finom dollárokra, amiket hazulról kapnak és a korona teljesen alacsony értékére, mint amekkorát a fűszeresek. A pénz, amit ezek az emberek keresnek, az európaiak szemében horribilis számba megy.

Az amerikai gépirányók egy egy Pampadour életét élik és ezt a bécsek, különösen persze a nők, nagy skandalumnak tartják. — A Salzburgi Volksbiatt, a bécsi amerikai missziókat írva, egy legutóbbi számban többek között a következőket mondja: "Egy tisztviselő, aki az amerikai misszióhoz van beosztva, legutóbb munkatársunk előtt, azt a kijelentést tette, hogy a fizetésük, amit amerikai pénzben kapnak, de osztrák koronában utalnak ki nekik, teljes zavarba hozza őket. Nem tudnak a sok pénzrel mit csinálni.

A gépirányók igazi "dollárkirálynők" vagy talán inkább "korona királynők". Az elegáns és amerikai gépirányók háromszáz dollár havi fizetést kap, a mi tavaszer koronának felel meg.

Mit gondolnak, hogyan éri magát egy leány, aki havonta koronát keres havonként, olyan összeget, amiről azelőtt a legadobb álmaiban se mert elképzelni?

A gépirányók a legelőkelőbb szállodákban laknak, fejedelmi lakosztályokban, bűhietlen mennyiségű édeséget fogyasztanak a legjobb cukrászdaiban, saját autójuk van és bérlet páholyuk az Operában... És a ruháik, ah, jobb, ha a ruháikról nem is beszélünk. Elegánsabbak, mint akármelyik hercegnő ruhái, pedig a hercegnők a régi jó időkbeli megtakarított egynehány jó ruhát a Zwicklbaektól, vagy szép és finom párisi holmikat. A csinos amerikai lányok a világ minden kérését se állnának szóba a legelőkelőbb politikusokkal, meg a nagy bankdirektorokkal sem.

Csodálatos, az amerikai hivatalnok nigger szolgái is szándékosan tényezők ma a bécsi életben.

Igaz, hogy a rongyos buszonózer korona havi jövedelmükkel a sztenográfusokhoz képest csak csak szegény örögök, de még ők sem hajlandók szóba állni a kancellárral.

Oh, te szegény, szerencsétlen Bécs, milyen kell legyen a sorod, ha amerikai cipőtisztítók és kis new yorki gépirányók nem cserélnék a legelőkelőbb embereiddel...

A német hajók árverése.

A szénátus kereskedelmi bizottságának az áránlatok visszutasítását javasolják.

WASHINGTON, febr. 20. — A hajózási tanács harmine volt német kereskedelmi hajóra kapott árverés utján áránlatot. A szénátus kereskedelmi bizottság azt javasolja most a tanács elnöke, Mr. Payne, hogy utasítsa vissza az ajánlatokat. Payne felhatalmazást kért, hogy új alkudozásokat kezdessen, mert az a célja, hogy az eladandó hajókat olyan cégek vegyék meg, amelyek amerikai zászlók alatt járatják majd azokat.

WASHINGTON, febr. 19. — A szenátus tegnap megerősítette Robert Underwood Johnson római nagykövetté való kinevezését. Johnson rövidesen elindul Olaszországba.

MEGVÁLTOZIK A BÉKESZERZŐDÉS TELJES SZÖVEGE?

Ugy Anglia, mint Franciaország amellel francia, hogy a békeszerződés szövegét teljesen meg kell változtatni.

Csak hogy a változtatásra nézve a két ország véleménye eltér.

PÁRIS, febr. 19. — A franciák nagyon lelkesednek azért a tervért, amelyet Lloyd George a nagykövetnek tanácsában mindennél erősebben akar vinni és előrelátóan "keresztül" is visz majd a békeszerződés szövegének lényeges megváltoztatásáért. A franciák azonban egész más módon képzik el a békeszerződés szövegének megváltoztatását, mint az angolok, tudniillik, mindegyik a maga érdekében megfelelően. A franciák álláspontja az, hogy a szerződés megváltoztatásával ők csak nyervehetnek, az angolok terve azonban, ha keresztül megy az, annyit fog jelenteni, hogy Németország válláról sok teher lemegy majd.

Majdnem az összes francia lapok azon a véleményen vannak, hogy a diplomaták eddig ne esájnáljanak semmit, amíg meg nem győzik őket arról, hogy Franciaország követeléseit teljes mértékben teljesíteni fogják. Tekintettel a helyzetre, az sem lehetetlen, hogy nem változtatják meg a szöveget, hanem olyan módosításokat tesznek majd rajta, a melyek valószínűleg ruganyossá teszik a szerződést, minek követelésekben sok érdek élér majd alatta.

A L'Eclair, Aristide Briand lapja a kérdéssel többek között a következőket írja: "A szerződés szövegének megváltoztatása igen jó gondolat, de a gyakorlati értéke csak akkor lesz, ha a szöveg megváltoztatása a győzők érdekében történik. Félő azonban, hogy ennek az ellenkezője fog bekövetkezni. A szövetséges államokban lévő gazdasági krízis, amely a willsoni békének a következménye, óriási hatalmat adott a szélső szocialisták kezébe, akik azt arra használják fel, hogy a militarista Németországot megmentessék."

Az említett lap vezéregykebebe később ezt mondja: "Egygylel két tisztában lenniök Londonban: mi, franciák, hajlandók vagyunk a szöveg megváltoztatására, de csak abban az esetben, ha az biztonságos és kilitásunkat nem veszélyezteti — a németekkel szemben."

Az Excelsior ezt írja: "Nyilvánvaló mindenki előtt, hogy az angoloknak ebben a kérdésben homlokegyenest ellenkező a véleménye, mint a franciáknak."

És ekkétt így fejezi be, minjtán hosszasan foglalkozik Millerand nyilatkozatával, amelyben azt jelenti ki, hogy a szerződés keresztülvitelét szorgalmazni kell.

"A szerződés szövegét azért akarják megváltoztatni, hogy annak a feltételeit könnyebben lehessen teljesíteni, vagyis a feltételek teljesítése a megváltoztatott szöveg szerint könnyebb lesz Németországnak. Az csak természetes, hogy a francia kormány nem oszthatja az angol kormány felfogását."

A többi lapok mind hasonló tenorban foglalkoznak a dologgal. Mindamellel valószínűnek emlekedett, Sherman erősen kékelt a "nagy emberbarát" ellen és azt a teleplezést tette, hogy az "emberbarát" egy alkalommal a földjéből kifosztott egy kis kőrü nyemeket.

"Azt kell hinnem, mondta Sherman, hogy a kormány emberbaráti intézmény lett — Henry Ford számára. A kormány egyebet se tesz, csak

Milliókról gondoskodik Európában az Egyesült Államok népének szive

A háboruban feldúlt országokban mindenütt találkoztunk az Amerikai Vörös Kereszt Egyesület képviselőivel. Az amerikai nép nagylelkűsége, az évről-évre megismertülő sokmillió gyűjtésnek biztosítanak anyagi alapot arra, hogy nemcsak, önfeláldozó munkájukat rendületlenül folytathassák az amerikai városok kereszt viselői.

Az ideai karácsony alkalmával nagyon sok helyen, csak az Amerikai Vörös Kereszt Egyesülettel meg a kicsinyekről, a világháború szerencsétlen áldozatairól, akik egész Közép Európában, — nagy mértékben Magyarországon is, — éhesen, rongyosan, testileg, szellemileg összetörve szenvedik végig a teleket.

SHERMAN UJRA Bizik a jövőben TAMADJA FORDOT a harmadik párt ÉS VÁLLALATÁT

Sherman, illinoisai republikánus szenátor a szenátusban új támadást intézett Henry Ford és a vállalata ellen.

Ford, Sherman szerint illetéktelenül, nagy vagyonot halmozott fel.

WASHINGTON, febr. 19. — Henry Ford, a világhírű autómobilgyártó ismét erős támadásnak volt kitéve tegnap a szenátusban, Sherman, illinoisai republikánus szenátor részéről. Sherman szenátor szerint Henry Ford illetéktelenül, óriási vagyonat halmozott fel, amely a háta megett áll s amelynek hatalmával sok olyan dolgot képes megvalósítani, amit más nem. Meg tudta a kongresszus bejegyezését és hozzájárulását a radikális párt vezéreire.

Sherman szenátor szerint Henry Ford illetéktelenül, óriási vagyonat halmozott fel, amely a háta megett áll s amelynek hatalmával sok olyan dolgot képes megvalósítani, amit más nem. Meg tudta a kongresszus bejegyezését és hozzájárulását a radikális párt vezéreire.

Sherman szerint Fordnak 1917-ben a kongresszus megengedte, hogy Michiganben, a Rouge folyó mentén buszezer ekert földet vegyen, sőt az is sikerült neki, hogy a kongresszus a folyó szabályozására négy száz kilenven ezer dollárt szavazott meg. Az csak természetes, hogy a telep melletti föld értéke azonnal rohamosan emelkedett. Sherman erősen kékelt a "nagy emberbarát" ellen és azt a teleplezést tette, hogy az "emberbarát" egy alkalommal a földjéből kifosztott egy kis kőrü nyemeket.

"Azt kell hinnem, mondta Sherman, hogy a kormány emberbaráti intézmény lett — Henry Ford számára. A kormány egyebet se tesz, csak

SHERMAN UJRA Bizik a jövőben TAMADJA FORDOT a harmadik párt ÉS VÁLLALATÁT

Sherman, illinoisai republikánus szenátor a szenátusban új támadást intézett Henry Ford és a vállalata ellen.

Ford, Sherman szerint illetéktelenül, nagy vagyonot halmozott fel.

WASHINGTON, febr. 19. — Henry Ford, a világhírű autómobilgyártó ismét erős támadásnak volt kitéve tegnap a szenátusban, Sherman, illinoisai republikánus szenátor részéről. Sherman szenátor szerint Henry Ford illetéktelenül, óriási vagyonat halmozott fel, amely a háta megett áll s amelynek hatalmával sok olyan dolgot képes megvalósítani, amit más nem. Meg tudta a kongresszus bejegyezését és hozzájárulását a radikális párt vezéreire.

Sherman szenátor szerint Henry Ford illetéktelenül, óriási vagyonat halmozott fel, amely a háta megett áll s amelynek hatalmával sok olyan dolgot képes megvalósítani, amit más nem. Meg tudta a kongresszus bejegyezését és hozzájárulását a radikális párt vezéreire.

Sherman szerint Fordnak 1917-ben a kongresszus megengedte, hogy Michiganben, a Rouge folyó mentén buszezer ekert földet vegyen, sőt az is sikerült neki, hogy a kongresszus a folyó szabályozására négy száz kilenven ezer dollárt szavazott meg. Az csak természetes, hogy a telep melletti föld értéke azonnal rohamosan emelkedett. Sherman erősen kékelt a "nagy emberbarát" ellen és azt a teleplezést tette, hogy az "emberbarát" egy alkalommal a földjéből kifosztott egy kis kőrü nyemeket.

"Azt kell hinnem, mondta Sherman, hogy a kormány emberbaráti intézmény lett — Henry Ford számára. A kormány egyebet se tesz, csak

AMERIKAI LOVAK FUTNAK MAJD A POZSONYI PÁLYÁN

Cseho-Szlovákia tíz amerikai ügető versenylovát rendelt Clevelandből.

Májusban kezdődnek a pozsonyi versenyek.

A háboruban feldúlt európai országok mindenben Amerika segítségére szorultak. Amerikától akarnak gabonát, búst, tejet és minden egyéb élelmiszert. Amerikától akarnak gépeket, gazdasági szerzőcsémákat, vasutakat és nyersanyagot. Az új csehlovak köztársaság ötletet a díjosság azért, hogy most olyasmint akar venni Amerikától, amivel megelőzte az összes többi országot.

Al. C. Pennock, a közismert clevelandi lóverseny ember az elmúlt napokban levelet kapott Bratislavából, — ahogyan Pozsony a cseh ekkeresztelték, — melyben Josef Leo Groman, a pozsonyi lóverseny titkára tíz amerikai ügetőverseny paripát rendel meg.

A pozsonyi lovaregylet titkára elpanaszolja, mily rengeteg károkat okozott a háború az országnak, mindamellel fokozott erővel akarják megkezdenni az idej futtatásokat. Az első verseny májusban zajlik le és nagyon szeretnék, ha ezen a versenyen szerepelneek már az amerikai paripák.

FÖLBORULT VONAT. Két mozdony és öt kocsi az árokba fordult. — Csak ketten sebesültek meg.

SHARON, Pa., febr. 19. — A Pennsylvania vasútvonalon egy személyvonat személyzetéből ketten megsebesültek, amikor a vonatot húzó két mozdony és az öt első kocsi kisiklás folytán beleborult az árokba Clarksville közelében. Az utasok közül sokan alapos rázkódást szenvedtek.

KÖVETELIK A JEGYZÉKVÁLTÁS KÖZZÉTÉTELÉT

Az angol közvélemény veszedelmet lát a Wilson és az ántant közötti üzenetváltás titkolásában.

Amerikát állandóan jobban kell informálni az eseményekről.

LONDON, febr. 19. — Félhivatalos helyről származó hírek szerint a békekonzferencia állítólag lépéseket készül tenni abban az irányban, hogy az általa hozott határozatokról az Egyesült Államok pontosan legyen informálva s nines semmi ok arra a feltevésre, hogy az a hír nem felelne meg a valóságnak. Akármint tesznek is ebben a tekintetben, azzal mégis körülbelül mindenki tisztában van, hogy esetleges szerencsétlen félreértéseknek vagy baklövéseknek nem lehet az elejét venni.

Kiderült, hogy a legelsőbb tanács eddig semmi intézkedésként nem tett avégre, hogy a londoni amerikai nagykövetet a maga határozatairól hivatalosan, írásban értesítse. Az amerikai nagykövét kénytelen volt szóbeli információkkal megelégedni, vagy pedig befolyásos újságíróknak a véleményét kikérni.

Ilyen körülmények között nem nehéz elképzelni az olyan állapotot, hogy a békekonzferencia egyenesen elfelejtette, vagy elmulasztotta közölni az amerikai nagykövettel valamelyik olyan határozatot, amelyeknek amerikai szempontból nagy fontossága lehetett.

Most már a közvélemény is megszólal s követeli, hogy a titkolózással hagyjanak fel. Így a Westminster Gazette a következőket írja: "Nyilvánvaló, hogy a Wilson jegyzéké megletésén kényes helyzetet teremtett. Lehet, hogy az Egyesült Államok s Anglia között a jövőbeli viszony attól fog függni, hogy milyen tapintatosan kezelik ezt a kérdést s mindkét ország népének nagyon is sok köze van az eredményhez."

"Mi emnélfogva leszögezzük a magunk tiltakozását az ellen a mód ellen, ahogy ezeket a tárgyalásokat vezették. A három fő hatalmasság titokban folytatja a tárgyalásokat, amit legfeljebb megbízhatatlan hírek szaktítnak meg.

"Az egyik kormány, a Wilson elnöké, szemben áll a maga kongresszusával, Millerand illetéleg alig lehetett remélni, hogy túléli első alkalozását a Kameronál s Lloyd Georgeról sem lehet azt mondani, hogy bírja az egész ország bizalmát.

"Ezeknek a népeknek joguk van meg tudni, hogy mi megy végbe a nevíkben s joguk van ahhoz, hogy tiltakozhassanak, ha arra szükség van minden olyan határozat ellen, ami jövőbeli viszonyukra befolyással lehet.

"De, ha a demokrácia már bizonyítottan van a világ számára, selve: a vasutasok, a nagy korporációk és a közönség.

Megverték Károlyit

BÉCS, febr. 19. — Gróf Károlyi Mihályt, aki tudvalevőleg Prágában él, megátámadták és csúnyán összeverték az utcán. A támadókat, akik egytől egytől magyaroknak vallották magukat, elfogta a rendőrség. A eltartóztatott magyarok, azzal indokolták támadásukat, hogy Károlyi tette tükre Magyarországot, a mikor kiszolgáltatta Kun Béla és kommunistáinak.

A VASUTASOKNAK A SZTRÁJKJA MÉG MINDIG KISÉRT

A vasuti testvériségek és az American Federation of Labor-ben levő szakszervezetek már egyesültek.

Az általános vasuti sztrájk réme még mindig fenyeget.

WASHINGTON, febr. 19. — A vasutasok egyöntetű eljárása felé hatalmas lépés történt tegnap. Az összes vasuti testvériségek és az American Federation of Labor keretén belül működő vasuti szakszervezetek egyesültek, annak az írott megállapodásnak alapján, hogy a jövőben "egyöntetű álláspontot" foglalnak el akár védelmi, akár támadási szempontból.

Ez annyit jelent, hogy az általános vasuti sztrájknak a réme még nemcsak, hogy nem mult el, de erősebben kísért, mint valaha. Politikai körökben biztosra vették, hogy a közelgő március elseje után, ha a kormány a vasutakat visszaadja az eredeti tulajdonosoknak, kitér az általános vasutisztrájk. A Timothy Shea vezetése alatt álló háromtagú bizottságnak az elnökünl tett látogatása után az a vélemény alakult ki, hogy az általános sztrájk még se lesz meg tekintettel az elnöknek a béremelésével szemben tanúsított enyhe magatartására. Az egyesülés után azonban bizonyosra vehető, hogy a vasutasok nem tréfnálnak és jogaik követelésében hajlandók a végső határig elmenni.

A közös határozatban benne van, hogy a jövőben csak egyöntetű sztrájkokról lehet szó, s egyik sztrájkot se jelenthet be sztrájkot a saját szakállára.

Washingtonból jelentik, hogy a vasuti törvényjavaslataknak a záródékát Hines vasuti főigazgató kezdi tárgyalni a vasuti testvériségekkel. A legnagyobb érdekeltés az az érdeklődés, hogy a záródékán ama pontjával szemben nyilvánul meg, amely kimondja, hogy az eszantuli diszputáktól egy kilenc tagból vitákat egy kilenc tagból ben egyformán legyenek képviselőknek tanácsát, vagy felvilágosítását nem vette igénybe az elnök.

WASHINGTON, febr. 19. — Wilson elnök ma már befejezte legújabb válaszigjegyzékét az adriai kérdésben és átnyújtotta Polk helyettes külügyminiszternek, hogy azonnal továbbítsa Európába.

A legújabb jegyzék körvonalazza, hogyan képzeli el a finmei kérdés egészségese és igazságos megoldását az elnök. Ezt a jegyzékét már megírta a leírásában az elnök, hanem gyorsíróknak diktálta és a szöveg rendkívül rövid.

ASZÖVETSÉGESEK VÁLASZJEGYZÉKE ENGEDÉKENYEBB

Nincs semmi szükség arra, hogy Wilson elnök vissza lépjen a békeszerződésről.

További nézetváltás fogja a kérdést tisztázni.

WASHINGTON, febr. 18. — Wilson elnöknek most már a kezében van annak a válaszigjegyzéknek a teljes szövege, amit az angol francia és olasz kormányok küldtek arra a tiltakozó átiratra, amiben az ellen kélt ki, hogy az Adria kérdést az Egyesült Államok véleményének teljes mellőzésével akarják megoldani.

A szövetségesek eme válaszigjegyzékének hangja békülékeny. Ezt a kormány elismeri ugyan akkor, mikor egy határoz, hogy a jegyzéknek szövegét egyelőre nem óhajtja nyilvánosságra hozni. A jegyzékváltás azonban még nem ért véget. A szövetségesek nyitva hagyták az utat ahoz, hogy az elnök további eszmecserebe bocsátkozhasson velük a jugoszláv-olasz probléma megoldása dolgában.

Nincs a jegyzékben semmi olyan az Egyesült Államokkal szemben, ami arra késztetné az elnököt, hogy valóra váltsa az első jegyzékében használt fenyegetést, t. i. hogy megrontolás tárgyává tegye, vagy visszavonja a szenatustól a Versailles békeszerződést s a francia-angol-amerikai egyezményt.

Minden azonban csak tálalás számba mehet, aminek legfeljebb anyai alapja van, hogy a kormány részéről ezek a fenyegetések semmi éafalatlansá nem részesültek. A külügyminiszterium egyáltalában nem hajlandó a kérdésről nyilatkozni, mind össze annyit ismer el, hogy az ántant válsága csakugyan megérkeztet Washingtonba.

Egyelőre sem Wilson elnök jegyzékének sem ennek a válasznak szövegét nem óhajtják nyilvánosságra hozni Washingtonon sem. A kormány ellenben szivesen hajlandó a nyilvánosság elé vinni a levélváltást, ha az európai kormányoknak sines az ellen kifogása. Hogy ebben a tekintetben mi történik majd, azt a jövő fogja megmutatni.

WASHINGTON, febr. 19. — Wilson elnök ma már befejezte legújabb válaszigjegyzékét az adriai kérdésben és átnyújtotta Polk helyettes külügyminiszternek, hogy azonnal továbbítsa Európába.

A legújabb jegyzék körvonalazza, hogyan képzeli el a finmei kérdés egészségese és igazságos megoldását az elnök. Ezt a jegyzékét már megírta a leírásában az elnök, hanem gyorsíróknak diktálta és a szöveg rendkívül rövid.

A jegyzék megszerkesztésénél senkinek tanácsát, vagy felvilágosítását nem vette igénybe az elnök.

Hatalmas kötetet tesz ki a SZABADSÁG

EZIDEI NAGY KÉPES NAPTÁRA

TELVE SZEBBEN-SZEBB KÉPEKKEL ÉS KITUNÓ OLVASNI VÁLÓKAL, AMELYEK SZÉPEK A SZEMNEK ÉS KEDVESEK A LÉLEKNEK. Gyönyörű Nagy Naptárunkat csak az azok az előfizetők kapják meg, akik az előfizetési díjjal nincsenek hátralebélve és akik a csomagolási és a szállítási költségek fejében beküldenek 25 CENTET.

ASZÖVETSÉGESEK A VOLT CSÁSZÁR NAGYON SZOMORU EMBER LETT MÁR

Nagyon fontosnak tartják a törökországi keresztény fajok védelméről való gondoskodást.

A kérdés az angol parlamentben is szóba került.

LONDON, febr. 19. — A szövetségesek legfelsőbb tanácsa a mai nap délelőttjén a török határ megvitásának részleteivel foglalkozott s a tanácskozás elefent a téma felett átnyult a délutánra is. A török békeszerződés sok pontjának végeleges elintézését egy külön szerkesztőbizottságra bízta a Tanács.

Az angol parlamentben ismét több interpelláció hangzott el az örmény megszállások dolgában s ezekre a kérdésekre a kormány részéről Andrew Bonar Law felelt. A miniszter kijelentette, hogy a keresztény fajok védelme a török határon belül egyike azoknak a kérdéseknek, amelyek megvitatására s megoldására a legnagyobb figyelmet fordította a békekonferencia s minden lépés meg fog történni, hogy ezeknek a keresztényeknek élete biztonságban legyen.

Beszéde során egyúttal megismételte a miniszter azt a nyilatkozatot, hogy Konstantinápolyba értesítés ment, miközben nem lenne ellene annak, hogy a város a törökök birtokában maradjon, ha azonban a megszállások és üldözések Törökországban nem fognak megszűnni, akkor a békekonferencia kénytelen lesz ezt a gondolatot megváltoztatni a törökök hátrányára.

A miniszter annak a reménynek adott különben kifejezést, hogy az a nyomást, amit ebben a tekintetben a törökökre gyakorolnak, meg fogja tenni a maga hatását.

Az új szoviet uralom.

Martens szerint az orosz szoviet már nem az, ami a kezdetben volt.

WASHINGTON, febr. 19. — Ludwig C. A. K. Martens, szoviet Oroszország amerikai ügynöke a szenátus vizsgálóbizottság előtt ma reggel kijelentette, hogy az utóbbi időben a szoviet államformában igen sok változás következett be.

Martens szerint a világi papok és szervezeteknek ma már van szava az ügyek és a saját cenzúrát is eltörölték. Azokat a politikai csoportokat, amelyek a szoviet uralmat kritizálják, nem bántják és a lapjaik is minden akadályozás nélkül megjelenhetnek.

Wade Ellis, a bizottság ügyésze azokra a nyomtatványokra vonatkozólag hallgatta ki Martens, amelyeket a szoviet vezeték az Egyesült Államokban terjesztettek. A vizsgálata előrelátó határol még hosszabb ideig el-tart majd.

HA VAN UTLEVELE és rövidesen hajóra akar szállni, JÖJJÖN AZONNAL.

Levélleg vagy sürgönyileg értesítsen bennünket érkezéséről, hogy emberünk megvárassa őt a Depoton. Kényelmes szállásról gondoskodunk és podgyász ügyeit elrendezzük.

HA NING'S UTLEVELE irjon azonnal hozzánk s mi megszerezük azt önnek.

PÉNZKÜLDÉS ÉS PÉNZBEVÁLTÁS

A legolcsóbb napi árfolyam mellett.

TRANSATLANTIC EXCHANGE INC. 303-10TH AVENUE, Corner 22nd St. NEW YORK, N. Y. Tel. Watkins 7232

A németek volt uralkodója nagyon szomorú ember lett. Nem beszél senkivel, már csak azért sem, mert őrzik.

Egy amerikai újságírónak sikerült meglátnia Hohenzollern Vilmost.

UTRECHT, febr. 19. — A volt német uralkodó — jelenti egy amerikai hírlapíró — nagyon szomorú ember lett. Határolnak volt részesei, ha most találkoznának vele, talán meg se ismernék.

Nagy szerencsém volt, mondja a hírlapíró, nagyobb, mint akármelyik kollegámnak eddig, hogy egészen véletlenül, sikerült meglátnom a németek volt uralkodóját. Maga Bentinek gróf, aki a volt uralkodóknak házigazdája volt, mióta az Hollandiában tartózkodik, adott nekem erre alkalmat.

Vilmost nagyon őrzik, sokkal jobban, mint azelőtt Pottsdamban. Vilmos szemmeláthatólag belenyugodott a Sorsába, amely arra kényszeríti őt, hogy engedelmeskedjék, mikor az őz volt szokva, hogy parancsoljon. Ugylátszik, már letett arról a rögeszméről, hogy a világ meg hódítására az Ur őt küldte el.

Ugy viselkedett, mint egy üldözött ember, ahogy viselkedik. Egy ember, aki meg van arról győződve, hogy meg a természet erői is üldözik őt. Nap-hosszat ott áll Hohenzollern Vilmos a kastély valamelyik ablakánál és egy örült szemével szemléli a vidéket. Talán arra gondol: hogyan mentse meg az életét, vagy arra, hogy ha az életét sikerült megmentenie, lesz-e fedél majd, ami alatt meghúzhatja magát ő, aki tegnap még milliók ura volt, feljhatalmu parancsolója és ma szánandóbb a legszánandóbb csavargónál!

Bentinek gróf azonban más ként gondolkozik. Ő meg van arról győződve, hogy meg azért akadhat valaki, aki lakohelyül felajánl egy kastélyt Vilmosnak.

A doorn hazaeska két hónap mulva lesz készen. A Bentinek grófi kastélyba azonban beengedtek és alkalmat lett volna a császárral beszélni, ha ő felelt volna. De nem felelt, azt hiszem beszélt volna, de az őrség előtt nem akart. A szeme azonban hängös szónál is jobban beszélt. Szomorú, nagyon szomorú az a történet, amit a császár szeme mesél...

KI A BÜNÖS?

BERLIN, febr. 19. — A németek ama válaszukban, amelyet a szövetségesek legutolsó jegyzékére küldenek, ki fogják jelteni, hogy a Hindenburg és a Ludendorff ellen emelt vádakat nem tartják elég alaposnak. A szövetségesek, mint ismeretes, azt követelik, a németektől, hogy körülbelül kilen száz tisztjüket adják ki tárgyalás végett, olyan tisztet, akiket azzal vádolnak, hogy a háborúviselés nemzetközi törvényeit megsértették és a háború alatt kegyetlenkedtek.

A német kabinet tegnap foglalkozott a szövetségesek legutolsó jegyzékével. Arra fogják a szövetségeseket felszólítani, hogy több esetben a vádat határozottabban körvonalazzák. Németországban — különben megvannak arról győződve, hogy az ország felett a krízis már elmúlt. Az általános vélemény az, hogy a hollandi kormány nem adja ki Hohenzollern Vilmost, aki továbbra is Hollandiában marad, lehet azonban, hogy az őrséget körülötte nagyobb létszámra emelik.

A NÉMET HADSEREG LESZERELÉSE.

Julius 10-ig adtak időt arra, hogy Németország 100.000 főre apassza hadseregét.

LONDON, febr. 19. — Németország újabb engedményt vivott ki. A szövetségesek belegyeztek abba, hogy a hadserge létszámának csökkentését 100.000 főre március 31. helyett július 10-re halassza. A békeszerződés életbe lépése után három hónapra már csak 200.000 főnyi hadserget tarthatott Németország.

Erre a tisztesség tudó válasz az, hogy Kedves egészségére!

Az okos válasz pedig: VIGYÁZ!

"FLU" ne legyen ebből vagy tüdőgyulladás!

Mi sem könnyebb, mint ez ellen védekezni.

1-ször tartsa belső szervezetét tisztán a valódi PURGARET gyógyucorral (postán 1 dollár bérmentve). Ha pedig már köhög, tüsszent vagy fáj a melle, hozassa meg rögtön a valódi

SZEPES-KARPÁTI MELL TEAT, KARPÁTI MELL CSEPPEKET és KARPÁTI MELL-ÉS TUDÓ PASZTILLAKAT.

Postán küldve 4 csomag Szepes-Kárpáti mell tea, 1 nagy üveg Kárpáti mell cseppek 2 dollár. 2 doboz Kárpáti mell-és tudó pasztilla 1 dollár.

Mint FLU elleni óvszert ajánljuk a bevált Vörös Kereszt Desinfector. Ebből keveset tányérra töltve a szoba levegőjét javítja és a betegség csiráját a flu bacilusokat megöli. Egy ház se legyen nélküle!

Postán nagy üveggel bérmentve 1 dollár.

Az összes itt említett óv- és gyógyszereket 5 dollár beküldése mellett bérmentve küldjük bárhová. Kivánatra e szereket külön-külön is megrendelhetők. Rendelését cimezze így:

Vörös Kereszt Patika 8901 BUCKEYE ROAD CLEVELAND, O.

ASSZONYOK A KATONAI KIKÉPZÉS ELLEN.

CHICAGO, Ill., febr. 19. — A Női Szavazók Országos Ligája határozati javaslatot fogadott el, amelyben tiltakozik az általános kötelező katonakiképzés eszméje ellen s minden igyekezet ellenére sem volt hajlandó tart a határozati javaslatot új tárgyalás alá venni, hogy azt esetleg megváltoztathassák.

A nők kongresszusa helyesli a Nemzeti Ligáját s kimondta azt is, hogy kivánatosnak tartja a tanárok és tanítók fizetésének sürgős javítását is.

A CSÁSZÁR SZÁMÜZETÉSE.

Nem lehetetlen, hogy a hollandok Curacao szigetére viszik.

PARIS, febr. 19. — A holland kormány az azt javasolta, hogy Vilmos volt német császár internálja a Venezuela partjai közelében levő Curacao szigetre. Ide szívesebben küldték a hollandok a császárt, mint a holland east indiai szigetek térségébe, mondja a Matin, amely szerint a holland fővárosban látható megrökönyödést keltett a szövetségeseknek választójegyzéke a császár kiadatására vonatkozóan.

Több millió dollárt azokat a milliókat

raboltak el honfitársainktól, akik a KEBELÜKBÉ meg KOFFEROKBA dugva magukkal viszik a pénzüket.

a melyeket ÁLLAMI FELÜGYELET ALATT ÁLLÓ bankom utján előre HAZAKÜLDENEK családjuknak vagy bármely TAKARÉKPÉNZTÁRBA, senki el nem rabolhatja az uton, hanem PONTOSAN KIFIZETIK MAGYARORSZÁG, vagy az elfoglalt területek bármely részében.

okuljanak a mások kárán ne utazzanak el innen, míg minden ügyüket el nem intézték. BANKOM ITT VAN A KÖZELÜKBEN.

Jöjjenek el személyesen PÉNZKÜLDÉSI, UTLEVÉL vagy HAJÓJEGY ügyeik GYORS ÉS LELKIISMERETES ELINTÉZÉSE végett. Nem bánja meg soha, ha megfogadja

BECSÜLETES ÉS JÓRAVALÓ TANÁCSOMAT.

John Németh, Jr. BANKER 437 PENN AVE., PITTSBURGH, PA. A Wabash vasútállomás közelében.

A SZOCIALISTÁK NEMBOLSHEVIKEK MONDJA HILLQUIT

A New York állami szocialista törvényhozók védője az amerikai szocialisták elveiről.

A szoviet az Egyesült Államokban nem válna be.

ALBANY, N. Y., febr. 18. — Morris Hillquit szocialista vezető, annak az igazságügyi bizottságnak az ülésein, amely bizottság őt szocialista törvényhozó állítólagos hitlensége tárgyában folytat vizsgálatot, azt a nyilatkozatot tette, hogy az Egyesült Államokban levő szocialisták nem bolshevikek, hanem a Marx iskolájához tartozó szocialista demokraták.

Azzal a váddal szemben, hogy az amerikai szocialisták forradalom révén akarnák a szoviet rendszert az Egyesült Államokra rákényszeríteni, azt mondta Hillquit, hogy gyerekes dolog olyat állítani, mintha a szoviet rendszer ebben az országban sokkal jobban beválna, mint Oroszországban. Szerinte a bolshevizmussal, a moszkvai harmadik internacionáléval s a szoviet rendszer csupán egy eszme, amivel még csak kísérleteznek Oroszországban, de egyáltalában nem tökéletesítették ott sem.

"Azért, hogy a mi rokonszenyünk az orosz munkással van abban a tekintetben, hogy megtarthassa a maga választott kormányformáját, ebből még nem következnek az, hogy mindent helyeselnék, amit a szoviet kormány csinál, jelentette ki Hillquit. Teljesen elismerjük, hogy igen súlyos hibák történtek."

Elmondta felvilágosításai során Hillquit, hogy ha a szocialisták parlamentáris eszközökkel hatalomra jutnának az Egyesült Államokban valamikor, akkor valószínűleg kibővítenék bizonyos tekintetben a kormány hatáskörét, amint hogy a háború alatt ez most is szükségesnek bizonyult.

TESTVÉRGYLKOS LETT ÉHSÉGBŐL EGY TIZ ÉVES FIU

A kenyér hiánya megörjti a bécsi gyermekeket. Egy tíz esztendősi fiu megölte a nővérét éhségből.

A szülők, akik halálra kívánják gyermekeiket.

BÉCS, febr. 20. — A tíz esztendősi Rudolf Friedl, aki zokogva, remegve állott tegnap az egyik bíró előtt, rettenetes példája, megdöbbentő példája annak, hogy az éhség mire képes vinni az embereket, még ha csak tíz esztendősek is.

A fiu egy konyhával meggyilkolta a nővérét, mert annak volt kenyere, neki meg nem s mert az elkészített szülők, akiknek a rettenetes állapotokban magukon kívül még négy gyermeket is kell ellátniok, általában azt hangoztatták, hogy a helyzetük sokkal könnyebb lenne, ha nem lennének olyan sokan.

A szülei mindig veszekedtek, mesélte a bírónak a kisfiu zokogva. Mindig azt mondták, hogy kár, hogy ilyen sokan vagyunk. Ha kisebb lenne az család, több kenyér jutna egy-egy re. Nem ettem három napig semmit. Nem tudom, mi volt velem, de bódult voltam. A nővérem lettek, kenyeret, józújen, és én éheztem. Nagyon el voltam keseredve, mert nekem nem akartak adni. Mérgemben elővettem a konyhakést és leaktartam az egyiket szurmi. De csak a kisujját vágtam meg. Ő elszaladt — a kenyérrel. Este, lefekvés után, megint kimentem a konyhába, vettem a kést és belopódtam a leány szobájába és szíven szurtam.

Mért? Akkor már nem volt nála kenyér? — kérdezte a bíró. — Mert a papa és a mama mindig azt mondták, ha kevesebben lennénk, több kenyérünk lenne. Gondoltam, megölik egyet közülük, akkor talán nekem is jut kenyér... Az éhség miatt, a rettenetes, szédítő, örületbe hajtó nyomor miatt szájjával kerülnek a gyerekek a

AKINEK AZ ÓHAZÁBAN ÉLNEK A SZERETTEI OLVASSA EL AZ ALÁBBI AKAT

MI sohasem szoktuk arra ösztönözni vagy csábítani az amerikai magyarokat, hogy vegyék ki a bankból a dolláraikat és küldjenek mennél több pénzt Magyarországra. Az amerikai magyarokat nem kell arra serkenteni, hogy az óházában szükségget szenvedő szeretteiken segítsenek és pénzküldeményeikkel tegyék nekik lehetővé az óriási drágaságban a megélhetést.

DE arra igenis figyelmeztetni szoktuk a magyarokat, hogy legyenek szerfölött óvatosak és ne bízzák pénzküldeményeiket ösmeretlen nevű, máról holnapra felbukkant emberekre, hanem forduljanak régi, megbízható bankárhoz, aki évtizedek óta hűségesen, pontosan szolgálja ki a magyarságot.

AZ előrelátó amerikai magyarok, akik megfontoltan cselekednek, meg is fogadják az ószinte, jó tanácsot és ha pénzt küldenek szeretteiknek vagy a jövőben való használatra koronát vásárolnak, ahhoz fordulnak, akikben még senki sem csalatkozott.

ENNEK A KÖZISMERT BANKHAZNAK EZ A CIME:

KISS EMIL BANKAR HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA Irjon felvilágosításért. DOLLÁRBETÉT UTAN 4% KAMATOT FIZETUNK. 133 Second Ave., New York.

SEGITS AZ ÉHEZŐ ROKONAI DON most mikor küldhet ELEMELI ES RUHANEMUEKET amit szemei látnak és biztosítva van a Lloyd Insurance Company a világ legnagyobb biztosító intézeténél, házhoz szállítva. Kérjen bővebb felvilágosítást. INTERNATIONAL COMMERCIAL HOUSE 210 Second Ave., New York, N. Y. Telephone: Stuyvesant 4826 41 43 45 47 49

The State Bank 378 Grand St., New York

Amerikának egyik legnagyobb és legrégebb pénzintézete. E HATALMAS amerikai bank megszerzi önnek az utlevélt és az utazási engedélyt. Hajójegyet biztosít bármely vonalra a társulatok eredeti árain csekély foglaló ellenében.

Svájc és a háborús bűnösök. A kis köztársaság attól fél, hogy sokan menekülnek hátrái közé. GENEVE, febr. 19. — A svájci kormány attól fél, hogy azok közül a németek közül, akiket a szövetségesek meg akarnak büntetni, sokan keresnek menedéket a köztársaságban. Rupprecht bajor trónörökös és Bülow generális, akik a listán vannak, Genfben tartózkodnak. A kormány attól fél, hogy meggyűllik a bajor szövetségesekkel a kiadatásuk miatt.

Keressen fel bennünket személyesen vagy irjon hozzánk az alanti címre: Sherman újra támadja Fordot és vállalatát. (Folytatás az 1-6 oldalról) Henry Ford politikai és pénzügyi érdekeit segíti elő. Sherman végül azt a kijelentést tette, hogy a mostani michigani szenátori választásban Fordnak nem volt elég a kormány befolyása. "A magán ügyöknél százával éresztette rá az emberekre."

CLEVELANDI HIREK

AZ EGYESÜLT EGYLETEK GYÜLESE.

MÁRCIUS 14-ÉN, VASÁRNAP LESZ HAZAFIAS ÜNNEPÉLY A KOSSUTH-SZOBORNÁL.

Az évi kösgyűlést április 8-án tartja meg a clevelandi magyar egyleteknek testülete.

Az Egyesült Magyar Egyletnek kedden este gyűlése volt az Önképzőkörben. A gyűlést, amelyre tizenegy clevelandi magyar egylet küldötte el delegátusát, Kovácsy M. György elnök nyitotta meg. A beteg Pálosay Jenő jegyzőt Lebozza Miklós helyettesítette, akit ideiglenesen jegyzőnek választottak meg.

Az évi kösgyűlést április 8-án tartja meg a clevelandi magyar egyleteknek testülete. A szózat megköszönésére öt tagú bizottságot választott a gyűlés. A bizottság tagjai: Dr. Baras Henrik, Varga Hugó, Zsilinszky Lajos, Csutoros Elek, Kish Gyula és Kovácsy M. György lettek.

Kimondotta a gyűlés, hogy a jegyző küldjön körlevelet a clevelandi magyar egyletek ama részének, amely még nem csatlakozott az Egyesült Egyletkehez, kérje fel a csatlakozásra s egyúttal ajánlja, hogy magyarsági ájzhoz gyermekek érdekében megindult mozgalmat úgy az egyletek maguk, mint a tagok teljes erejükkel támogassák.

Az évi gyűlést megköszönés napján április 8-án szentelték ki a delegátusok. A kösgyűlés ugyanazok az Önképzőkörben lesz.

Japánban is meghonosította a kormány a háborús takarékosági bélyegeket és ez a cifra falragasz arra szólítja fel a népet, fektesse pénzt takarékos bélyegekre.

REVOLVERHARC A BANDITÁVAL.

Hat rendőrral szállt szembe a halálraírt gonosztevő. — Az egyik rendőrnél letette a bajuszát.

egyik legsikertelenebb alkotásiát, a Suhanc című operettet mutatja be a népszerű színház. A Suhanc, nem tudni, kinek a hibájából, hieddelj nem kért hető színrre Clevelandban, így érti a közönség előadását. Szende Béla színházalata két héten keresztül szorgalmasan tartotta a próbákat ebből az operettből, biztosra lehet tehát venni, hogy a derék színészárda tudása legjavával szolgál majd.

KÖZSÉNYNYILVANITÁS.

Alulírott halász közönmélet nyilvanítom a Clevelandi 1848-as Betegséggyógyító Egyletnek, hogy megboldogult férjem, néhai Oravecz György után nekem járó \$1000.00 a temetés utáni négy napra hiány nélkül kifizette.

MAGYAR LEÁNY KÜZDELME A BANDITÁVAL.

Maki Hilda úgy összekarmoltámadóját, hogy az futásra vette a dolgot, de a leány kéziérsényét elrabolta.

A Euclid ave. és E. 40th St. sarkán kedden este utonálló támadta meg a villamos váró Maki Hildát, egy magyar leányt, aki a közelben van alkalmazva. Amint a Euclid avenue felé igyekezett, észrevette, hogy a templom árnyékában egy férfi álldogál. Az utasokra érve, inteni akart Maki Hilda egy közelébe villamosnak. Ebben a pillanatban a templom mellől hozzárohant a gyanus alak és torkon ragadta a szerencsétlen leányt.

A villamos nem állt meg a sarkon, úgy látszik, hogy a vezetője nem vette észre a küzdelmet, ami kifejlődött a leány és a bandita közt.

A SUHANG.

Szende Béla színházalata legközelebbi előadást vasárnap, február 22-én tartja a Prospect színházban. — A közönség körében élénk az érdeklődés Konti József bájos operettje iránt.

A clevelandi magyar színház kedvvel közönséget, mely az utóbbi években már megszokta, hogy sürün tartsanak színészeink itt előadását, nehezen várja Szende Béla színházalata legközelebbi bemutatóját, mert a múlt héten elmaradt a Palásthy-féle színházalata előadása.

Ezt az előadást nemcsak azért várja nehezen a clevelandi magyar színház, mert már két hete nem jártak itt színészek, hanem azért is, mert Konti Józsefnek, a hírszerűre sietett a leánynak, neves magyar zeneszerzőnek

A BENWOODI, W. VA. SZÜZ MÁRIAI BETEGSEG-GYÓZÓ EGYLET 1919. ÉVRŐL SZÓLÓ TITKÁRI JELENTÉS.

Tisztelt Elnök ur és Tagtársak! Van szerencsém önöknek 1919. évi névhiányos munkálkodásunkról beszámolni. Elsőben is azon jelenléssel járunk, hogy a tagjaink közül a legtöbb tagtársunk vesztettük el, vagyis (10) tiz haláleset történt, amely tagjaink közül (9) kilenc influenza betegségben halt meg, (1) egy pedig öngyilkosság áldat.

Továbbá tetemesen megfogytakok tisztajaink száma, amelynek oka a szülőháza való visszautazás. Egyben ki kell jelentenem, hogy két osztályunk is feloszlott, vagyis a 9-ik osztályozott az V-ikhez, a 10-ik pedig az anyagegyülethez, tehát az egyletünknek 7 osztálya működik az anyagegyületen kívül, amelyek a legnagyobb rendben és pontosággal végzik kötelességeiket.

Továbbá bond alá helyeztetik az anyagegyület (5) 6t tisztikara: pénztárnok, titkár, pénztári ellenőr és két szímvizsgáló bizottság, amelyek bontja kint \$3000.00-t.

Egyben pedig örömmel jelentem, hogy az évi szárazmunkánk eredményt mutat fel a pénztári jelentésből, amely csakis annak tulajdonítható, hogy a havi és negyedévi díjak, ugyancsak a betegséggel és temetkezési költség megosztottak.

Remélem is, hogy ha szabályaink továbbra is így érvényben maradnak, egy egyletünk meg tud felelni a tagokkal szemben elvárt kötelességeinek. Ugyancsak az elmult évi ügyvezetés is nagyon sok munkát és költséget kívánt, amely a sok betegséggel és halálhullásokkal tulajdonított. Egyben pedig kérem az igen tisztelt tagjaimat, hogy határozaton afelel, hogy nagy tapasztalatom van maris afelet, hogy tagjainkban, melyek az órázása visszavándorolnak, nagyon szeretnék az egyletünkben részt venni, de a miután az intézkednek, nagyon ajánlom, hogy a régi szabályunk ezen pontja ismét elfogadjassék az a megjegyzés, hogy a jövőben az órázásokra, azaz a tagok maradását az egyletnek, de azelőtt egy évi havi és 1/4 évi díjat fizetnie és csakis ezek megtörténte után jogos minden felszólításra.

Egyben pedig az Arva anyagegyület és a mi napig sem tudtuk fölposztolni a 1501 fel nem állt nem tudjuk fölposztolni, mert a szabályaink úgy határoznak, hogy csak ezek után fizethető ki, de ezen ponton mind a legújabb és a legújabb bankoknál vannak elhelyezve és a kamatok mindig pontosan rendezve vannak, amely különben kitűnik az alábbi számadásomban.

A BENWOODI, W. VA. SZÜZ MÁRIAI BETEGSEG-GYÓZÓ EGYLET 1919. ÉVI ZÁRSZÁMADASA.

Table with financial data for the Benwood, W. Va. Szűz Máriai Betegséggyógyító Egylet 1919. Includes items like 'Havi díjakból', 'Kiadás', 'Bevétel', and 'Összesen'.

BEVÉTEL.

Table showing monthly income (Bevétel) from January to December, including 'Január hóban', 'Február hóban', etc.

KIADÁS.

Table showing monthly expenses (Kiadás) from January to December, including 'Január hóban', 'Február hóban', etc.

BEVÉTEL RÉSZELETEZVE.

Table showing detailed breakdown of income (Bevétel részletezve) including 'Havi díjakból', 'Féléves díjakból', etc.

KIADÁS RÉSZELETEZVE.

Table showing detailed breakdown of expenses (Kiadás részletezve) including 'Hálaléseti díj', 'Temetkezési díj', etc.

HONFITÁRSÁK!

KLEIN JEWELRY CO. 8932 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

Ha jól és olcsón akarnak ékszerhez jutni, keressék fel, vagy írjanak a Cleveland, O. Klein Jewellery Co. negyedéni legnépszerűbb magyar ékszerüzletében. Nagy raktárunk van hazai fülbevalókban, karika és kőves gyűrűkben, továbbá mindenféle aranyékszerekben. Üzletünknek 15 éves múltja biztosítja a jó és rendes kiszolgálást. Hazai és amerikai órákat és ékszerket jótállás mellett javítok.

Az egylet késpénz vagyonja \$ 4395.43. Összesen \$ 500.00. Betegséggyógyító egyletünk. Anya egylet 97 heti \$ 659.00. F. osztály 10 " \$ 60.00. III. osztály 33 " \$ 219.00. IV. osztály 193 " \$ 128.00. V. osztály 51 " \$ 83.00. VI. osztály 29 " \$ 201.00. VII. osztály 70 " \$ 460.00. VIII. osztály 6 " \$ 42.00. IX. osztály 13 " \$ 78.00. X. osztály 6 " \$ 39.00. Összesen \$ 1418.00.

Hálaléseti díj \$ 4148.00. Temetkezési díj \$ 600.00. Összesen segélyre kifiz. \$ 8052.00. Vegyes kiadások \$ 1084.77. Összesen \$ 9446.01. Bevétel Anya egylet és osztályoknál részletezve. Havi díjakból \$ 662.00. Beállási díj \$ 7.00. Szabálykönyvből \$ 11.55. Szállag jelvényéből \$ 1.00. Kerest jelvényéből \$ 3.45. Haláléseti díjból \$ 730.00. Kivételéből \$ 143.25. Kivételéből \$ 8.25. Visszafizetett st. IV. oszt. \$ 12.00. Kamatokból \$ 183.64. Visszafizetett Bond \$ 15.00. Bűntetésekből \$ 47.30. Díszmányokból \$ 22.20. Összesen \$ 1819.64.

1919. január 1-től 1919. december 31-ig betegséggel fizetett egyletünk Anya egylet. Kise Antal 6 heti \$ 36.00. Trapl József 6 heti \$ 36.00. Hegedüs Ignác 3 heti \$ 18.00. Czizmadia Ignác 2 heti \$ 18.00. Kise Antal 9 heti \$ 81.00. Szabó Ignác 12 heti \$ 120.00. Kise Antal 4 heti \$ 36.00. Szabó Ignác 8 heti \$ 72.00. Harangozó Vince 3 heti \$ 21.00. Prohász Sándor 5 heti \$ 45.00. Szedlák Antal 6 heti \$ 42.00. Komán István 6 heti \$ 42.00. Horváth István 2 heti \$ 36.00. Harangozó Vince 6 heti \$ 54.00. Szári Pósz 8 heti \$ 72.00. Harangozó Vince 6 heti \$ 42.00. Harangozó Vince 2 heti \$ 14.00. Összesen 97 heti \$ 659.00.

I. osztály: Lord, Md. Zavadni József 2 heti \$ 12.00. Zavadni József 3 heti \$ 18.00. Zavadni József 3 heti \$ 21.00. Herczeg János 2 heti \$ 14.00. Összesen 10 heti \$ 65.00.

III. osztály: Robyville, O. Keszi Anna 3 heti \$ 18.00. Don István 4 heti \$ 24.00. Salamon Béla 2 heti \$ 12.00. Horváth Vince 3 heti \$ 18.00. Gaostonyi János 5 heti \$ 35.00. Horváth Vince 12 heti \$ 84.00. Horváth Vince 1 heti \$ 7.00. Funtek Gábor 3 heti \$ 21.00. Összesen 33 heti \$ 129.00.

IV. osztály: East Youngstown, O. Kovács Marika 2 heti \$ 12.00. Berkényi Bertalan 2 heti \$ 18.00. Hegedüs János 5 heti \$ 35.00. Szőlősi János 2 heti \$ 14.00. Horváth János 6 heti \$ 36.00. Cziz Lukács 3 heti \$ 18.00. Id. Horváth János 5 heti \$ 30.00. Kocsis János 2 heti \$ 12.00. Szabó Bóni 9 heti \$ 54.00. Fülöp Pál 5 heti \$ 30.00. Takács István 2 heti \$ 12.00. Gubancsik András 2 heti \$ 12.00. Bodnár Julianna 5 heti \$ 33.00. Regler Józsefné 6 heti \$ 33.00. Hegedüs János 5 heti \$ 30.00. Nemeth István 3 heti \$ 21.00. Hensperger József 12 heti \$ 84.00. Lukovszky András 2 heti \$ 14.00. Kovács Gyula 2 heti \$ 14.00. Ember Kálmán 4 heti \$ 28.00. Bóni 9 heti \$ 54.00. Duka József 2 heti \$ 14.00. Róman András 2 heti \$ 14.00. Farkas Rozália 3 heti \$ 18.00. Török Albert 3 heti \$ 21.00. Hart János 2 heti \$ 12.00. Lengyel András 6 heti \$ 42.00. Jurenska György 3 heti \$ 21.00. Korcsmáros József 3 heti \$ 21.00. Feber Mihály 3 heti \$ 21.00. Csoroka József 4 heti \$ 28.00. Összesen \$ 5094.00.

V. osztály: Tiltenville, O. Kovács István 6 heti \$ 36.00. Juhász Ferenc 19 heti \$ 114.00. Virnayski Pál 2 heti \$ 12.00. Karmay János 2 heti \$ 12.00. Cserevenkó Erzsébet 8 heti \$ 48.00. Erzsébet 8 heti \$ 48.00. Hodar János 2 heti \$ 14.00. Kovács István 4 heti \$ 28.00. Gardia Ferenc 2 heti \$ 14.00. Cserevenkó Erzsébet 2 heti \$ 14.00. Cserevenkó Erzsébet 3 heti \$ 21.00. Arva János 6 heti \$ 42.00. Sema József 3 heti \$ 21.00. Gaspar József 4 heti \$ 28.00. Szedlák Ferenc 6 heti \$ 36.00. Kaptur Sándor 3 heti \$ 21.00. Összesen: 70 heti \$ 460.00.

VIII. osztály: Luke, Md. Jakkel György 6 heti \$ 42.00. Összesen 6 heti \$ 42.00.

IX. osztály: Benne Terre, Mo. Ideáb Vivod Jánosné 13 heti \$ 78.00. Összesen 13 heti \$ 78.00.

X. osztály: Steubenville, O. Biró Sándor 3 heti \$ 18.00. Malumka Gábor 3 heti \$ 21.00. Összesen 6 heti \$ 39.00.

Taglétszám az anyagegyület és osztályoknál: Anyagegyület: Benwood, W. Va. 73 tag. I. osztály: Lord, Md. 10 tag. II. osztály: Robyville, O. 34 tag. III. osztály: East Youngstown, Ohio 110 tag. IV. osztály: Tiltenville, O. 26 tag. V. osztály: Granite City, Mo. 26 tag. VI. osztály: Tiltenville, O. 26 tag. VII. osztály: Gaylord, O. 46 tag. VIII. osztály: Luke, Md. 12 tag. Összesen: 380 tag.

Ennek tagok teljesen rendben vannak mindennemű fizetéseikkel. Függesztve van 68 tag, kik 2 havi és egyéb fizetéseikkel vannak hátralebélve, tehát ezen függő tagok a jövő gyűlésen rendezhetik a fizetéseiket és így visszaszerezhetik a rendes jogjaikat. Az egyletünk tagszám-apszáját az elmult két hónap idejére előzőleg megváltozott a szülőháza. Ezek száma maris meghaladja a 86-ot, de — úgy látszik — ez a szám még jobban fog szaporodni a következő hónapokban. Azon megjegyzéssel áram az osztályaink, hogy az egyletünknek az utjonnan hozott szabálymódosítások nagyon is megfelelenek a mai koroknak, amennyiben azt a szabályokat is bizonyították. Bismoy a sok betegséggel és kifizetés nagyon is megspasztotta volna a pénztárt, de hát így ezen az alapon reméltem, hogy haladni fogunk. Ezek után ismét áldást kérem minden tagtársamra, legyenek hal tagjai dicse egyletünknek. Tagtársi tisztelettel.

PONGRÁCZ GÁBOR, titkár.

AKRON ÉS KÖRNYÉKE. KÖZLI: JUHASZ JÓZSEF, IRODAVEZETŐ, 184 McCOY ST., AKRON, O.

Uj Butcher és Hentes üzlet Akronban. Ertesítem az akroni magyarságot, hogy a vevőim kényelmére, jó hírnevű grocery üzletemben MÉSZAÁRSZÉKET nyitottam. Allotbanom be, a hol a legjobb minőségű friss vágású marha, borjú és disznóhúsok, valamint 6-halászdinnye szakszerűen által készített búrka, kolbász, paprika, szalonna és mindennemű füstölt húsok és felvágottak mérsékelt árakon lesnek minden időben kiszolgálva. Kérve a magyarság szives pártfogását.

PAPP VINCE, Grocery és Butcher üzlet, 651 SO. MAIN STR., AKRON, OHIO.

MAGYAR UJSÁG

Apró hírelemek társadalmi hírek

Egy képviselőjeit a mobilizáción. Örökös dr. öt barátja kíséretében mény Farkas nyug. főosztályos autójában Dunakeszi-ró bogott, a hol programot azódték előtt emondani, rágh Géza soffort Rákospalotában hirtelen rosszul fogta el és az autóból kiesve vette egy vas-táviróoszlop alá. Az autóból barokkra tozó soffor fején és lábán súlyos megsérült. Kemény Farkas pedig a halálba bokában Tomory Jenő hirtelripari a lábán sérült meg a nyében. Örökös Atilla dr. viselőjeit pedig egészen tételeken horzsolásokat szenvedett. A sebesülteket a bejövő teherkocsi vette szállította Budapestre.

Hirtelen halál. A pályaudvaron a portás előtt ösven Szabó János éves másv. portás és megöltést beosztottak a vényszek orvostani intézetébe.

Betörés. Láng Kálmán fekereskedő Múzeum-környékében házában lévő üzletében pinonát betörték s negy-ezer korona értékű kelleptak el. — Betörték a Róbert bankigazgató Gábor 12. számú lakásába, a ná nem gyengézer korona értékű ruháimut: Fekete Zoltán kereskedő Erkel-utca 4. számú házában lévő lakásába, a nánan egy pirosszínű vászonnagyonot darab betevén koronáról szóló betéti könyv Szirtes Sándor dr. ügyvezető zsebkönyv 54. számú lakásába, a honnan ötvenezer korona értékű ruháimut: Grün Armin kereskedő Vasvári-utca 3. számú házában lévő lakásába, honnan százhusz korona értékű ékszer és neműt és Lindtner pénzügyhivatalnok Horváthy-utca számú házában lévő lakásában honnan százötvenezer korona értékű ruha és fehérruháloptak el.

Razzia hajókon. A sereg a hajón utazók ellen sere december 30-án tartott a M. F. T. R. Sas D. G. R. T. Sofie nevű induló hajóin és ez alkalom a Sas-ról előállította Horgyuta 23 éves földmívelő, né 89.800 korona értékű volt és eredetét kellek igazolni nem tudta és ez Izidor kereskedő, a kinezer márká, egy 22160 centtal találtak. A Sofie lakosok a hajón megállították Lambert 20 éves bécsi lakost, a 4100 korona pénzt és hat darab különféle bécsi szülő zárt levelet találtak.

Osztályi árnyag eset? Szerényi József telefonon bejelentette a titánység központi ügynek, hogy Lónyai-utca 17. számú lakásában holtan találtak a kapitányi iródeszkát. Kapitanyságról bírósság ki s a rendőrorvos megállította, hogy a házaspár megessenek ezért áldozatul a Galambné azonban a születelteni és bevitték kúskörháza. A helyszínen a Galambné laktak és a konyhából nyílt, nem

UTLEVELE. ha gyorsan meg akarja rezni vagy ha gyorsan utazni, jöjjen, sürgönyös vagy írjon azonnal. HAJÓJEGYEK. a társaság eredeti árai legjobb hajókra eladunk. Podgyászról gondoskodás biztosítás mellett az utazást.

PÉNZET. MAGYARORSZÁG NEMELI RÉSZÉBE gyorsan restoráción elküldjük. Kárpátia Exchange. Államias engedélyezett hajójeget és pénzügyi 183-10th AVENUE 18-ik utca sarkán NEW YORK CITY.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

MŰKEDVELOI ELŐADÁS.

Keresztény Ifjúsági Kör színelőadása Pittsburghban.

Pittsburgh, Pa. — Olyan műkedvelői színelőadást, amint a Pittsburghi Magyar Keresztény Ifjúsági Egyesület produkált...

GYÁSZHIREK.

McKeesport, Pa. — Általános részvételt keltett egyik köztszemélyben álló régi amerikai magyarnak az 55 éves Morzsolós Józsefnek halálhíre.

UGRÁSSAL MENEKÜLT A TÜZHÁLÓTÓL.

Lorain, O., febr. 17. — Magyar Herriek kávéház tulajdonos sulyosan megsérült a három eszlád kora hajnali órákban...

GYÁSZHIREK.

McKeesport, Pa. — Általános részvételt keltett egyik köztszemélyben álló régi amerikai magyarnak az 55 éves Morzsolós Józsefnek halálhíre.

SZAPORODNAK AZ ADOMÁNYOK.

Az eddigi gyűjtés eredménye 661 dollár. Middelton, O. — A magyarországi éhező gyermekek és az oroszországi magyar hadifoglyok segélyezésére alakult...

EGYHÁZI HIREK.

A BROWNVILLEI, PA. S VI. DEKI REFORM. EGYHÁZ KÖZELÉB. Keresztelések. Arnold City, Pa. — Hegedűs Pál sajtószármányi (Gömör-Kishontm.) és Busznyák Mária közei...

GYÁSZJELENTÉS.

Szomorúdt szívtel tudatom rokoniimmal, ismerőseimmel, hogy szerető férjem, Palocsy József hosszas betegség után, február 2-dikén elhalálozott.

Sloan's Liniment

Szomorúdt szívtel tudatom rokoniimmal, ismerőseimmel, hogy szerető férjem, Palocsy József hosszas betegség után, február 2-dikén elhalálozott.

MENJEN EL MINDENKI

A PITTSBURGHI MAGYAR KÖR ÁTAL FEBRUAR 24-ÉN A MOOSE TEMPLEBEN, 628 Penn Avenue rendezendő FÉNYES ALARCOS BALRA

Sloan's Liniment

Szomorúdt szívtel tudatom rokoniimmal, ismerőseimmel, hogy szerető férjem, Palocsy József hosszas betegség után, február 2-dikén elhalálozott.

MAGYAR LEMEZEK

lehet kapni minden kompániánál, de bizonyos magyar felvételek kizárólag Pathé lemezen léteznek.

Pathé LEMEZ MINDEN BESZÉLŐGÉPEN JÁTSZHATÓ. A következő lemezek csakis Pathé kereskedőknél kaphatók.

- 1539 (Kácsa cigány... Gődör Aurél, Humorista 10 85c
1540 (Toborzó, I. rész... Berkes Béla cigánybandája 10 85c
1515 (Hogy halt meg a sógor... Gődör Aurél és társulata 10 85c
1524 (Haditüdösítő, I. rész... Gyárfás Dezső 10 85c
1543 (Sárga recece, Induló... I. Magyar Honvédszenekar 10 85c

New Yorkban az alanti cégeknek kaphatók magyar lemezek: Bristol & Barber, Morotone Music Shop, Greater N. Y. Phono Co., Herbert & Huesgen, Weiss' Pathé Shop, J. Smerling, H. Leviten, Saul Birns, Doremus Studios, Paterson, N. J.

Pathe Freres Phonograph Co.

20 Grand Ave., Brooklyn, N. Y.

vasárnap, e hó 15-én. A rendkívüli gyűlésnek egyetlen tárgya, de ez elég fontos volt...

ERTESTÉS.

Ertesztjük a környékbeli református és lutheránus hittestvéreket, miszerint a Brownvillei Ref. Egyházból az u. n. felbőjtő urvasora a február 29-én délelőtt 10 órakor kezdődő istentisztelettel kapcsolatban lesz kiadva...

HIREK A PITTSBURGHI ÉS VIDÉKI MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Istentiszteletek. Vasárnap, e hó 22-én a következő istentiszteletek tartanak: 1. Reggel 10 órakor vasárnap iskolai Pittsburghban. 2. 11 órakor rendes istentiszteletek. 3. Délután 3 órakor rendes havi istentisztelet Traveskyben...

EGYHÁZI HIREK.

A BROWNVILLEI, PA. S VI. DEKI REFORM. EGYHÁZ KÖZELÉB. Keresztelések. Arnold City, Pa. — Hegedűs Pál sajtószármányi (Gömör-Kishontm.) és Busznyák Mária közei...

EGYHÁZI HIREK.

A BROWNVILLEI, PA. S VI. DEKI REFORM. EGYHÁZ KÖZELÉB. Keresztelések. Arnold City, Pa. — Hegedűs Pál sajtószármányi (Gömör-Kishontm.) és Busznyák Mária közei...

EGYHÁZI HIREK.

A BROWNVILLEI, PA. S VI. DEKI REFORM. EGYHÁZ KÖZELÉB. Keresztelések. Arnold City, Pa. — Hegedűs Pál sajtószármányi (Gömör-Kishontm.) és Busznyák Mária közei...

A MAGYAR KORONA ÉRTÉKE FOLYTON VÁLTOZIK

AMERIKAI DOLLAR UTALVÁNYT KÜLDJÖN MAGYARORSZÁGRA. A mai nappal kezdődő a vészfelhők eloszlásában vannak az amerikai magyarság egeről, mert a korona ártalmas következtében soha sem volt biztos a szegény munkás, hogy milyen helyzetben legyen...

AMERIKAI DOLLAR ÉRTÉKBEN KÜLDHETEM ÁTAL PÉNZT Magyarországra.

A mai nappal kezdődő a vészfelhők eloszlásában vannak az amerikai magyarság egeről, mert a korona ártalmas következtében soha sem volt biztos a szegény munkás, hogy milyen helyzetben legyen...

Csipo Lajos, bankár

Az American Express Company törvényes ügynöke. — Hajójegy ügynök és kölcsönző 477 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.

KI AKAR SZÉP ÉS JÓ RUHÁT VISELNI az keresse fel Maysa és Szucs szabóüzletét, ahol nagy választék van raktáron mindenféle színű, különösen kék és fekete színű kamgarn gyapjú szövetekből és posztókból.

NINCSEN PÁRJA A SZENT ERZSÉBET MELL ÉS TUDÓBALZSAMNAK

HA KÖHÖG, FULLAD, NEHEZEN LÉLEGZIK, REKEDT, rendelje meg azonnal. Számtalan honfitársunknak az egészségét adta vissza már.

ARA POSTÁN 1 DOLLAR ÉS 10 CENT

Óvakodjon az értéktelen utánzatoktól és ne fogadjon el más, csak a SZENT ERZSÉBET ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁR

Amerika leglekiismeretesebb magyar patikájának a készítményét.

9115 BRUCKE ROAD, CLEVELAND, O.

VEDEKEZZEN A 'FLU' ELLEN.

Az ország leghíresebb orvosai, Gyógyászati és egészségügyi közegek mind megegyeznek abban, hogy a flu járvány az idén is dúlni fog.

Amint az áldozatok száma emelkedett, oly mértékben kezdtek az emberek a gyógyítás eszközeire gondolni.

Az ország leghíresebb orvosai, Gyógyászati és egészségügyi közegek mind megegyeznek abban, hogy a flu járvány az idén is dúlni fog.

Amint az áldozatok száma emelkedett, oly mértékben kezdtek az emberek a gyógyítás eszközeire gondolni.

Az ország leghíresebb orvosai, Gyógyászati és egészségügyi közegek mind megegyeznek abban, hogy a flu járvány az idén is dúlni fog.

Amint az áldozatok száma emelkedett, oly mértékben kezdtek az emberek a gyógyítás eszközeire gondolni.

MEGNYERTÉK TETSZÉSÉT.

Nincs oly hiába, melyre ne volna méltóság és nincs oly bűn, melyre ne volna bücsnát, kivéve azt a bűnt, melyet az ember Isten legdrágább adománya, az egészség ellen követ el...

Idézzék, általános gyengeség, átlátszó, fejfájás, étvágytalanság, reuma, sekeztetés, hit- és derekfájdalom, de sok esetben határozottan hátra- és előre fordított próbálják egészéget visszahozni.

Idézzék, általános gyengeség, átlátszó, fejfájás, étvágytalanság, reuma, sekeztetés, hit- és derekfájdalom, de sok esetben határozottan hátra- és előre fordított próbálják egészéget visszahozni.

Idézzék, általános gyengeség, átlátszó, fejfájás, étvágytalanság, reuma, sekeztetés, hit- és derekfájdalom, de sok esetben határozottan hátra- és előre fordított próbálják egészéget visszahozni.

Idézzék, általános gyengeség, átlátszó, fejfájás, étvágytalanság, reuma, sekeztetés, hit- és derekfájdalom, de sok esetben határozottan hátra- és előre fordított próbálják egészéget visszahozni.

Idézzék, általános gyengeség, átlátszó, fejfájás, étvágytalanság, reuma, sekeztetés, hit- és derekfájdalom, de sok esetben határozottan hátra- és előre fordított próbálják egészéget visszahozni.

Idézzék, általános gyengeség, átlátszó, fejfájás, étvágytalanság, reuma, sekeztetés, hit- és derekfájdalom, de sok esetben határozottan hátra- és előre fordított próbálják egészéget visszahozni.

Idézzék, általános gyengeség, átlátszó, fejfájás, étvágytalanság, reuma, sekeztetés, hit- és derekfájdalom, de sok esetben határozottan hátra- és előre fordított próbálják egészéget visszahozni.

Idézzék, általános gyengeség, átlátszó, fejfájás, étvágytalanság, reuma, sekeztetés, hit- és derekfájdalom, de sok esetben határozottan hátra- és előre fordított próbálják egészéget visszahozni.

Idézzék, általános gyengeség, átlátszó, fejfájás, étvágytalanság, reuma, sekeztetés, hit- és derekfájdalom, de sok esetben határozottan hátra- és előre fordított próbálják egészéget visszahozni.

Idézzék, általános gyengeség, átlátszó, fejfájás, étvágytalanság, reuma, sekeztetés, hit- és derekfájdalom, de sok esetben határozottan hátra- és előre fordított próbálják egészéget visszahozni.

Idézzék, általános gyengeség, átlátszó, fejfájás, étvágytalanság, reuma, sekeztetés, hit- és derekfájdalom, de sok esetben határozottan hátra- és előre fordított próbálják egészéget visszahozni.

Idézzék, általános gyengeség, átlátszó, fejfájás, étvágytalanság, reuma, sekeztetés, hit- és derekfájdalom, de sok esetben határozottan hátra- és előre fordított próbálják egészéget visszahozni.

Idézzék, általános gyengeség, átlátszó, fejfájás, étvágytalanság, reuma, sekeztetés, hit- és derekfájdalom, de sok esetben határozottan hátra- és előre fordított próbálják egészéget visszahozni.

Idézzék, általános gyengeség, átlátszó, fejfájás, étvágytalanság, reuma, sekeztetés, hit- és derekfájdalom, de sok esetben határozottan hátra- és előre fordított próbálják egészéget visszahozni.

WIN A VÖRÖS GENTLEM Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

WIN A VÖRÖS GENTLEM

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

Igen, itt jönnek apacsaink is. Látoz ott... Meglátták már a kóro... mert vágtatva közelednek... üldözbe vegyék őket.

REGÉNY.

WINNETOU

A VÖRÖS GENTLEMAN, AZ APACOK FŐNÖKE

— Igen, itt jönnek a mi apacsaink is. Látd ott kiűnt? Meglátták már a kiowakot. Mert váratták közlekedni, hogy üldözze vegyék őket.

— Lovagoljatok mindketten előre és mondjátok "Véres kéz", hogy álljon meg, míg odamegyek hozzája!

— Miért nem jössz velünk?

— Beszélmem kell. Pídával. Előre! Gyorsan!

— Engedelmeskedtek a felszólításnak, én pedig balra, a kiowak felé indultam, akik töltnek messze, tovább akartak lovagolni. Eddig nem ismerhettek még, mert nagyon távol voltak; most azonban felismertek, mert feljűk lovagoltam. Pída a rémület és kiáltását hallatta és gyorsab vágatásra ösztökélte lovát; de én ugy irányoztam az enyémet, hogy ő nem mehetett el mellettem és feljű kiáltottam:

— Pída álljon meg, mert én védelmembe veszem az apacok ellen.

Uff! Old Shatterhand, a nagy harcos, akinek sikerült segítség nélkül fogságunkból kiszabadulni, méltónak tartja Pídat arra, hogy barátjává és testvérévé legyen!

— Igen, Siess, hogy az apacok harcosai ne türelmetlenkedjenek!

— Leszálltunk és az előirt módon elszivtuk a pipát, mire fűszólitottam Pídat, hogy maradjon azon a helyen és várjon intésempre. Akkor megint fűszólitáltam és az apacsokhoz lovagoltam, akiket eközben Yato-Ka már tudósított a vélem való találkozásáról és jelenlegi terveimről. Lovukat kantsárszáron tartva kezükben, félkört alkottak, amelynek közepén Til-Lata, a "Véres kéz" állott.

— Ismertem nagyon jól ezt az apacost. Ámbár nagyon biszake volt, irántam mindig jóindulattal viseltetett és így számítottam rá, hogy Pídat illetőleg nem fogok nála ellenkezésre találni. Kezet szorítottam vele, néhány barátságos szóval üdvözöltem és hozzátettem:

— Old Shatterhand egyedül jön és Winnetou, az apacsok főnöke nélkül. Vörös testvéreim többet szeretnének hallani e híres harcos haláláról és én mindent el fogok nekik beszélni; de előbb a kiowakról kell szólnom, akikől most jövök.

— Old Shatterhand egyedül jön és Winnetou, az apacsok főnöke nélkül. Vörös testvéreim többet szeretnének hallani e híres harcos haláláról és én mindent el fogok nekik beszélni; de előbb a kiowakról kell szólnom, akikől most jövök.

— Tudom, mit kíván Old Shatterhand; Yato-Ka megmondta nekem — felelte "Véres kéz".

— És mit szólsz hozzá?

— Old Shatterhand az apacsok főnöke, akik tisztelik akarátát. A kiowak tiz harcosa térjen azonnal vissza falujokba, anélkül, hogy tovább itt tartózkodnának; akkor nem bántjuk őket.

— És Pída, fiatal főnökük!

— Láttam, hogy elszitta Old Shatterhanddal a békepípat. Jöjjön velünk és legyen vendégünk, ameddig akarod, hogy nálunk maradjon; de aztán megint ellenségünk lesz.

— Jól van, én beleegyezek. Az apacsok harcosai visszatérnek velem, hogy elfogják Instu tsuna és leányának gyilkosát. Ha ez megtörténik, elkísérem őket holt főnöküknek, Winnetounak sírjához. Howgh!

— Howgh! — felelte "Véres kéz", mialatt megosztottául jobbját az enyémbre tette. Erre magamhoz íntettem Pídat, aki Til-Lata föltételt elfogadta és kiowait visszaküldte. Ekkor megint lefelé mentünk a Pecos partján, míg este táborn nem ütöttünk.

— Mivel az apacsok tulajdon területén voltunk, tüzet is gyújthattunk. Eköré csoportosulva, ettünk és aztán részletesen elbeszéltem Winnetou halálát. Tudósítom mely hatással volt a hallgatokra, akik még sokáig ott ültek szó nélkül és aztán egyes vonásokat beszélték el szerettet és csodált főnökük életéről. En eközben oly hangulban voltam, mint ha most még egyszer átélném Winnetou halálát és mikor ök aludtak, még sokáig feküdtem aléülük, hogy nyugalmat találjam volna. A végrendeletre gondoltam és az aranyra, melyről benne szó volt. Akkor aztán erről az aranyról álmodtam. Borzasztó álom volt! A csillorító ére hegymagasságban feküdt egy mély szakadék szélén és Santer a mélységbe lapátolta. Én nem akartam ezt elűrni, meg akartam menteni és küzdöttem vele, anélkül, hogy birtam volna vele. Ekkor megropant alattunk a talaj; én félreugrottam és Santer az egész arannyal együtt lezuhant a táborn mélységbe. Mikor felébredtem, szakadt rólam az izzadság. Az álom csak sejtelem; de az egész következő napon nem tudtam szabadulni attól a gondolattól, hogy ez nem volt közönséges álom. Pedig mily könnyen megmagyarázható volt!

— Pída álljon meg, mert én védelmembe veszem az apacsok ellen.

Ugy látszott, hogy jűdsége ellenére nagyon bizott bennem, mert megállította lovát és embeinek is odakiáltotta, hogy megálljanak. Mivel megelőzte őket teljesen melléje lovagoltak, aztán követtek parancsát. Dacára annak az óraulomnak, melyet egy vörös harcosnak minden helyzetben mutatnia kell, észrevettem, mikor hozzá közelebb mentem, hogy mily nehezen tudta azt a hatást, melyet vártalan megjelenésem reá gyakorolt, elpalástolni. Épp ugy csodálkozó embeinek ez megkevesebb sikerült, mint neki.

— Old... Shat... terhand!

— kiáltotta. — Old Shat... ter... hand szabad! Ki boesátozt el!

— Senki — feleltem. — Én magam szabadítottam meg magamat.

— Uff, uff, uff! De hisz az lehetetlen volt!

— Előtte nem. Tudtam, hogy megszámulok; azért nem lovagoltam veled; azért nem akartam semmit ajándékba elfogadni és azért mohadtam, hogy mindenki maga szereze vissza, amit elloptak tőle. De nem kell megijedned. Barátod vagyok és gondoskodni fogok róla, hogy az apacsoknál semmi bántódás ne legyen.

— Uff! Igazán azt akarod?

— Igen. Szavamat adom.

— Amit Old Shatterhand mond, azt elhiszem.

— Bártran megteheded. Nézz látra! Ott az apacsok megálltak, mert hozzájuk küldtem két kísérőmet. Leszálltak, hogy velem váriának. Láttátok Santer nyomát?

— Igen; de még nem érhetek utól.

— Az apacsok pueblójába akar jutni.

— Azt gondoltuk mi is, mert láttuk nyomainak irányát és követjük.

— Nagy merészség tőletek! Minden találkozástok az apacsokkal biztos halált hoz reátok!

— Azt tudtuk; de Pída életét is kockáztatja, hogy ismét megszerezze varázserejét. Addig akartunk állódnoki a puebló körül, míg meg nem fogtuk Santert!

— Ez most könnyebben fog menni, mivel a veszeltyt elhárítottam rólatok. De csak az este-re vészhetek meg, ha testvérem, vagy Szállj le! A békepípat, el fogjuk szivni egymással.

— Uff! Old Shatterhand, a nagy harcos, akinek sikerült segítség nélkül fogságunkból kiszabadulni, méltónak tartja Pídat arra, hogy barátjává és testvérévé legyen!

— Igen, Siess, hogy az apacok harcosai ne türelmetlenkedjenek!

— Leszálltunk és az előirt módon elszivtuk a pipát, mire fűszólitottam Pídat, hogy maradjon azon a helyen és várjon intésempre. Akkor megint fűszólitáltam és az apacsokhoz lovagoltam, akiket eközben Yato-Ka már tudósított a vélem való találkozásáról és jelenlegi terveimről. Lovukat kantsárszáron tartva kezükben, félkört alkottak, amelynek közepén Til-Lata, a "Véres kéz" állott.

— Ismertem nagyon jól ezt az apacost. Ámbár nagyon biszake volt, irántam mindig jóindulattal viseltetett és így számítottam rá, hogy Pídat illetőleg nem fogok nála ellenkezésre találni. Kezet szorítottam vele, néhány barátságos szóval üdvözöltem és hozzátettem:

— Old Shatterhand egyedül jön és Winnetou, az apacsok főnöke nélkül. Vörös testvéreim többet szeretnének hallani e híres harcos haláláról és én mindent el fogok nekik beszélni; de előbb a kiowakról kell szólnom, akikől most jövök.

— Old Shatterhand egyedül jön és Winnetou, az apacsok főnöke nélkül. Vörös testvéreim többet szeretnének hallani e híres harcos haláláról és én mindent el fogok nekik beszélni; de előbb a kiowakról kell szólnom, akikől most jövök.

ORNIGEN

COMBINATION

FAJDALOM NÉLKÜL ELTAVOLÍTJA TYUKSZHÉT

A leggyorsabban és fájdalom nélkül eltávolítja a tyukszhét a tyukszhét. Ez az egyedüli szer, amely teljesen elmozdítja a tyukszhét rövid idő alatt úgy, hogy többé vissza nem ér. Használjon ORNIGEN tyukszhét-eltávolítót. Kapható minden gyógyszertárban és apociknál.

Nagyon gyorsan lovagoltunk és délben csak rövid pihenőt tartottunk, hogy későn ne érkezzünk a pueblóba, mert Santernek ottani tartózkodása

Columbia

MAGYAR LEMEZEK

ÉRZELGŐS ÉS TRÉFÁS DALOK

10 INCSSES — 85c.

E 4452 Pedler a burdoshásban. Énekli: Hegedüs Lajos. E 4451 Arva réssa virágnak a horgyalján. Temetőben láttalak meg legelőssöt.

Ezek a nóták, melyek boldog órákat fognak Önnek szerezni. Az egyik dallam oly megrázó, hogy a farkas farmert annyira megrázza, hogy a zenélő pedler beveszi a házába és úgy megvendégeli, mintha testvére volna. Hallgassa meg e lemezt és olyan boldogító bor-nótákat fog hallani, mint még soha.

Dobos Lajos mely érzéssel danol. E lemezen olyan két dalt énekel, melyek mindig meghatók az igazi magyart. Minden szó, amit danol tisztán érthető. Minden dallama tiszta és élős. És a zenekar, mely gyönyörű hangját kíséri, egy valódi cigányzenekar, mely visszhangot minden érzésnek.

Valódi magyar zene magyar hangszerekkel.

E 4107 Rákócsy-kösergő. Csinnom. Ki tanyája az a nyírfa és a Tártható-aszó cimbalom kísérettel. Bácsanak és az éjszaka.

E 1517 Elmegyek a hárad előtt. A faluban a legárabb én vagyok. Cimbalom.

E 1601 Művész-karrier Isó réss. Művész-karrier Itik réss. Hajnal, drámai énekes.

Kérje a nemzetközi hangszer-lemezek új árjegyzékét.

Minden Columbia üzlet szivesen eljűtsza Önnek ezen lemezek bármelyikét teljesen díjtalanul. Magyar zenedarabok árjegyzékét is készséggel adja.

Ha lemezeket vásárol, kérjen Columbia lemezeket és mondja meg a számot. Vigyázzon, hogy minden lemezen rajt legyen a védjegy.

COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY

VAGYA KI A FEN TI HIRDETÉST,

tegyen egy keresztet azon lemezek mellé, melyeket szeretne megvenni, töltsse ki az alábbi szelvényt, árja be a nevét és címét és küldje be az egész hirdetésünk mellékelve egy csekket, express csekket, vagy postai pénztárványt a lemezek ára fejében, mi azonnal elküldjük a lemezeket az Ön címére pórtalanul.

Név .....
Utca és házszám ..... Város .....
Küldje alábbi címre:

WIDENER'S COLUMBIA SHOPS

411 FIFTH AVE. DEPT. F. L. 15. NEW YORK, N. Y.

Legujabb Columbia lemezek és gépek nagy választékban kaphatók

Mészáros József

legnagyobb és legmegbízhatóbb magyar Columbia Gramofon és lemez-üzletében.

Fűüzlet: 8321 Woodland Ave., a Woodland és Buckeye Rd elágazásánál
Fióküzletek: 3131 Lorain Avenue, 11611 Buckeye Road, Cleveland, O.

GYORS ENYHÜLES

PAIN-EXPELLER

Tulerőltetés a nehés munkától. Általános fáradtság, merov izmok és csuklók, fájdó hát, merovetés és ficamodások fájdalmán rögtön enyhíthet.

azonnali haerálatá által. "PARAT A SZUKSÁGBEN".
Azon emberek, akik már kipróbálták a Pain-Expeller átdóss hat-erőjét, azt többé nélkülözni nem tudják.
Csak egy Pain-Expeller létezik; és az az Ön biztonságáért el lett látva.

A Horgony Védjeggyel

Ha a Pain-Expeller tartalmazó csomag nincs ellátva a HORGONY védjeggyel, akkor az nem a valódi és azt utasítsa vissza. 35 és 70 centes üvegben minden gyógyszertárban kapható.

F. A. RICHTER & CO., 328-330 Broadway, New York.

REGÉNY.

Magyarorsági újságból.

Az egyik dunaparti vendégő különösbűjében finom kis lakodalmi ebédet tartottak. Előkelő násznép bókolt a szép menyasszonynak, aki utcai tolettben jött bollog pirulással a völgyéne karján. A völgyéne szótalan, meghatott volt, bizonyosan még arra a beszédre gondolt, amelyet hozzájuk intézett a templomban a pap.

— Minden jó ember megérdemi, hogy boldog legyen, de önök egészen különös érdemet szereztek erre az Ur előtt szentvédéseikkel — volt a pap beszédének vége, s hogy ezt mondta, arra egészen különös oka volt.

A mai násznap egy hosszú regénynek a vége, s a fiatal házaspár tulajdonképpen már régen férj és feleség volt, anélkül, hogy a házasságkötésnél találkozott volna. Amikor utójára látták egymást, a menyasszony még rövid ruhában, hóna alatt könyvekkel járt a gimnaziumba. A völgyéne pedig — nem is igazi, hivatalos völgyéne, esupán titokban szeretett szerelmes — katona volt. A háboru azután elvitte. Egy esomó levél jött tőle, benne ezer sóhaj az orosz messziségből, azután elmaradtak a levelek, s hogy vajjon a sóhajok is megszűntek-e, ki tudta volna megmondani a szerelmes leány könyező szívének.

Hosszu, hosszú hónapok után a svájci vörös kereszt levelező lapja hozott örömhírt a katonáról. Az oroszok elfogták. Szibériában van, de minden gondolatával ideháza. Most már volt türelme a leánynak várni, amíg a második levelezőlap is megjött. Nagy időközökben tudott ide eljutni a szibériai üzenet, de mindig elhozta a jószerecske. A szülők előtt most már nem volt titok többé a fiatalok dolga, sőt még ök próbálták vigasztalni a szégyen szerelmes leányukat. Közben letette az érettségit a kisasszony, aki egy napon azzal lepte meg a szüleit, hogy ő nem tud tovább várni, férjhez megy. Az újságokból megtudta, hogy irásbeli, formaházasságot is lehet kötni, csak valakinek helyettesíteni kell az anyakönyvvezető előtt a völgyényt. A helyettes könnyen meg lett volna, de annál nehezebb volt a hivatalos megbízóshoz jutni Szibériából. Lassan ment, de ez is megjött, s egy napon az anyakönyvi hivatalban a völgyéne öreg nagybátyjával, mint helyettes férjjele összedáták a leányt.

Most már asszony volt a kisasszony és várta a férjét. A posta azonban nem mutatkozott tovább is olyan kegyesnek, mint eddig és nem jött több levél. Talán ő maga jön — ez a gondolat volt az egyetlen vigasztaló. S csakugyan egyre-másra jöttek haza az orosz foglyok, Szibéria legszele végeiből is hazatáltak. Minden nap új reménységgel kelet fel és új csalódással nyugodott le. Nem jött. De jött azután helyette egy hír. Szomorú mint a csillagokéülki éjszaka. Egy szibériai fogoly haza, barátja a férjének, akivel együtt szűdött meg a fogolytáborból. Ne ki sikerült, de a barátját lelték, saját szemével látta, a mikor holtan rogyott a hóba. Egy esztendő előtt volt ez. És a kisasszony-feleség azóta gyászfértolos ruhában járt. Letett a grázsev és is meg sem akarta a fekete ruhát levetni. Ó már nem vesz mást magára soha.

— Itt van Inta! Beszélmem kell vele.

— Kamrájában van — felelték. — Majd idehozzuk.

— Nem; ő öreg és törődött, csak maradjon. Én megyek hozzája.

(Folytatjuk.)

Az egyesült Államok legnagyobb külföldi osztálylval rendelkező bankja.

PÉNZT KÜLD

a legteljesebb felelőség és a legnagyobb biztonság mellett

A Világ Bármely Részébe

a legelőcsőbb napi árfolyam mellett.

Jöjjön személyesen, vagy írjon magyarul erre a címre:

THE DOLLAR

Savings & Trust Co.

Foreign Department
YOUNGSTOWN, OHIO

UTAZÓK FIGYELMÉBE!

A THE CENTRAL MERCANTILE BANK OF NEW YORK-nak módjában van pénzküldemények eszközése, s bank teljes jótállása mellett a világ minden részébe, postával vagy bankutalványlval három-négy hét alatt, sürgönyllet két-három nap alatt a legalacsonyabb napi árfolyam mellett.

Utleveleket beszerzünk azoknak, akik Jugoszlávia, Románia és Olaszország felé indulnak 24 órák belül. Lengyelországba két hét alatt, Cseh, Magyar, Német és Német-Ausztriába 3 vagy 4 hét alatt, a régi utlevél és négy darab 3 inch magas és 3 inch széles, felhuzatlan fénykép vétele után.

Hajójegyeket eladunk az eredeti árakon a világ bármely részébe, bármely kikötőből. Ha Európából az Egyesült Államokba óhajta hozatni rokonait vagy barátait, örömet állunk rendelkezésre az utlevelek, valamint egyéb utazási iratok megszerzésében. Hajójegyt biztosíthatja csekély előleg beklűdsével.

Külföldi Pénzt és Liberty Bondokat bármily névértékben veszdünk és eladunk a legkedvezőbb napi árfolyamon.

Segítségére leszünk teljesen díjtalanul a permit beszerzésénél és a jövedelmi adó befizetésénél.

Ha nehezen kerestét pénzt biztonságban óhajta, forduljon hozzánk minden ügyben, melyben saját érdekéről van szó és mi örömmel adunk ingyen felvilágosítást.

Irjon azonnal hozzánk!

THE CENTRAL MERCANTILE BANK

OF NEW YORK

69 FIFTH AVENUE, NEW YORK CITY

SÉRVBEN

szenvedett 14 keserves esztendőig. — A legveszedelemből és legfájdalmasabb szakadás győtrőte és az ágyhoz láncolta ezt az embert, aki az lét látható képen gyógyult-boldogan áll az ágy mellett. Nem kell többé az ágyat őriznie, teljesen egészséges, mert

Kés- és Operáció Nélkül

vérvesszeség nélkül szabadult meg bajától 10 nap alatt. — Wilkes-Barreben, Pa. egy tudós orvos gyógyította ki. — És a tudós orvos felfedezte, hogyan lehet operáció nélkül feltétlen biztosan kigyógyítani a sérvet, a szakadást.

A kezelés maga a tudós orvos végtelen Wilkes-Barreben — orvosi rendelő iródságában. A legcsodásabb tudományos módszerrel és Mindent a biztosan ható kezelés 10, legfeljebb 14 nap alatt. Mindenki kigyógyul, aki ezt a kezelést igénybe veszi Wilkes-Barreben. Ön is kigyógyul — biztosan, ha hozzájárul, fordul Irjon magyarul felvilágosításért és kérje a sérvről írt képes könyvet, melynek postadíjára küldjön 6 centet. A pontos cím ez:

Dr. Andrew O'Malley

27 SO. WASHINGTON ST. WILKES-BARRE, PA.

PERTH AMBOY, N. J.

Pénzt küldünk, Hajójegyeket eladunk

Magyarországba, Ausztriába, Németországba, Cseh-Szlovákia és a világ minden részébe. Azok, akik Európába óhajtanak utazni, sziveskedjenek írni, vagy személyesen eljönni.

JACOB GOLDBERGER, Bankár

430-432 State Street, Perth Amboy, N. J.
Takarékbetétek után 4 százalék kamatot fizetünk.

Figyelem!

Szenvedő nők és férfiak!

Dr. F. H. Colhouer

Utódja: DR. COOPER

717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa. Minden betegséget, lát le régit — legújabb tudományos módszerrel kezelik. Iródm minden kényvellem és legújabb tudományos készletekkel van felszerelve, melyeket Európa és Amerika legnagyobb specialitétú házzainak, legnagyobb-bérből munkásság keresi fel Irám méltányossága miatt. Jűjjen meg hozzá személyesen vizsgálom meg s álls alkalommal megmondom, gyógyíthat-e vagy nem. Ne felejtse, hosszú tapasztalatom kétséget sem a betegségek elszűntetését megkönnyíti.

Rendelő órák: D. e. 9-től este 9-ig. Vasárnap d. e. 10-től d. u. 2-ig.

VISELNI

nagy választék és fekete színű

Divatos öltönytünkünkért felelünk.

etroit, Mich. CEDAR 3195 személyesen 43 49 50

ERZSÉBET

MNAK

ÉLELEGZIK,

fársunknak az

0 CENT

és ne fogadjon

AGYAR

patikájának a

EVELAND, O.

AGYAR

AGYAR

AGYAR

GYVÉD

AGYAR

OS

AGYAR

AVANDORLÓK

AGYAR

GYULA

AGYAR

MENTÓ

AGYAR

GYÓGYINTÉZET

AGYAR

LADJÁT

AGYAR

AKARJA,

AGYAR

TOSABBAN,

AGYAR

cs János

AGYAR

AVENUE,

AGYAR

26th Street

AGYAR

ELI

AGYAR

OJAS

AGYAR

nykeys

AGYAR

ry TONIC

AGYAR

ORNIGEN

AGYAR

FAJDALOM NÉLKÜL

AGYAR

ELTAVOLITJA TYUKSZHÉT

AGYAR

nykeys

AGYAR

ry TONIC

AGYAR

ORNIGEN

AGYAR

FAJDALOM NÉLKÜL

AGYAR

ELTAVOLITJA TYUKSZHÉT

AGYAR

nykeys

AGYAR

ry TONIC

AGYAR

ORNIGEN

AGYAR

FAJDALOM NÉLKÜL

AGYAR

ELTAVOLITJA TYUKSZHÉT

AGYAR

HIRDETESEK

KERESTETTES MUNKÁT NYER... ELADÓ FARMOK... MUNKÁT NYER - FÉRFI...

200 BANYASZ KERESTETIK... 55 cent gránitok... NEW JERSEY ZINC CO.

CUKORRÉPA... munkások, kezdők és gyakorlottak egyaránt...

NAPSZÁMOSOK felvétetnek... I. L. & H. Stadler... 908 Dennison

MAGYAROK ALKALMA... Megtanulni a módos mesterséget... WOODRUFF & EDWARDS CO.

NAPSZÁMOSOK felvétetnek... Keresse Mr. Nagy-ot... WOODRUFF & EDWARDS CO.

MOTOR ASSEMBLEREK... befűző munkára és TESTEREK felvétetnek... CHANDLER MOTOR CAR CO.

FÉRFIAK felvétetnek gyári munkára... KILBY MFG. CO. E. 40th és Lakeside

SEGÍTŐK ÉS HOOKER-ON MUNKÁSOK... KILBY MFG. CO. E. 40th és Lakeside

VIGYÁZ!

Cukorrépa munkásokat kerestünk erre az időnyére... JOHN DURK, Superintendent Columbia Sugar Company

Uj gyár MT. PLEASANT, MICH. MOLDEREK MACHINE HAND MÓDLÁSZOK

NAPSZÁMOSOK felvétetnek... WESTINGHOUSE ELECTRIC & MFG. CO. A.W. 58th utca végén.

Cukorrépa Munkások kerestetnek az U. S. Sugar Company részére... 10 EMBERT keresünk filter pressre.

THE STANDARD OIL CO. E. 65th és Erie Railroad... SZERSZÁM ÉS DIE KESZÍTŐK KERESTETNEK.

EXCELSIOR MACHINE & TOOL CO. Woodland Ave. és 89-ik utca sarkán... NAPSZÁMOSOK felvétetnek fatelepre.

CLEVELAND WINDOW GLASS & DOOR CO. Spruce és Center sarkán... TRIMMEREK felvétetnek csukott munkára.

THE LANG BODY CO. 3088 W. 106th St. A Lorain Avenue-i káret vegye a W. 106-ik utcáig.

CHANDLER MOTOR CAR CO. E. 131 St. a St. Clair mellett... TIZ UNION karpenter munkát kap azonnal.

SEGÍTŐK ÉS HOOKER-ON MUNKÁSOK... KILBY MFG. CO. E. 40th és Lakeside

MUNKÁSOK felvétetnek

YARD MUNKÁSOK NAPSZÁMOSOK MACHINÉ HANDEK felvétetnek... THE THEODORE KUNDTZ CO. Giel Ave. - Lakewood.

FIUT 16-18 éves FIUKAT keresünk könnyű gyári munkára... THE ZWEE & BURR CO. 2047 E. 9th STREET

Cukorrépa munkások kerestetnek... 500 CUKORRÉPA MUNKÁST KERESÜNK... THE FEDERAL KNITTING MILLS W. 29th és Detroit

NAPSZÁMOSOK felvétetnek külső és belső gyári munkára... WILLARD-STORAGE BATTERY CO. 274 E. 131 St.

BATTERY EMBEREKET keresünk Gyakorlat nem szükséges... WILLARD STORAGE BATTERY CO. 274 E. 131 St.

Cukorrépa munkásokat keresünk... Ha Ön családja ember és szeretne a nyár folyamán farmán élni...

LEANYOK felvétetnek könnyű gyári munkára... THE ELECTRIC CONTROLLER & MFG. CO. 2700 East 79th Street

LEANYOK felvétetnek könnyű gyári munkára... THE CHAIN PRODUCTS CO. E. 40th és Superior Nyitva vasárnap reggel 10-től délután 2-ig.

MICHIGAN SUGAR COMPANY Labor Department Saginaw, Michigan... NAPSZÁMOSOK belső és külső munkára felvétetnek.

CHANDLER MOTOR CAR CO. E. 131 St. a St. Clair mellett... TIZ UNION karpenter munkát kap azonnal.

MUNKÁSOK felvétetnek

YARD MUNKÁSOK NAPSZÁMOSOK MACHINÉ HANDEK felvétetnek... THE THEODORE KUNDTZ CO. Giel Ave. - Lakewood.

FIUT 16-18 éves FIUKAT keresünk könnyű gyári munkára... THE ZWEE & BURR CO. 2047 E. 9th STREET

Cukorrépa munkások kerestetnek... 500 CUKORRÉPA MUNKÁST KERESÜNK... THE FEDERAL KNITTING MILLS W. 29th és Detroit

NAPSZÁMOSOK felvétetnek külső és belső gyári munkára... WILLARD-STORAGE BATTERY CO. 274 E. 131 St.

BATTERY EMBEREKET keresünk Gyakorlat nem szükséges... WILLARD STORAGE BATTERY CO. 274 E. 131 St.

Cukorrépa munkásokat keresünk... Ha Ön családja ember és szeretne a nyár folyamán farmán élni...

LEANYOK felvétetnek könnyű gyári munkára... THE ELECTRIC CONTROLLER & MFG. CO. 2700 East 79th Street

LEANYOK felvétetnek könnyű gyári munkára... THE CHAIN PRODUCTS CO. E. 40th és Superior Nyitva vasárnap reggel 10-től délután 2-ig.

MICHIGAN SUGAR COMPANY Labor Department Saginaw, Michigan... NAPSZÁMOSOK belső és külső munkára felvétetnek.

CHANDLER MOTOR CAR CO. E. 131 St. a St. Clair mellett... TIZ UNION karpenter munkát kap azonnal.

MUNKÁSOK felvétetnek

YARD MUNKÁSOK NAPSZÁMOSOK MACHINÉ HANDEK felvétetnek... THE THEODORE KUNDTZ CO. Giel Ave. - Lakewood.

FIUT 16-18 éves FIUKAT keresünk könnyű gyári munkára... THE ZWEE & BURR CO. 2047 E. 9th STREET

Cukorrépa munkások kerestetnek... 500 CUKORRÉPA MUNKÁST KERESÜNK... THE FEDERAL KNITTING MILLS W. 29th és Detroit

NAPSZÁMOSOK felvétetnek külső és belső gyári munkára... WILLARD-STORAGE BATTERY CO. 274 E. 131 St.

BATTERY EMBEREKET keresünk Gyakorlat nem szükséges... WILLARD STORAGE BATTERY CO. 274 E. 131 St.

Cukorrépa munkásokat keresünk... Ha Ön családja ember és szeretne a nyár folyamán farmán élni...

LEANYOK felvétetnek könnyű gyári munkára... THE ELECTRIC CONTROLLER & MFG. CO. 2700 East 79th Street

LEANYOK felvétetnek könnyű gyári munkára... THE CHAIN PRODUCTS CO. E. 40th és Superior Nyitva vasárnap reggel 10-től délután 2-ig.

MICHIGAN SUGAR COMPANY Labor Department Saginaw, Michigan... NAPSZÁMOSOK belső és külső munkára felvétetnek.

CHANDLER MOTOR CAR CO. E. 131 St. a St. Clair mellett... TIZ UNION karpenter munkát kap azonnal.

MUNKÁSOK felvétetnek

YARD MUNKÁSOK NAPSZÁMOSOK MACHINÉ HANDEK felvétetnek... THE THEODORE KUNDTZ CO. Giel Ave. - Lakewood.

FIUT 16-18 éves FIUKAT keresünk könnyű gyári munkára... THE ZWEE & BURR CO. 2047 E. 9th STREET

Cukorrépa munkások kerestetnek... 500 CUKORRÉPA MUNKÁST KERESÜNK... THE FEDERAL KNITTING MILLS W. 29th és Detroit

NAPSZÁMOSOK felvétetnek külső és belső gyári munkára... WILLARD-STORAGE BATTERY CO. 274 E. 131 St.

BATTERY EMBEREKET keresünk Gyakorlat nem szükséges... WILLARD STORAGE BATTERY CO. 274 E. 131 St.

Cukorrépa munkásokat keresünk... Ha Ön családja ember és szeretne a nyár folyamán farmán élni...

LEANYOK felvétetnek könnyű gyári munkára... THE ELECTRIC CONTROLLER & MFG. CO. 2700 East 79th Street

LEANYOK felvétetnek könnyű gyári munkára... THE CHAIN PRODUCTS CO. E. 40th és Superior Nyitva vasárnap reggel 10-től délután 2-ig.

MICHIGAN SUGAR COMPANY Labor Department Saginaw, Michigan... NAPSZÁMOSOK belső és külső munkára felvétetnek.

CHANDLER MOTOR CAR CO. E. 131 St. a St. Clair mellett... TIZ UNION karpenter munkát kap azonnal.

MINDENKIRE FONTOS.

Mint az Othon Házaspár... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK MICHIGANBAN

ELADÓ FARMOK MICHIGANBAN... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

MINDENKIRE FONTOS.

Mint az Othon Házaspár... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

MINDENKIRE FONTOS.

Mint az Othon Házaspár... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

XXX. évfolyam... The oldest established Hungarian Paper Publisher

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK... ELADÓ FARMOK

VASÁRNAP

szabadság Sunday Magazine

Vezeklés

Ma Julianna napja van. Ma csendes zümmögéssel van tele a levegő. Ma az élet már bőjti, de a hangulat még farsangi hangulat. Százszor és százszor visszatérő melódiák zavarják meg az életünket most is, mint mindig, ha az életünk bőjti és a hangulatunk farsangi.

Tegnap még dinom-dánom, ma szánom-bánom, de a sok szánom-bánom soha sincs és soha se volt anélkül, hogy ne gondolnánk a még ránk következő dinom-dánomokra s — akárki mit mond — jól esik legalább gondolatban átélni még egyszer a szép, a színes, a léha, de boldogító "büneinket". És jól esik tudnunk, hogy nem javultunk meg egészen és jön még egyszer farsang a bus napokra.

Régi szép magyar farsangok emlékei térnek vissza ilyenkor hozzánk és bár alaposan kijózanodtunk azóta, a gyermekeinknek, az unokáinknak boldogan mesélünk öt-hatórás csárdásokról, hangos faluzásokról, a Ragyás Ferkó siró hegedűjéről, háromnapos disznótorokról, miegyéb jókról, amiket átélni jó volt, de megszenvedni . . . . . nem jó.

Tudjuk, hogy ez mind régen volt, tudjuk azóta alaposan megkopott a magyar farsang is, megkoptunk mi is, de — mint a kalandos utról visszatértek — még is szívesen beszélünk róluk, bár tudjuk azt is, hogy az unokáink télikabátját, amelyik nincs, mi adtuk oda Ragyás Ferkónak egyetlen tébo-lyító, ropogós csárdásért.

De ne erkölcsbiráskodjunk. Ma Julianna napja van. Julianna napja után hushagyó kedd következik és ezután vajhagyó vasárnap. A teljes vezeklés és a vezeklés után, a nagy "mea-culpázások" után szép lassan megint csak visszatérünk oda, ahonnan irigységgel, sóhajtozással, emberi vágyakozásokkal nézünk vissza megint a régi farsangokra. Hiszen emberek vagyunk.

Itt, Amerikában, a józanság országában egészen más a farsang, mint akárhol az öreg Európában. Még is vig a farsang, vigabb, mint akárhol Európában. De az "igazi" farsang hangulatához úgy hozzá tartozik egy kis busongás, egy kis borongás, mint a magyar nótához a bánat s ezért talán még se "igazi" farsang itt a farsang.

— "Akinek nincs bánata, nem is tud mulatni" — mondotta egyszer egy híres magyar gavallér, aki, többek között, arról is híres volt, hogy nagyon tudott mulatni. És ebben a pár szóban talán fel is találhatjuk a titkát annak, hogy miért voltak olyan szépek, olyan melegek, annyira hangulatosak pár évtizeddel ezelőtt a magyar farsangi éjszakák.

Az amerikai magyarok — ahogyan bennünket szoktak nevezni — egészen speciális farsangot csinálnak maguknak Amerikában. Aki nem hiszi, nézzen körül. A magyar mulatóságok hangulatában még benne ég a magyar vér, de már kivilágít belőle az amerikai józanság. A bál pont nyolckor kezdődik, de már egy órakor vége; csárdással kezdődik ugyan, de two-stepp a gerince és két lépéssel soha se lehet ugy félre lépni, mint eggyel. Megesik egyébként, hogy a two-stephez cigánybanda muzsikál, de a csárdáshoz Mr. Rosenwasszer.

És egyszer — még szelidebb időkben — még is régi szép időkké lesznek talán ezek a farsangi napok is.

Elment a hajó

BALOGH leugrott egy hatalmas Pullman-kocsiból és megállt a perronon. Az utasok ide-oda lökdösték, egy hórihorgas yankee úgy neki-dült, hogy majd a kerekek alá nyomta. Hiába nézett körül, nem látta, akit keresett. Kiment az utcára és lassan végigbandukolt a Broadway felé. Valaki a nevét kiáltotta a háta mögött. Megfordult. Miklóssy szaladt utána lihegve. Megölelték egymást, aztán csöndesen mentek tovább egymás mellett, alig beszéltek egy-két szót.

Valamikor nem így volt ez. Akkor ragyogó szemmel, ezer változatban tudták elmondani egymásnak nap-nap után:

— Ha egyszer kint leszünk... Mert itt nem lehet élni.

— Merre jártál? — kérdezte Miklóssy, amint gyorsan mentek végig az uton.

— Legutoljára Montevideóban voltam. Egy darabig valami portugál farmernek hajszoltam a munkásait.

— Most elég jól érzem magam, — mondotta ásitva. — Tekintettel arra, hogy Nagy Alfréd, király létere mosogatott, vagy mit csinált egy parasz-asszonyoknak...

A másik aranyvégű cigarettára gyújtott és az illatos zsebkendőjével törülgette az arcát. Otthon valamikor azt hitték róla, hogy karriert csinál. Most is gondosan borotválkozott, az inge annyiba került, mint egy heti ebédje, finom és előkelő volt Miklóssy s itt nem egyszer hitték róla, hogy valami letört herceg lehet.

Réggel — gyönyörű nyári napra virradt, — Balogh jókedvűen ébredt fel.

— Mit kezdés? — kérdezte Miklóssy. — Talán be tudlak hozni a laphoz, csakhogy...

— Nem kell — vágott közbe a másik. — Az én gyalázatos angolságommal semmire sem jutok nálatok. Meg aztán úgy is tudod, hogy utálok a megkötött munkát. Inkább lógok ide-oda. Verhával fogok ügynöksöködni.

A nyár is mulófélben volt és Miklóssy lassankint fáradni kezdett. Leveleket is kapott hazulról, némelyik hosszú, finom metszésű betűkkel íródott, ezeket eldugdosta Balogh elől.

Egyre szólanabb, keserűbb lett és néha szentimentális.

Balogh boldogan rohant haza egy este.

— Hurrah, öreg

fiu! — kiabálta. — Nagyszerű üzletet csináltam. — Kotorászott a nadrágzsebében és lassan húzott elő egy marék dollárt. Mosolyogva nézte a szökét, a hatást várta.

Azután a másik zsebébe nyúlt és tempósan nyomott az asztal közepére egy csomó szürke bankót. Miklóssy némán nézte.

— A skandinávok a világ legbecsületesebb és legélhetősebb emberei, — nevetett a másik. — Ezt egy hosz-

szu svédötöl kerestem, akinek olyan csepűhaja van, mint neked és olyan naiv, mint egy gyerek.

Egy darabig megint jól éltek. Balogh újra tervezgetni kezdett és munka után jól szabott ruhákban mászkáltak együtt erre-arra. Titokban sokat gondolt a hazatérésre mind a kettő, de szólni egyik sem mert. Miklóssy később betegeskedni kezdett. A derekát fájlalta, köhögött és pár hét alatt ijeszten lesoványodott. Balogh sirni szeretett volna, mint egy gyerek, de mosolyogva beszélt:

— Bolondság, hogy ide is elhoztad a romantikát. Hát nem ez az élet, amiről annyit hárfáztál otthon? Ma itt, ha akarod, holnap akár Mexikóban. Itt nincs két-három séma, mint otthon: lateiner, boltoz, vagy munkás és átmenet — semmi. Fiam, itt gentleman vagy, ha két cent csörög a zsebedben. Mit akarsz még?

— Igaz, de mégis... Különbözik minnek is beszélünk erről. Csak beteg ne volnék...

Az illatos kis levelek egyre sürűben jöttek. Miklóssy sokszor egész éjszakákon át írt és nagy fohászok között aludt el. Balogh csakugyan nem beszélt többet ilyesméről. Kemény koponyájában új, gyönyörű, meleg tervek szövődtek. Hazaküldi a fiút. Milyen kedves meglepetés lesz ez! — És előre csillogott a szeme, ha a másik örömeire gondolt.

Most már igazán megismerte Miklóssyt. Otthon erősnék, nyugtalan vérrü, kalandos embernek hitte, olyan-nak, mint ő, tele akaraterővel, energiával. Csalódtam, — mondotta magában. — Ő jó, szöke legény, polgárnak, családapának való anyag, minnek is cipeltem ki magammal...

— És egyszer aztán haza is' ment Miklóssy.

Rég bajuszt eresztett Miklóssy, pocakosodni is kezdett és három-négy segéd dolgozott az irodájában. Pedáns, jó ügyvéd lett belőle, az utjáról már nevetve, majdnem restelkedve beszélt. Amint hazatért, beletemetkezett a könyveibe és megszerezte a diplomát. Erzsike is bátorította, nőgatta, szóval Miklóssy révbe ért. Ka-

pott egy kis hozományt, szerenésük volt, az iroda föllendült. A kis Miklóssy már csipkés pólóban fekküdt. Az apja pedig titkos terveket szőtt holmi képviselőségről s nem igen volt ideje, hogy az ő különös barátjára gondoljon. Sőt valami rosszaló érzéssel vegyült a Balogh emléke:

komoly embernek nem lehet a célja az örökös kóborlás...

Miklóssy tehát hálátlan, gőgös filiszter lett anélkül, hogy tudta volna. Ekkor történt, hogy levelet kapott Bécsből. Együtt olvasták el az asszonyval. Erzsike még egyszer átfutotta az artisztikus kéziratot. Balogh írta: utban van hazafelé. Asszonyos kivánsisággal várta.

Másnap megérkezett Balogh. Igaz örömmel szoritotta meg Miklóssy kezét és szinte meghatottan esőkölt kezet az asszonynak. Boldog volt. Ő nem ismerte a fél érzéseket, a szeretete csak a közönyösségénél volt nagyobb. Nem mondott sablonokat, nem kérdezősködött sokat, keresetlen, egyszerű és mégis érdekes volt minden szava.

— Most itt maradok egy-két hónapig, — mondotta — eddig csupa gyönyörűség itthon lenni. Milyen kedves itt nálatok.

Hosszasan nézte az asszonyt. Csuda szép keze van. Jól érezte magát Miklóssyékknál. Az első napokban nem vett észre semmi változást az emberen, Miklóssy önkéntelenül is erőlködött, hogy eltakarja a nyárspolgárt.

— Elpocsekölöm az időt, — jegyezte meg fanyarul — a periratok elkésve mennek ki az irodából... Gyerekeknek való a tulnagy barátság.

Kiesinyes, csunya volt ez a beszéd és az asszony ijedten eszmélt rá, hogy ő folyton összehasonlításokat tesz és az eredmény — sohasem a férjére kedvező.

Réggel könnyes szemmel ébredt és nehéz volt a szíve. Most tisztán látta: őt éppen az idegenszerűség, a különös eredetiség ragadta meg, amit Miklóssyban látott valamikor. Mindez csak külső máz volt. Lefoszott, eltűnt és most idejön egy ember, az igazi, akinek az ura csak halvány, rossz másolata. Hiszen akkor ő nem a férjét, hanem Baloghot szerette a másikban is? Egy kiesit elszomorodott, hogy ezt meg kellett látnia, haragudott is magára érte. Holnap elutazik Balogh, majd elfelejt mindent.

Balogh bucsuzott. Külön Miklóssytól, külön az asszonytól. Látta a szerelmes fényt az asszony szemében, a kis kéz odaadón, remegve simult az övébe és ahogy a szemébe nézett, érezte, hogy csak egy szó kellene és a karjába omlana. Elmenne vele, volna kiért dolgozni, tülekedni... De a férj jutott eszébe és Balogh hidegen elmosolyodott.

— Mikor jön vissza? — kérdezte az asszony s finom kis fejét előre nyujtva, leste a választ. A vállá megremegett az elfojtott sóhajtástól. Balogh nézte, aztán elfordította a tekintetét.

— Nem tudom. Talán soha.

— És másnap... elment vele a hajó.

\$12-OS AJANDÉK MINDEN ASSZONYNAK

akik a Mato csoda ruhamosó poudert használják. Egy hónapra elegendő doboz 35 cent bélyeg, több hónapra való nagy doboz \$1.00, hat nagy doboz \$5.00, melyhez ajándékba kapja az Utolsó Szent Vacsora rendes falikép nagyságu faliszobrárt, márványserű kőbe vésvé, melyen Krisztus Urunk tanítványaival úgy néznek ki mintha élének. Falra felakasztható. Ez nem papír kép, víz, tőz nem árt neki és magható örök emlék. — Ügynökök felvételnek. — Rendelésével a pénzt küldje e címre:

MATO MFG. COMPANY

130 FIRST AVENUE

NEW YORK, N. Y.

A BOHÓC

Irta:

Signor Saltarino

IGYAM még? Jó... hát iszom! A rum melegíti szívemet! Bár csak megölné lelkemben az emlékeket is! Mi vagyok én? Szegény, nyomorék bohóc, összeroncsolt, hasznavehetetlen artista! Ők pirosra festik arcukat, én hófehérre, mint a halál, pedig az én vérem éppen úgy csergedezik ereimben, mint az ő véruk!

Sűrű, nehéz esőcseppek paskolták a zöldre festett komédiás-kocsi apró ablakait, amelyben a három vándorkomédiás rumos palack mellett unottan töltötte idejét. Egy ideig játszottak a piszkos kártyákkal, azután az egyik lovászfiu rumot hozott nekik.

Most rosszkedvűen, unottan meresztik szemeiket a nyitott kocsiajtón át a szabadba, ahol a nedves, zöld gyepen a cirkusz hatalmas ponyvasátora állott kifeszítve. Az artisták vándoréletében nincs vigasztalanabb, mint az ilyen rideg, komor, esős nap, amikor nem élvezhetik a nap melegítő sugarait.

— Milyen cudar élet!

Powell, a bohóc kivette szájából a szivarsutakat és bosszankodva kidobta az ajtón a pocsolyába.

— Ennyit ér a hitvány életem... semmi vel sem többet!

A cimborák rámeresztették szemeiket a szivarsutakra, mely a széllel ide-oda uszkált a pocsolya felszínén. Az eső tovább paskolta a megtikkadt, szomjas földet.

— Persze, ti nem törődtek az én történetemmel, pedig az egész életem keserűségét magában foglalja. Bizony, ma nem ülnék itt a komédiások közt, ha egy szép leány nem keresztelte volna életem útját! Hahaha! Pávatollak, arany golyók, éles kardok és fáklyák egyensúlyozása! Milyen hitvány produkció a régihez képest!

A bohóc tenyerébe hajtotta fejét és úgy beszélt, mintha meghibbant volna az esze. Azután siri esend lett a kocsiában. Az egyik artista, az atléta, kidüledt szemekkel meredt a zümmögő, nagy darázsra, mely az ablak foszlányos függönyeiben eltévedve duruzsolt. — Egyébként csupán az eső csobogása és a bohóc nehéz lélegzetvétele szakította meg a mély-séges esend.

Kis idő múltán Powell kiegyenesedett. Arcáról a keserű, fájdalmas vonás eltűnt; nyiltabban, barátságosabban tekintgetett maga körül, mintha lelkeben feltűntek volna muftjának szebb emlékei. Azután folytatta megkezdett elbeszélését:

— Mindnyájan szerettek a Francoisi cirkuszban a derék vig cimborák! Hiszen a porond a mi világunk... ott élünk és halunk, ott szeretünk és gyűlölünk! Bob volt a partnerem a repülő-trapézen és Fratelli Bizini név alatt kerestett artisták voltunk. Elsőrangú munkát végeztünk és jó szerződéseket kaptunk. Szoros, őszinte barátság fűzött egymáshoz. Ugy élünk, mint testvérek, mert kicsi körunktől együtt nőttünk fel a Lossiet-cirkuszban. Három évig tanultuk össze művészi számunkat, együtt laktunk, együtt étkeztünk. Oh, azok szép napok voltak! Gyémántokkal megrakva, selyem trikóban, fényesen himzett jelmezekben jelentünk meg a porondon zúgó tapsok közt! Boldogan él-

veztük ifuságunkat, amíg egy napon a Torikota-család hozzánk szegődött. Japánból jöttek, a kék tenger esodás országából, a melynek méhében örök tűz lobog és égig meredő hegyeinek csucsán vakító fehérsegu örök hó ragyog. A család a férjből, asszonyból, két kisebb fiúból és egy tizenhét éves leányból állott. Az apa háton fekvé lába talpán hosszú bambuszpálcát egyensúlyozott, amelyen a fiuk majomügyességgel végezték mutatványaikat. Az asszony pedig bámulatos ügyességgel röpitette számtalan papiros-pillangóit legyezőjével a cirkusz levegőjén át. De a család értéke a leányban összpontosult, aki olyan üde és friss volt, mint a májusi hajnal és olyan rózsás, mint az almafa virága. Dus, fekete hajzata beárnyékolta örökké mosolygó arcát és fekete nagy szemében csábító lidércfények ragyogtak. Gazella-termete hajlékony volt, mint a gyenge fűzavessző és mikor selyemtrikójában, arany szálakkal dusan himzett jelmezében a kifeszített drótkötélen lebegett, olyan volt, mint a napsugárban repdeső pillangó, mely az illatos virágokkal enyleg.

— Istenem, milyen szép! — sugta füleimbe Bob és erősen megragadta karomat. Éreztem, hogy egész testemben megremegett.

— Valóságos angyal! — válaszoltam halkan én. Szemeink találkoztak és nyilvánvaló lett előttünk, hogy ettől a pillanattól kezdve megszűntünk jóbarátok lenni.

Én mindent elkövettem, hogy kenyeres pajtással szemben őszinte és becsületes maradjak. Egy napon így szóltam hozzá:

— Bob, te szereted a szépséges Torikatát!

— Mi közöd hozzá! — dörmögte bosszusan és minden további szó nélkül a faképnél hagyott.

Délután az apa, anya és két fiu a porondon próbát tartottak; a leány acélsodronya nem volt kifeszítve. Én lassan ballagtam a lovagiútóeren a vendéglő felé, mikor hirtelen

az istállómaster szikrázó szemekkel leskelődik a félhomályban a szerelmesekre. Irány és eel nélkül barangoltam Páris utcáin, étel és ital nélkül. Undorodtam az élettől.

Mikor alkonyodni kezdett, visszamentem a cirkuszhoz. Ugy tántogott előttem, mint egy hatalmas, komor sarkiltozat. Mélységes, megdöbbentő esend uralkodott a ponyvasátor alatt, mintha kivülem egy élő lélek sem volna az arénában. Hirtelen valami különös zaj ütötte meg füleimet. Ösztönszerűen föltekinttem és fent, a magasban, a futó hidon egy guggoló embert pillantottam meg, aki partnerem, Bob trapézán babrálgatott. A repülő trapéztól Bob egy veszedelmes halálugrással abba a másik szilárd trapézba szokott kapaszkodni. Ha biztosan el nem találja, ha csak egy parányi távolsággal tulrepül a mentőhálón, lezuhan a kemény kövezetre és menthetetlenül meghal. Megerőltettem szememet a félhomályban és láttam, hogy a magasban guggoló ember kést vett elő zsebéből és a köteleket szétvagdosta. Kétségtelen, hogy Bob halálát kívánta bosszúból.

Egy órával később kigyúltak a villamos lámpák és a közönség özönlött a cirkuszba. Én az öltözőbe siettem. Bob már jelen volt és nagyon vidámnak, boldognak látszott. Nem esoda, aki ilyen esodaszép leány szerelmével dicsekedhetik, jogosan fürdik a boldogság verőfényében.

Felöltöztünk esillogó, tarka ruhánkba és kiléptünk a fényesen világított cirkusz porondjára. Ezer meg ezer szem tapadt reánk, mikor a kötélén a trapézhoz felhúztak bennünket. Bob szép volt, mint Adonisz, termete Apollóval vetekedett. Először a kettős trapézokon dolgoztunk, azután következett a nehéz mutatványok a repülő trapézon. Láttam, hogy Bob magához huzza a függő trapézt, hogy azután hatalmas lendülettel és szédületes szalto-mortáléval átrepülve a téren, a tulsó oldalon levő szilárd hidon kiköthessen.

Ezer meg ezer szem tekintett fel hozzám és füleimben úgy hangzott, mintha valamennyi azt kiáltaná felém: "Gyilkos! Gyilkos!" Fejem zúgott, agyam zakatolt és bensőmben egy titkos hang azt sugta:

— Légy jó barát és teljesítsd kötelességedet.

Francois kárörvendő, kaján arca alulról vigyorgott fel hozzánk...

— Bob engedél, hogy én ugorjam először! — kiáltottam kétségbeesetten. Kiragadtam kezéből a trapézt és beleugrottam a halálba... a szabadságba.

— Isten veled kedves, jó pajtásom! — Még éreztem, hogy a szétvágott kötél enged, ezer torokból még hallottam a rémület sikoltását... aztán minden elhomályosult szemem előtt... elvesztettem eszméletemet és összeroncsolt testtel lezuhantam a porondra...

Igy lettem én nyomorék bohóc. Mikor hónapokon át tartó betegségem után a kórházból kikerültem, Bob már eltűnt. Ugy beszélték, hogy új

partner talált és átköltözött Amerikába. Igaz, hogy meglátogattam a kórházban, de én lázasan eszméletlen állapotban feküdtem és nem hallhattam fiatalkori pajtásom vigasztaló és bucsuszavait.

De azért Bobot és Torikatát schasem fogom elfelejteni...

VIG EMBEREK

— Nagyon kedves vagy, bohóc, mi vagy te civilben?
— Temetésrendező.

angol beszédet hallottam. Önkéntelenül arra fordítottam fejem és láttam, hogy Bob megesókolja a fiatal Torikatát. Minden csepp vérem a szívembe futott, szemem kápráztak és egész testem megreszketett. Csakhamar erőtettem magamon és tovább haladtam a szertár mellett, ahol észrevettem, hogy Francois

partner talált és átköltözött Amerikába. Igaz, hogy meglátogattam a kórházban, de én lázasan eszméletlen állapotban feküdtem és nem hallhattam fiatalkori pajtásom vigasztaló és bucsuszavait.

A nagy kártyás

Irta:
Szekula Jenő

A PADON ülve találtam a Nagy Kártyást. (Csak így fogom nevezni, rövidített és becéző nevén, ahogy a kaszinóban, a párthívei. Polgári neve kissé hosszadalmas volna s nehezen megtanulható: Kisfény-lacházai Tódor Tibamérnak hívták.) De most gondolatokba merülve bámult fáradt és kiélt szemével a kék levegőbe, ahol a szél fehér báránnyal teregetett. Néha a szakállát simogatta, mintha titkos vagy alvilági szellemektől kérne tanácsot.

Megszólítottam.
— Hogy van, mester?
— Vesztettem — felelte. Hangja tompán és éretlenül esengett, mint a fa-gong valamely kínai népdalában. Mintha nem is a torkából jönne a hang, hanem a szívéből vagy a gyomrából. A fürdő karesu és ezüstbeborult olajfái mellett hajladoztak a könnyű reggeli szélben. — Vesztettem — hörögte az agg el nem muló keserűséggel.

A brioni tengerparton ültünk. A tiszta reggeli fényben messziről ragyogott felénk az idegenek kaszinójának tornya. A Nagy Kártyás idejött üldölni, hogy fáradt és kiélt idegeit fölfrissítse a tenger sós és tiszta hullámai között. De a pénzt elvesztette valami új és ostoba játékban, amelynek még a nevét sem igen tudta; valahogy bul-nak nevezik. S most szomorúan bucsuzott el pillantásával a tengertől, amely az ő számára hiába görgeti fehérödru hullámaival.

Elnéztem. Valamikor a kerek föld legnevezetesebb szerencsejátékos volt s alakját egyformán ismerték Blanc apró aranybarlangjaiban, mint a francia játéktelepeken. Százszereket nyert így össze, majd megint visszavesztette, mert a játék valahogy önmagába visszatérő görbe — így képelem s a játékos oda kerül vissza, ahol abbahagyta. Erős és kiálló állkapcsa volt, amilyen csak a nagy ragadozóké vagy a hazardőröké, akik egy harapásra milliókat szeretnének elnyelni. De letrört, kiégett; idegei, melyek jégből és acélból voltak öntve, fölmondották a szolgálatot. Most esékély életjáradékából élt, amit egyszerre eladni vagy eljátszani nem lehetett, de részletekben, a hogy kézhez kapta, rendszerelvezett. Az aggok szokása szerint, akik a vétség napjaiban sem tudnak lemondani a szerelem öldöklő gyönyöreiről.

De most szégyelte magát. Ő, aki valószínű királyokat fosztott ki a zöld asztal mellett, most kénytelen volt a krupiéknak mosolygató kisérve visszavonulni, miután utolsó koronájától is megszabadították. Fogai összeverődtek, mint a farkasoké valamely kétségbeesett összecsapás után.

— Ostoba voltam — mormogta e keserűséggel.
Sejtettem, hogy még nem is evett. Nem mintha étvágya eserbe hagyta volna, de aranyai usztak el az utolsó ezüsttel is egyben.

Meghívtam reggelire.
— Nem bánom, — mondotta egykedvűen.

Megindultunk egy elhagyott halászsárga felé, lenn az elhagyott kikötőparton, messzire a fürdő előkelő villanegyedétől. De a frissen habzó sör, az osztriga, amelyet óriási táliban szolgáltak föl s még megérteit rajta a tengernek tiszta és sós illata, lassanként visszahódították jókedvét. Mohó falakban nyelte le, citromlében meg

fürösztve a tenger konyhájának parányi csemegéit s most olyan volt egészen, mint egy kiéhezett cápa.

Fölmelegedett.
Elővette óráját. Megnézte.
— Szép óra! Mi?
Kézembe vettem az órát. Odon, kopott és elnyűtt remontoár óra volt, amelyet még apáink viseltek, már nem divatos s százával tudtam vásárolni zálogházi árveréseken. Nem tudtam megérteni, micsoda különleges értéke lehet, hogy úgy el van ragadtatva.

— Szép — mondtam vontatottan és minden meggyőződés nélkül.

— Tudja mennyit ér? — kérdezte csillogó szemmel.

— Sejtlem sines.
— Tízezer koronát, — igen tízezer koronát megér. Becsületszavamra.

Komor tekintettel bámultam rá. Bolondnak néz, vagy megtévelyodott hirtelen.

— Önnek árt az ital, Kisfény-lacházai ur, — szóltam.

— Nem. De ezt az órát kártyán nyertem Tirolban egy Ali Frank Baba nevű albán hereggtől. Tízezer koronával maradt adós s az órát zálogban hagyta nálam. De ki fogja váltani. Pirola becsületszavára fogadta.

Zavaros pillantással bámult az üvegszínű levegőbe.

— A piroták még sohasem szegtek meg a szavaikat — mondotta.

— Meglehet. Mindenesetre szép és magasztos lesz, ha ezt az ócska ezüst órát tízezer koronáért megváltják öntől.

Rám nézett.
— Vegye magához az órát — ajánlotta — adjon negyven koronát kölcsön.

(Ezért kellett a nagy bevezetés.)

Átnyújtottam a kért összeget.

— Szívesen. De zálogot nem fogadok el. Nem szokás társasági embereknél.

Makacsodott. — Fenyegetődzött, hogy nem fogadja el a pénzt, ha csak nem tartom magamnál az órát.

— Különbön sohasem kapná meg a pénzt — mondotta. — S nem szeretném. De így bizonyítom ki fogom váltani. Érdekem. Tízezer koronám forog kockán.

Engedtem az agg kártyás makacs erőszakoskodásának. Eltettem az órát, amelynek bolti ára alig haladhatta meg a dollárt.

A Nagy Kártyás pillanatig tartó, mély hallgatásba merült. A pénzt előbb gondosan elrejtette óriási aranyu fekete tárcájának mélyén; amely eredetileg ez res bankjegyek megőrzésére volt hivatva.

— Csak ez az átkozott játékszenvedély ne volna — sóhajtozta.

Képzelve. Egyszer vasuton utaztam. S nem volt kártyánk. S gyufákba játszottunk. Aki a rövidebb gyufaszálát húzta, az volt a nyertes. Ezzel szórakoztam egy nyolcvan kilométeres szárazföldi utazás alatt.

— S ki nyert?

— Én. Néha rámmosolygott a szerencse.

Ujajol esend.
— Játsszunk valamit — ajánlotta az agg. — Oly unalmas így. Hosszu az idő délig.

S egy csomag vadonatúj francia kártyát vont elő a zsebéből.

— Adok egy negyvenkoronás makao bankot — ajánlkozott. — Játsszunk koronákba. Csak hogy az idő teljen.

— Nincs értelme, hogy a saját pénzem ellen játszam.

Tilakozott.
— Bocsnát. Ez a pénz az enyém. Hiszen kölcsön adta. Fölbosszantott. — Elhatároztam, hogy megfenyitem végzetes kapzsóságáért. — Visszanyerem a pénzemet s a további hitelügylet elől mereven be fogok gombolkozni. Az óráját is megtartom.

— Jó. Mennyi a bank?

— Negyven korona.

— Tartom.

Leosztotta a kártyákat. Nyert.

Nekem hatom volt, neki hétje. A következő tétet szintén megnyerte. A harmadik leosztást szintén.

A bankban ekkor már háromszázhusz korona volt.

— Bank! — ismétlem makacs következetességgel s homlokomról gyöngyözött a verejték.

Megnyerte. A következő két tétet is beseperte. A bank ezerkétszáznyolcvan koronára dagadt.

— A bank elment — jelentette ki a Nagy Kártyás s könnyed mozdulattal zsebébe gyömösözte a pénzt.

Elsápadtam. Most rajtam volt a bankadás sora. Száz koronával kezdtem. De az első leosztásra kihúztam. Minden bankom megbukott.

Abbahagyta a játszmát.
— Miért játszik oly hazárdul — mondotta az agg jószágos és atyai hangon. — De most legalább megadatom a pénzt. Itt van a negyven koronája. Kérem az órát.

— Sohasem hittem volna, hogy így pontos fizető — mondtam bosszusan. (Ezerkilencszáz koronába került a végzetes reggeli.)

Este korán már a játékbankban voltam. Azelőtt sohasem mentem föl. De futottam a pénzem után.

Itt is üldözött a balszerencse. Tekintetem a csigaalakú asztal végén ülő Kisfénylacházai Tódor Tibamér arcára tévedt; mohó örömmel derengett róla. Nyert. Halomszámra hevert előtte az arany.

— Én elvesztettem ötszáz koronát.

A játék végén összekerültem az oreggel. Barátságosan megszólított.

— Nos, hogy operált?

— Veszték! — sziszegtem s öklömmel szerettem volna arcába esapni, amelynek vonalai élesek, erősek és kiéhezettek voltak, mint a tenger ragadozóéi.

— No majd máskor.

Mashap még többet vesztettem. Harmadnapra haza kellett sürgönyözöm pénzért. A Nagy Kártyás ellenben, hogy a szerencsejátékosok stilvirágaival éljek: a legszebb formát futotta. Titokzatos tárcája dagadozott a pénztől. A pinecérek között aranyakat dobált szét borralalóul.

Föléledtek hajdani királyságának tündérszép napjai. Már anynyi pénze volt, hogy megismerkedhetett egy fiatal, karesu és elegáns francia szépséggel, Ninon de Lamotte kisasszonnyal, akit a fürdőhelyen mindenki irigyelt és tisztelt. Együtt ebédelték. Virág borította el az asztalukat kiváltságos és kábitó lakomákon. Sapadtan néztem őket.

Már csak negyven koronám volt. Tündéri reggel volt. Lehorasztott fővel sétáltam a fürdő fehér útján.

A véletlen szembe hozta velem a Nagy Kártyást.

— Hogy van? — kérdezte.

Szemembe fölvillogott a remény sugara. Hátha visszanyerhetem tőle a pénzemet. A szerencse változatos. Ha ő tudott negyven koronával nyerni tőlem, mért ne tudnám azt én is.

— Játsszunk! — ajánlottam. — Jöjjön a vendéglobé. Bankot adok.

A fejét esóválta.

— Nincs értelme, hogy elnyerjem a pénzt — mondotta a Nagy Kártyás s barátságosan megveregette a vállaimat.

Vasárnap és mindennap gondoljon arra, hogy a bankbetét a legbiztosabb.

MEGTAKARITOTT PÉNZÉT KÜLDJE BE HOZZÁNK MINT BANKBETÉTET.

Mi nemcsak megőrizzük, de kamatot is fizetünk. Anyagilag független csak úgy lehet, ha van megtakarított pénze. Meg van védve minden eshetőség ellen és soha sem szorul másokra.

BANKUNK SZIKLASZILARD.

Alaptőke, tartalék és betétek összege \$2,124,426.00

Általunk kiállított betétkönyv mindig készpénz, mert betétjét bármikor kamatostul visszafizetjük. Pénzküldés Magyarország minden részébe a legolcsóbb napi árfolyam mellett.

NÉMETH JÁNOS ÁLLAMI BANK

FŐZLET: A Bankpalotában 10 EAST 22nd STREET, NEW YORK, N. Y.
FIÓKUZLET: 1597 Second Avenue, Corner 83rd Street

Köl

Díszög...
re főzi me...
ura hazajo...
pásztákat...
beültetett...
részeken...
nélkül ne...
még az uj...
A esősz...
— Hejny...
— No, m...
— Hogy...
is... De...
mat erre...
kénytelen...
Díszög...
homlokát...
— Tiszt...
dent, háth...
azt ne me...
aludni jár...
A esősz...
nagyot kor...
— Nono...
koronafá...
gyalázat...
jó kövér...
ereszt a...
tudom, k...
asszonyom...
nyáját...
az megtes...
jék.
Díszög...
nuba fog...
— Ma...
telen. A...
jük, a sz...
niába, At...
tendő mu...
se oktalan...
— Nen...
ökeleme...
fonása, a...
ti, nagy...
a fűkasz...
nap leg...
— Nen...
ni, bátya...
— Há...
— Há...
ráró...
azabb...
tom...
minden...
Mel...
szölob...
szokás...
órái...
vette...
vitte...
keszke...
az olvas...
ban egy...
szelyem...
még k...
zöldj...
nál. El...
a jubs...
Am...
ellenb...
gyot...
való...
Tóth...
kis fi...
— D...
zus...
nyom...
met...
Az il...
rekn...
esot...
Ugy...
—
szalob...
—
kes...
—
pon...
—
zöld...
rel...
esap...
A...
ney...
—
keny...
meget...
kért...
aki is...

Kölcsönkenyér

Irta:
Móra István

Diósöginé asszony-néném estére főzi meg a levest, mikorra az ura hazajön a szőlőből. Öreg pásztákat kihánytat, meghordat, beültetett. A meghagyott partos részeket dönt, bujt, foltoz: bőr nélkül ne maradjon addig se, még az új ültetés termőre jön.

A csöszök meg-megszólítják:
— Hejnye, hejnye, gazduram
— No, mi! Tán nem jó lesz?
— Hogy jó ne lenne, meg szép is... De ki muszájítja gazduramat erre a (megbocsásson!) nem kénytelen munkára?

Diósögi Máttyás megtörli a homlokát, aztán tréfál:
— Tisztába szeretek tenni mindent, hátha anyó is követődik, azt ne mondhasa, hogy csak aludni járok ki... Ugy-e?

A csösz, régi dologtalan ember, nagyot köpött:

— Nono... De mégis... Azt a koronafát verje meg a ragya, de gyalázatos portéka az. Ebben a jó kövér hányásban rőfös ágat ereszt a cudar már most is, — tudom, kikívánja az országbul asszonyom, ha a kötőjít, szoknyáját megkapkodja... Pedig az megteszi, ördög a fogába bujjék.

Diósögi megrázott egy gyanuba fogott bokorágat:
— Majd megregulázunk ám a télen. A hitványnya gallyát leszedejük, a szepit összefonjuk egy léniába. Át nem jön ezen két esztendő mulván se oktalan állat, se se oktalan ember.

— Nono. Csak drága kerítés ökelme. Akinek keze nem áll a fonása, az elesüftja, aki meg érti, nagyobb napszámot kér, mint a fűkaszás. Elpiszmoz vele három nap legalább is.

— Nem akarnék én erre költeni, bátya.

— Hát?
— Hát ha Isten után én olyan ráérő ember vagyok, télen még azabb lesznek. Majd glédába állítottam én ennek a tüskés fainak minden arravaló ágát.

II.

Mely nap ez történt volna a szőlőben, asszony-néném aznap is szokás szerint végít várta a hét-órás misének, aztán megvette a félfontocska húst, vitte hazafelé mángolt keszkenőben, egy kézben az olvasójával. A másikban egy kis csomó petrezselyemgyökér volt, ki még keveset ér maga, de zöldje különb a sáfránynál. Elveszi a leveskének a juhszagát...

Amint a házukhoz ér, az ellenbéli kis ajtóbul nagyot köszön neki az oda-való zsellérember, Tintok Tóth János kanavászings kis fia:

— Dicsértessék a Jézus... Mit vett kend?
— Mindörökké aranyom. Egy kis petrezselymet... Ejnye, ejnye... Az ilyen jóköszönő gyerekek pedig mézeskalácsot is hozhattam volna. Ugy-e?

— Ühü! Meg egy kis szalonnát...

— Most is eszel, te étkes... Mit eszel?
— Fekete epret a kalapombul...

— Kenyérrel eszed-e zöldecském? Ugye kenyérral? Hogy a hasadat el ne csapja...

A fiu bánóra hajtotta fejét, de nevetett a szemé:
— Tegnap volt még egy kis kenyérünk, de nyilván szülém megette azt a kis darabot, akit kértünk... Vagy Janinak adta, aki iskolába ment...

— Hát anyád mit csinál?
És akkor asszony-néném nem próbálgatta tovább a kisajtóba a kulcsot, hanem visszateszi a szoknyája zsebébe s átvádol azokhoz a lakóember Tintokékhöz. Ott azt mondja az asszony-nak:

— Ránk szárad a kenyér ugy is. Küldök a fiadtul egy kenyéret... No, csak te ne csapkodj! Kölcsön küldöm... Majd ha az urad a részt kikapja Szentkirályon: megadod:

Az akkor is áldott asszony szemé vízbe lábadt:
— Irt is már az uram, hogy legyünk törelemmel, — pénzben alkudták ki a komenciót — de nem érkezett még meg a pénz felülről... Hatosonként elégítik ki őket.

— Hát aztán?
— Nem küldhette el komenciópénz felit... Hanem a gabona szép, azt is írja... Nagy részt kap. Annál nagyobbab, mentül tovább lesz oda...

III.

Ez meg este volt. Mikor a gyerekek már lepáskálódtak, hogy a zselléraszony bekocogtatott a Diósögiék ablakán.

— Nénike!
— Mi az, fiam?
— Itthon van-e már a bácsika?
— Indul is az harangszó előtt. Most vettem egy kis krumplit a husra.

— Meghoztam volna a kenyéret.

— Ó, az Isten áldjon meg: hát így adtam én?

— Küldött az uram egy kis foglalópénzt (két mázsa buzára vette föl!) — hát vettem én meg két kenyéret ma reggel, még a gyerekek aludtak... Jó kenyéret szokott sütni ez a Csáki Tera; — a szökébbet hoztam el, — tudom, hogy kendtek a barna haját a kenyérnek ugyis lehámozni... Az én vétkeim meg azt szereti legjobban: a ropogós haját a kenyérnek...

Diósöginé asszony-néném ki-nyitotta az ablakot úgy félig, hogy a muskátlit, törökbasalikumot meg ne csapja a szél:

kis gyerek hozza el azt a kenyéret, az a kis gyerek, akinek én aszaltmeggyet adtam... Szelid kis gyerek az nagyon, meg szép. Tehozád huz a képe, csak a nézése az apjé. Csak eredj, eredj, vigyen a lábod, hátha föl is érzett azóta az a kis kanavászingsed, az a jóköszönő... Isten áldjon meg!

Azután aszalt terített, vizet bekészített s fölhuza az órát. Mert nagy ellene az urának, ha lejár az óra.

Mikor az is megvan, lakatot vet a padlásajtóra, a kulcsot beleveti a szűrőszitkába, avval kitékint az utcára, az ura elé.

Hát az meg éppen-éppen a kaput is meghaladja már.

— Dicsértessék... De soká jött kend már megint...

— Mindörökké... Itt beszélgettem a sarkon Puci takácsal már régen... Mikor te a szomszédasszonyoddal beszélgettél az ablakon, már akkor én is a Puci panaszát hallgattam.

Mig aztán lecihelődik a gazda, asszony-néném elbeszéli az esetet: annak a kölcsönkenyérkének az esetét.

— Dehogyan fogadom el az isten-adtáktul... Majd aratás után... Valami jóraváló szegényembereknek látszanak a jámborok. Ámbár az apjukat nem igen ösmerem, de az is rendes ember lehet, mert a gyerekei mind nagyon azok.

IV.

Vizkereszt napján volt a szőlőgazdaság csöszfogadó gyűlése. Utána megszólította Diósögi azt a megint bemarkadt dologtalan csösz, Krizsa Pétert:

— Göröngyös-e nagyon az ut, bátya!

— Akár a deszka, gazduram. Megverték az ünnepekben... Csakugy fénylik, mint a tülök... Hanem szép munkát végzett a kend embere. Takaros munkát...

A gazda meghökölt:
— Az én emberem!

A csösz erősködött:
— Hát az hát! Olyan léniába vette azt a gyalázatos tüskéfát, akár a léc. De még a gallyát is

— Almodta az ördög! Ösmerem a kutyuskagyerek korátul. Ott lakik kendteknek átal... Nene: mit mereszgeti kend a szemöldököt, ott lakik az a Tintok Tóth János... Hacsak asszony-néném nem fogadta... De az meg nem fogadta volna a maga kenyerin...

Diósögi Máttyás föltette a kalapját:

— De biz az asszony fogadta. Mondta is. Csak én megfelejtkeztem...

V.

Publikáció után a piacon megrántotta Diósögi Máttyás a Tóth Tintok János könyökét:

— János!

— Adjon Isten jó reggelt! Mit parancsol kend?

— Gyere félre egy kicsit. Szavam lenne hozzád...

— Ha idebent nincs már dolga kendnek, hazafelé elmondhatja az uton, amit akar.

— Adósod vagyok, fiam, mivel tartozok?

A napszámos nevetett:

— Száz forinttal meg egy marék aprópénzzel... Csak azt nem tudom, hogy mért?

Diósögi megállt s meg-meg-indult:

— Amiért a tüsők-kerítésünket nyomba igazítottad.

A zsellér megsimogatta anyányi orrát:

— Ördög a Krizsa Péterbe bujjék. Kutyának kék az olyan csösz, akinek asszony-néném van...

— Nono... Hisz az is más. Nem a csöszszel van nekem munka, magad kosztja, — nézd, elég lesz-e ez az ötös?...

— Nekem csak nem...

— Akkor meg beszéld el...

— Nincs nekem egy szavam se... Ki van az már fizetve. Én az asszonnyal egyeztem, hogy jó lesz-e, ha eleget tesztek a kend asszony jószágért... Kend is az asszonyával egyezzen ki: hogy ez így van, így lesz... Így becsület...

VI.

Etel után volt. Diósögi a fogát piszkálta, pedig nem kellett. Néném nem állta a szótalanságot:

— Fáj a foga kendnek?

— Tudom is én.

— Kit hirdetett a pap?

— Hallottam is én...

— Hát ezt a Tóth Tintok szomszédot kifizette-e kend?

— Fizette a hatvágás...

Néném a tányérokat rakogatta össze:

— Hogy a lelkire kötöttem pedig kendnek.

Diósögi eltördöste a fogpiszkálót, kit faragott volt masinaszálból:

— Anyóm! Gyere csak közelebb... Annak az embernek ingyen se véts...

Különb szive van, mint a te prédikáló papodnak...

Különb, mint neked, különb, mint nekem...

— Hogy a markoláb...

— Ne beszélj!... Addig érünk valamit, még ilyen emberek is vannak.

Aztán megehet bennünket a német, a divat, a fene... Konyhót építették a szőlőbe, szobásat, kemencét, ott adok az ilyen embernek örök hajlékot.

Aki a kölcsönkenyérrel esalva is megadja... Jó lesz-e?

Asszony-néném belekapaszkodott a szublat sarkába:

— Mindég igazsága volt kendnek. Mindég kitalálta a szivem szándékát...

— Eredj innen! Az Isten téged szentöljön meg, hát elfelejtetted az egyezséget?... Piaci kenyéret hozol, élesztővel, tim-sóval kelesztetted. Majd ha az urad a részt hazahozza, örletsz, sütsz belőle magad... Akkor is a

összevágta, bekötte, kazalba rakta...

— Mit ivott kend máma?

— Egy kis forralt bort früstök előtt, követem gazduram.

— De azt az én emberemet álmodta kend!?

A Léthe vize

Irta:
Hevesi József

Kétzer is végighasította életük mezejét a Léthe vize. Nem is termett azon aztán soha semmiféle virág többé, sem a szép Garami Zsuzsánnának, sem szegény jó Kovács Jánosnak.

Szép, rokonszenves fiatalember volt Kovács János. Búszkesége, szemefénye volt édes atyjának, akinek a legnagyobb fűszerkereskedése volt egy tisztamenti városban. Ennek a fűszerkereskedésnek egyik legerősebb oszlopa volt a fiatal Kovács.

Huszonnégy éves korában cégtársnak vette be fiát az öreg Kovács, aki meg volt győződve róla, hogy fia boldogságának erős alapokat vetett.

Es Kovács János tényleg a kis város legirigyeltbb fiatalemberei közé tartozott. Bizony többre becsülték őt a leányos szülők akármelyik fiatal kezdő ügyvédnél, doktornál, tanárnál, megyei hivatalnoknál.

Szívesen is látták őt minden leányos háznál. Jómódu, jó modoru, szép megjelenésű fiatal kereskedő volt, bizony szívesen fogadta volna vejenek még az alispán is.

Garami Zsuzsánna egy butorgyárosnak volt a leánya. Gyönyörű termetű, galambszemű, édes arcú szép leány volt. Olyan éany, akinek szépségébe első pillanatra bele lehet szeretni. Felüő szépség. A férfiak szeme perzselő vággyal akadt meg rajta és messze vidéken rajongtak Garami Zsuzsánna szépsége után.

Egy nagy baja volt Kovács Jánosnak. Roppant félszeg, szögletes, félénk volt a nőkkel szemben. Különösen nagy elfogultság vett pedig erőt rajta, valahányszor Zsuzsikával találkozott. Mint fiatal, szerény leánytól vett töle bucsut, mikor külföldre utazott és mikor visszatért, szinte káprázott a szeme annak a gyönyörű, előkelő, nagyvilági hölgynek a jöttára. Félelem szállta meg. Vajjon igazán ez-e a régi Garami Zsuzsánna? Vajjon olyan rokonérzettel van-e még most is iránta ez a fejedelmi megjelenésű uri hölgy, mint régebben? Vajjon közeledhet-e hozzá a régi, meleg bizalommal?

De a szíve nem engedte nyugodni. Bátorította, ösztökélte. Egy helyi szabadsághősnek a szobra javára mulatságot rendeztek. Ezen a bálon akarta Kovács János az ő szívéc nagy ügyét dűlőre vinni. Beszélni fog Zsuzsikával komolyan. Egy életre szóló beszélgetés lesz ez, melyben el fog végre dőlni az ő sorsa.

A mulatság estéje elérkezett és Kovács János megkapta a szép Zsuzsikától a második négyest.

Együtt táncoltak. De a fiatalember oly zavart, oly elfogult volt, hogy a leánynak is feltűnt.

— Mi baja magának, Jani?

— Beszélni akarok magával, kisasszony.

A leány nevetve jegyzé meg:

— Istenem, milyen ünnepélyesen mondotta ezt!

Találtak egy bizalmas kis fülkét, ahol azután kitarhatta szívét Kovács János.

— Tisztelt nagysád! Ebben az ünnepélyes pillanatban, mikor önhöz szólok, egy egész élet boldogságáról van szó. Ön, nagysád, az én szívemnek legelső álma és nekem nincs más boldogságom, csak ha önt, nagysád, örökre az enyémnek mondhatom. Fájó szívvel bucsuztam el néhány év előtt a városunktól, mert önt itt kellett hagynom. De az ön szemének a tekintete volt nekem a Léthe forrása, ebből merítettem, hogy önt el ne feledjem, hogy mindig önre gondoljak. És most, kérem, boldogítson azzal, hogy... Itt elakadt. A leány kisegítette zavarából.

— Ne legyen olyan ünnepélyes, Jani. Tudja, hogy én is mindig jó szívvel voltam magához. És ebben semmi sem változott. Ha szeret... beszéljen a szüleimmel.

Kovács János magánkívül volt a boldogságtól. Csókokkal halmozta el a leány kezét.

Esült kacagással mondá aztán a leány:

— Hanem aztán a papának, meg a mamának ne beszéljen ilyen ünnepélyes hangon. Főleg ne emlegesse a Léthe vizét. Mert tudja, Jani, a Léthe vize iránt maga tévedésben van. Aki abból ivott, az elfelejtett mindent és maga mégis azt mondta nekem az imént, hogy az én szemem a Léthe forrása volt önnök.

— De kérem, Zsuzsi, maga téved. Hát nem tudja, hogy, aki egyszer a Léthe vizét issza, fájó szívvel vágyik hozzá vissza.

— Oh, maga bohó, hisz ezt a Tiszáról mondják! Mit akar maga a mythológiától?

Minek irjam le a folytatást? Ez a két fiatal teremtés összeveszett a Léthe vizén. Összeveszett olyan keserűséggel, hogy fájdalmas, sértő sebekből vérezve váltak el egymástól.

Hosszu, hosszú idő telt el e bál jelenet után.

Tizenöt esztendő.

A Léthe vize bizony alaposan elvasztotta egymástól Kovács Jánost meg Garami Zsuzsánnát.

A leány férjhez ment egy megyei tisztviselőhöz.

Zsuzsánna életének mezéjén nem termett virág. Boldogtalan volt könnyelmű férje oldalán, aki léha volt és dologkerülő. Ugyszólván a felesége nyakán, annak vagyonából élésködött. Mig végre kidőlt a dorbézolásban és özvegyen hagyta a szép asszonyt. Tizenöt esztendei házasság után.

Kovács János a nagy csalódás után, mely mely sebet ütött a szívében, nem is gondolt többé a házasságra. Nőtlen maradt. Beült a fűszerkereskedésbe és — gyűjtötte az apai vagyont.

Mikor azonban Zsuzsánna özvegy lett, a hamu alatt lap-pangó parázs megint lobot vetett a szívében.

Ama hosszú idő óta egyszer sem beszélt Zsuzsánnával, de ha találkoztak, az asszony szemében mindig rokonszenvet, melegséget érzett.

Nem minden remény nélkül közeledett újra a régi ideálhoz.

Most már annak a bizonyos helyi szabadsághősnek a szobra leleplezésére készülődtek. Ez is valami bál-i ünnepséggel volt egybekötve.

Kovács János itt közeledett újból a szép özvegy Garami Zsuzsánnához.

A szép asszony kegyesen, nagyon kegyesen fogadta régi imádóját. Szegény Kovács Jánoson azonban az ideál közelében ismét erőt vett nagy-nagy elfogultsága.

Abban a bizonyos fülkében hebegte el neki ismét szívének fájó érzeit:

— Tisztelt nagysád! Megőriztem annyi sok-sok esztendő óta szívem lángoló érzeit ön iránt.

Most újból kérem, tőpve boldoggá életemet, mely addig csak a szenvedést ismerte. Fájó szívvel szakadtam el öntől tizenöt év előtt. De az ön szemének a tekintete volt nekem a Léthe forrása...

Nem folytathatta tovább. A szép özvegy cseengő kacagásra fakadt:

— Már megint a Léthe forrása... Hát még most se tudja, hogy az a feledést jelenti?

Kovács Jánost egészen lesújtotta az asszony gúnyos nevetése.

Sértett önérettel mondá:

— Ön még mindig olyan elbizakodott, mint régen volt!

— És ön éppen olyan tudatlan, mint tizenöt évvel ezelőtt.

— De kérem...

A Léthe vize másodszer — most már utoljára — elvasztotta őket egymástól.

MAGA IS ILY NEHEZEN MOS?

Pedig nem muszáj, ha a Mitchell Magic Marvel mosóport használja. Az kimossa a ruháját 1 centért, 15 perc alatt, minden dörzsölés nélkül. Nem eszi meg a ruhát, sem a kezét. Nincs benne mérge. Mi adunk egy dollárért annyit, mint a más társaságok háromért. Kiveszi a vér, zsír, gyümölcs pecsétet. Egy hat hónapra való doboz ára egy dollár és 10 cent a posta költséggel. Irjon magyarul az alanti címre

MAIL ORDER HOUSE,
GLENFIELD, N. Y.
— Ügynökök kerestetnek. —

15, 22, 29

Semleges voltam és
Ki lék utjain holt
S tornyak arany k

En gyáva voltam,
Ki reszket hajnalb
S mint a pillangó

En bátor voltam,
Kik karácsony reg
Vagy mint a kisa

Egyszerű m

— Nos, jössz? — kérde

massan tekintett nővére

— Mikor ez olyan úna

— Edes Céliám, teha

vagy, hogy előttd mindén

— Nem minden, csupa

ságok: A fogadónapok, a

velői előadások, vagy a tul

képtárak, hol az illetlen t

embernek semmi műélvez

rolhatnék egy egész csom

lyeket azáltal reméltem

zódtam ebbe a kis, folyo

— Szeretném ismerni

— Szellemi élvezetek

misem létezik!

— S melyek azok?

— Egy érdekes köpy

festmény vagy zene, cse

ban és egy rokonszenves t

— Nos, biztosíthatla

lesz, a gyönyörű kertben.

— Japáni lámpionok

kvilágitani... Ah igen, s

csak a csokiládélapok ez

téka!...

— Képzelem, Bob S

attlesz?

— Igen és egy barátja

gával hozza, ki csak az

hogy az ünnepélyen en

Bob azt állítja, hogy p

norja van!

— Nem lelkesülök a t

mert olyan asszonyosak

mert a dologban Bob S

szerepet játszik, felal

gam!... Ugyan nem ér

fel fogást, hogy egy ass

vel éppen férjlen volt,

het egy nála idősebb lea

akkor is, ha mint ön, csak

napig volt házas.

— Hogyan beszélhetsz

serű hangon?

— Mert utálok a kep

Cissy!... Nos, nyugodj

sem, elmegyünk! Ugye

örít mondtál? Egy órai

ménylen elég lesz?...

— Bob Seatont, meghív

vichre és szódavizre!

— Aranyos vagy!

Cissy és átölelte a fiata

nyakát.

A forró, augusztusi na

legpompásabb, balsamo

vetkezett. A lombos fak

legcsékélyebb szellő sem

a lámpionokat.

— Szegény virágok,

nem szerethetik ezt a

fényt és mesterséges po

jegyezte meg Célia, mid

be léptek.

— Ah, megerkezest

öröm! — szólalt meg

férőhang. Ugye minde

vidám?... Hogy érzi m

Clifford? Engedje meg

Mint az égen a hold

Irtó: Szép Ernő

Semleges voltam én, mint az égen a hold,
Ki kék utjain holt álmaiban iramol
S tornyak arany keresztjein esüst örömét elvonja.

Én gyáva voltam, mint az ősült őszi fű,
Ki reszket hajnalban s reszket este felé
S mint a pillangó ki hogyha árnyék jön közel, már lebben.

Én bátor voltam, mint a falusi fiúk,
Kik karácsony reggelén járnak hajlós jégen,
Vagy mint a kisasszony, aki vizet isszik forró bálban.

Én ártatlan voltam, mint egy akác levél,
Kit a tavasz hozott, az ős meg majd viszi,
Ki melegszik a napon, port vesz föl, ragyog az esőben.

Én a legbűnösebb voltam, mert éltem én,
Mert szívem tartottam s adtam lehelletem
S szavam mindig jönni akart, de hallgattam és hallgattam.

De nem is éltem; én tudtam halva vagyok,
Fölkél arcom tisztán a földnek peremén,
Két szemem lát és emlékszem s csalódom, de nincs már könnyem.

Irtó:
Fl. Hope

Egyszerű megoldás

— Nos, jössz? — kérdezte Cissy és aggodalmasan tekintett nővére.

— Mikor ez olyan unalom! — volt a válasz.

— Édes Céliám, tehát már annyira fásult vagy, hogy előttem minden unalom?

— Nem minden, csupán az úgynevezett mulatságok: A fogadónapok, a délutáni teák, a műkedvelői előadások, vagy a túltömött hangversenyek és képtárak, hol az illetlen tömeg zsi bongása miatt az embernek semmi műélvezete sincs. És még felsorolhatnék egy egész csomó efajta mulatságot, melyeket azáltal reméltem elkerülni, hogy visszahúzódtam ebbe a kis, folyóparti faluba.

— Szeretném ismerni vágyaidat!...

— Szellemi élvezeteken kívül számomra semmisen létezik!

— S melyek azok?

— Egy érdekes könyv, vagy levél, egy kitűnő festmény vagy zene, csendes, felhomályos szobában és egy rokonszenves társ!

— Nos, biztosíthatlak, ez a mulatság kitűnő lesz, a gyönyörű kertben, melyet...

— Japáni lámpionokkal és villannyal fognak kivilágítani... Ah igen, minden csillogni fog, akár csak a csokoládélapok ezüst borítéka!

— Képzem, Bob Seaton is ott lesz?

— Igen és egy barátját is magával hozza, ki csak azért jött, hogy az ünnepélyen énekeljen!... Bob azt állítja, hogy pompás tenorja van!

— Nem lelkesülök a tenorokért, mert olyan asszonyosak!... De mert a dologban Bob Seaton is szerepet játszik, feláldozom magam!... Ugyan nem értem azt a felfogást, hogy egy asszony, mivel éppen férjével volt, felügyelhet egy nála idősebb leányra, még akkor is, ha mint ön, csak pár hónapig volt házas.

— Hogyan beszélhetsz ilyen keserű hangon?

— Mert utálok a képmutatást, Cissy!... Nos, nyugodj meg édesem, elmegyünk! Ugy-e kilenc órát mondtál? Egy órai ottlét reményem elég lesz?... Ha kíváncsi vagy Bob Seatonra, meghívom sandvichre és szódavízre!...

— Aranyos vagy! — lelkesült Cissy és átölelte a fiatal özvegy nyakát.

A forró, augusztusi nap után, a legpompásabb, balzsamos éj következett. A lombos fák ágain a legcsekélyebb szellő sem hímálta a lámpionokat.

— Szegény virágok, mennyire nem szerethetik ezt a csillogó fényt és mesterséges pompát! — jegyezte meg Célia, midőn a kertbe léptek.

— Ah, megérkezésük milyen öröm! — szólalt meg most egy férfihang. Ugy-e mindez mennyire vidám? — Hogy érzi magát Mrs. Clifford? Engedje meg, hogy bemutatam barátomat: Mr. Quain! Egy magas, szélesvállú férfi köszönt és Célia mellé lépett. Mindannyian áthaladtak a gyepen és a sátor felé igyekeztek, mely most hangversenyteremként szolgált. A hölgyek egyike éppen valami századvégi dalt énekelt, melynek forró, szerelmes szavai furcsán hangzottak leányos ajkain.

— Milyen különös dal! — mondta Célia.

— Most rajtam a sor! — szóló Mr. Quain, mialatt elővette hangjegyt, — de félek, hogy unatnati fogom önt!... Néhány Arab-dalt adok elő.

— Nagyon szeretem ezeket a gyönyörű dalokat! — válaszolt Célia.

Harald Quain boldogan távozott, amiért épp ezeket a dalokat választotta más modernebb zene helyett. Célia azután bizonyos töprengéssel leült.

— Mindenesetre csalódni fogok! — gondolta. De ez alkalommal nem így történt. Mr. Quain kitűnő hanggal bírt, melyet rokonszenvesen és nem tettetté érzéssel használt. Mély csendben végezte énekét s csak azután tört ki a tapsvihár.

Mr. Quain azonnal visszatért Céliához.

— Köszönöm, — mondta a fiatal özvegy — hogy ilyen nagy élvezetben részesített!... A többire nem vagyok kíváncsi.

Haraldnak hízelgett ez a dicséret. Azután kimentek a kertbe, hová Bob Seaton és Cissy már előbb távoztak.

— Szeretném ezt a helyet mesterséges dísz nélkül, holdvilágnál látni! — mondta Mr. Quain. — A hold ugyan most is világít, de alig észrevehető, a villany káprázatos fénye miatt!... Menjünk beljebb, az utat ismerem!...

És áthaladva egy őska, kis kapu, a régidivatú konyhakertbe értek, melynek magas falai egészen eltakarták a gyümölcsfák ágai. A levegő telítve volt rozsmaring és vadborsó illatával s alat-

maradjak!... Nincs kifogásod ez ellen?

— Legkevésbé sem, bár Mr. Quain említett valamit, hogy ma este bucsuzni jön, mert holnap elutazik, — válaszolt Célia és kivett egy szál rózsát a mellette álló csokorból.

— Azt hiszem, az én tervemet illetően, ez nem jelent semmit, mert látogatása nem nekem szól! — mondta Célia és hamisan tekintett nővére felé.

A homokkal beszórt kerti uton lépések zaja hallatszott. Célia kihajolt az ablakon. A postás volt, ki számára levelet nyújtott át.

— Marschall EEdith irt, — mondta az özvegy, mialatt a borítékot felszakította.

— Akkor egyedül hagylak, hogy kellőképp élvezhesd Edth sorait! — mondta Cissy. — Nem maradok később, tehát tartd itt Mr. Quaint, míg visszajövök, mert énekét szeretném még egyszer hallani.

Midőn a fiatal leány távozott, Célia leült és olvasni kezdte Skóciában lakó barátjának sorait. Hosszu levél volt az, tele érdekes leírásokkal, mert Edith pompásan tudta vázolni az általa látott regényes helyeket. A hetedik oldalon levő aláírása után, ismét folytatta levelét:

— Minden fogadalmam és ellenkezésem dacára, jegyet váltottam és már októberben lesz az esküvőm! Azt hiszem Mr. Quain meg fogja nyerni tetszésedet, bár elhatározásom bizonyos tekintetben kissé meglepő. Herald hivatására nézve bíró és most tért vissza Londonba. A Seaton családdal ismerős, tehát ott biztosan találkozni fogsz vele. Ha igen, tudasd róla alkotott véleményedet. Langéknál ismerkedtünk meg s miután három héten át együtt voltunk, alaposan kiismerhettük egymást. Nagyon boldog vagyok!"

A fiatalasszony végigsimította homlokát. Tehát Harald vőlegénye az ő legjobb barátjának!... Ebben nem tévedhetett, hiszen Quain Harald többször említette, hogy járt Skóciában, ezenfelül bíró volt és Londonban is lakott. Miért jött akkor Twigmerebe, hogy megzavarja lelkinyugalmát és hákéjét? Arcát rózsaszín pir futotta át, midőn szavaira és tekintetére gondolt, melyek oly sokat látszólag kifejeztek. Azt hitte, hogy kölcsönös rokonszenven, vonzó és lelki egyetértés létezik közöttük... és ő már ekkor Marschal Edit vőlegénye volt!

Később a rózsák illatától szagos kertbe ment, mely a folyó partjáig terjedt. De bánatával nem maradhatott sokáig egyedül, mert egy fehér főkötös szobalány csakhamar jelentette Mr. Quain érkezését.

Célia szíve nagyot dobbant. Rövid ideig habozott, végre megszólalt:

— Mondja meg Mr. Quain-nek, hogy azonnal bent leszek!

Az özvegy kissé tündökött, hogy milyen lesz ez a találkozás? Újból átolvasta barátjának utolsó sorait. Azután lecsillapult és idegei megnyugodtak. Midőn a házhoz közeledett, füleit zongorahang ütötte meg s a jól ismert, rokonszenves hang egy csendes, bus melódiát énekelt, telve bánattal és szerelemmel.

Vasárnap.

Térdei megintogtak és alig bírt eljutni az ajtóig. Midőn Harald meghallotta Célia ruhájának sühogását, hátrafordult, majd hirtelen felugrott.

— Arca mennyire szenvedő! — kiáltott fel. Célia képtelen volt őt a szokásos melegséggel üdvözölni. Hangja idegenül és rekedten hangzott, midőn megszólalt: (Folyt a 11. oldalon)

Magyar élet Amerikában.

tuk eszéles réf terült el a holdfényben.

— Hogyan tetszik neked Mr. Quain? — kérdezte Cissy pár nappal később nővérétől.

— Eszes ember és hangja nem közönséges!... Ha jól értettem, készülsz ma este valahová. Cissy?

— Igen, tennisz-játszámra kaptam meghívást Mrs. Roystomtól, ki megkért, hogy ebédre is ott

A vallomás

A férj: Huszonnyolc éves. Magas, erős, forró temperamentumú. Becsületes. — A feleség: Harmincöt éves. Szép, szőke, hervadó. Jó. — Késő délután.

A feleség: Végre is el kell mondanod nekem. A férj: Nem lehet.

A feleség: De igen. Mondd el. Szólj. Beszélj. Nem járhatok így: gyötrődve, hallgatagon, kínlódom. Ha elmondod, jobb lesz.

A férj: Nem, nem, nem.

A feleség: Tegnap még azt is tagadtad, hogy bánt valakit. Most már bevallod. Jobb így. Még jobb lesz, ha mindent elmondasz. Mindent el kell mondanod. Mondd hát: én nyugodtan fogadom, én erős lesek. Valami nagy baj fenyeget bennünket?

A férj: Igen... Nem!

A feleség: De igen, valami nagy baj, valami retentő katasztrófa. Éreztem én, tudtam én, látam én. Hetek óta látom az arcodon, az ajkaid vonaglásán, a szemed borulásán. Ezen a te becületes, tüzes szemeden.

A férj: Te jó vagy.

A feleség: Az vagyok. Mondd el hát. Akármilyen. Akármilyen retentő. Nem vagyok-e én a te életed bátor társa?

A férj: Az vagy.

A feleség: Beszélj hát. Ha könnyek futnak a szemedbe, ne szegélyd. Hajlj ide az ölembe és sírj.

A férj: Sírnivaló van.

A feleség: Sírj. Hajtsd az ölembe a fejedet és én simogatom a hajadat, mintha az édesanyád volnék. No, fiacskám, édes én fiam...

A férj (remegve, halkán, fojtott hangon): Én szeretlek téged.

A feleség (elfehéredik): És... és most mást szeretesz?

A férj: Mást.

A feleség: Kit?

A férj: Egy leányt.

A feleség: Milyen? Szép?

A férj: Istenem, egy királynő, az én királynőm, az én barna gyermekem.

A feleség (félaján): És most elmondod. És nekem mondd el.

A férj: Kinek mondjam? Vergődöm hetek óta. Kétségbeesve küzdökben. Letiporom százszor minden indulatot a lélekemben. Elmondtam magamnak ezer-szer, hogy örülök neked mást szeretni, hogy csakis és áruhá. De nem lehetett. Szeretnem kell, szeretnem kell, meg kell halnom érte.

A feleség (Zokog.):

A férj: Ne sírj, te erős, te bátor, te szép, te jó asszony. Te velem a szívem házával és gyöngéd szeretettel irántad. Te vagy nekem a legdrágább a világon.

A feleség: De mást szeretesz.

A férj: A szerelem az valami más. Az valami nagy, az valami retentő. Erős, vakító, hódító.

A feleség: Tudom. Én tudom.

A férj: A szerelem az kívül van az akaratunknak. Az rajtunk kívül van. Az jön, egyszerre jön felénk kívülről, valahonnan, valami csodálatos módon. Az áttör a hálán, a becületesen, a gyöngédségen. Egy katasztrófa az, amely ránk zuhan. Látod, ezt meg kell értened. Meg kell értened, hogy én nem tehetek róla.

A feleség: Mondtam én ezt előre. Nem szeretted engem.

A férj: De igen. De igen. Óh, de hogy szeretlek. Látod, éppen ezt kell megértened. Én nagyon szeretlek. Akkor tele volt a szívem tüzes, nyugtalan, nagy szerelemmel. Most élünk itt öt éve együtt és te vagy az én életmenek, az én lelke-kemnek a társa. Neked elmondok mindent, nekem elpanaszolok mindent, töled tanácsot kérek mindenben. És most jött ez a szerelem. Jött. Meg kell értened, hogy én nem tehetek róla. Te okos vagy és jó, jó, jó. Érted meg, hogy ez fáj nekem, hogy én szenvedek. Hogy úgy szenvedek, mint te. Hogy ez a csapás mindkettőnkre tujtott, én nem vétetem ellened. Én nem tehetek róla. De ez a szerelem jön, jön és összefacsarja a szívet, úgy összefacsarja.

A feleség: Hogy hívják? Ki?

A férj: Nem, a nevé nem mondom meg. Ne tekints te gyűlölettel rá. Ő nem tehet róla. Ő szép, jó, sugárzó. Ne gyűlöld őt.

A feleség: Szeret téged?

A férj: Azt hiszem. Nem tudom. Nem merem kérdezni. Mi mondják neki? Hogy elhagyom érte a legjobb asszonyt? Mit igérjek neki? Hogy fájalmakon és könnyeken keresztül jöhet majd velem? Hogyan bízzék bennem?

A feleség: Mi lesz hát?

A férj: Mi lesz? Látod, ezért kell megértened, hogyan szenvedek én. Látod, ezért kell megbocsátanod nekem. Semmi nem lesz. Nem lehet semmi. Gyötrődni fogok, mert téged nem szeretlek, gyötrődni fogok, mert őt szeretem. Látod: lázas fővel és kábultan fogok rohanni, a szívemben sikoltoz a kétségbeesés. Ő érte jön más. Meg kell értened.

A feleség: (Kinyújtja a kezét.)

A férj: (Ráhajol. Az asszony érzi, hogy könnyek nedvesítik meg a kezét.)

A férj egészen az asszony ölébe hajtja a fejét. Elsötétedik. Este lesz. Az asszony csendesen, meghatva simogatja a könnyes férifejet.

Mámor

— Ha totizik, velem tarthat! — szolt Enrico Bottarinak a szőke contessina Livia de la Rocca, mikor a park kapuján kilépett, hogy beszálljon az ott várakozó automobilba.

A szikár, halvány fiatalember, a contessina öccsének nevelése nem tudta, mi történik vele. Szíve mélyén, titkát aggó gondokkal érezve, lázas, reménytelen szerelemmel imádkozta a bűszke leányt, kinek mosolyaért grókok és hercegek vetélykedtek, s aki eddig tudományt sem látszott venni Bottari létezéséről.

Zavarban, szinte szédülve a kocsiba segítette a grófnőt és félénk ügytelenséggel melléje ült. A soffőr becsapta az ajtót és várakozni látszott.

— Amatiba! — szolt Livia.

A leány kalapjának sűrű, barna fátyla alól, melyet a gyors robogás légáramlata hevesen lobogtatott, lopva figyelte Enricot. Szemeinek azurkékje a vörhenyes fátylon keresztül zöldes fényben ragyogott, s ajkán jókedvű mosoly ült. A fiatalember zavara láthatólag mulattatta.

— Enrico! — szolt lágyan és előrehajolt, úgy, hogy Bottarinak akarva, nem akarva, arcába kellett néznie.

— Parancsol, grófnő... — hebegte.

— Ön bizonyára nem tudja elképzelni, hogy miért hívtam magammal? Azt azonban tudja, hogy szépséges vagyok?

— Tudom, grófnő... — válaszolt Enrico, s arcára könnyű árny borult, mert a fiatal Bottari grófra kellett gondolnia, aki három héttel ezelőtt föbelépte magát Livia miatt.

Livia hevesen megragadta Enrico kezét, kinek agyába tolt a vér.

— Azért hívtam, — szolt remegő hangon — mert szerelmes vagyok! Tekintsen körül, nézze a virágzó fákat, a bokrokat, a kertek virágait...

Enrico szédült. Karjával önkéntelenül magához szorította a grófnőt, aki ellenkezés nélkül túrte.

— És én azt akit szeretsz, gyötörni akarom — folytatta a leány. — Meg akarom kinosni, hogy érezze ő is azt az örömgést, azt a féltékenységet, amint én... Giulio Colonna herceg látni fog bennünket, mert ilyenkor mindig erre lovagol... Ah, mennyire meg lesz lepve és mint kinezna majd a féltékenységgel...

Enrico Bottari szívében rombadótt egy világ. Egy ragyogó, csodaszép tándérvilág, mely hirtelen, váratlanul édesen varázsolta élete sivárágába, de el is tűnt nyomban, mint a fata morgana ködkepe.

A gépkocsi százharz kilométer sebességgel rohant az uton, mely itt nyílegyenesen lefelé tartott a völgynek.

A távolban kocsi közeledett s a soffőr kormányozni akart. Ijedten vette észre, hogy a kormány nem engedelmeskedik. Hevesen a fékhez kapott, de reménytelenül oly erővel, hogy a foganyta a kezében maradt.

Haláláspadban hátrafordult.

— Elvesztünk! — szolt kétségbeesetten a grófnőhöz.

Livia rögtön tisztában volt a rettenetes helyzettel. Kicsit távolabb az ut élesen balra kanyarodott, mert jobbról meredek szakadék hull alá a völgybe. Ha a kocsi egyenes irányban halad, akkor a biztos halálba rohannak.

A kocsi most nagyot zökent egy, az uton heverő kődarabon s a soffőr kibukott.

Livia a zökkenéstől Enrico ölébe esett, aki szorosan magához ölelte. Az utat Bottari is ismerte, ő is tudta, hogy percek meg vannak számlálva.

Valami esztelen, örült mámor fogta el. Ajka a leány ajkát kereste s Livia önkéntelenül nyaka köré fonta karjait. És Bottari gyönyörűséggel érezte, hogy a leány ajka hevesen viszonzza forró csókjait...

Mikor később emberek siettek a szerencsétlenség színhelyére, a szakadék mélyén holtan megtalálták Enrica Bottarit s a házitanító s Livia de la Rocca grófnőt. Szorosan, csaknem szótvalasztatlanul átölelve tartották egymást és arcukon a boldogság derüje ült.

Szereltem

Oláh megígérte bámult a plein-air szépségek-re, amint ringtak, fölragyogtak előtte. Ölébe eresztette a palettát és a hegyoldalról lenézett a kék árnyakkal titkos, heves fényutakkal teleszántott völgybe, a tekintetét ráemelte a sugaras fejű erdőkre, befurta a tölgyek közé, ahol komorkodó, fekete színek bujdosnak. Fáradtan dűlt le a földre, hanyatt terült a szagos fűben, forró feje fölött vadrózsa-bokor ingott és bökött. A tavaszi föld ölelte Oláh fiatal testét. A mélységekből feltört a friss élet forradalma, paskolta, energiákra ébresztette az egymásra ágyazott, szenderegő földrétegeket, a porzsem, a rög, a hegy, az egész föld lázadt és áradozva lehelte új fiatalágát a levegőbe. Oláh remegett, a szíve szilaj lüktetéssel izzasztotta. Két kezével göröcsösen belekapott a földbe és kuszott a hátán, ziháló nyugtalansággal, a vadrózsa-bokor alá, mely hívta. Szirmokat dobált az arcára és szűz illatával bujtogatta érintetlen szívét, mely kívánta, kereste a szerelmet.

Alkonyodott, mikor a városba ért. Egy fiatal utcán keresztül ment hazafelé. A bűszke fiatal utca mosolygott. A tavaszi nap bucsus sugarával ostromolta az utca tete arcát. Az új paloták délcegen sorakoztak egymás mellett és a tavaszi gyönyörűségekkel csillogtak a szemek, a nagy, széles ablakok. Az ut hosszában a piros gránitkockák harmatosak voltak. Az emberek ballagtak, futottak a paloták alatt — és senki sem volt Oláh körül, a kocsi kocogtak, robogtak a gránitkockákon — és Oláh nem hallotta... csak magamagát látta, csak a lelke zsongását hallgatta. Érzési egymásba hajoltak, egységessé erősödtek és az egyetlen érzés, a vágyakkal szárnyas szenvedély terelte magányos utján, a leány felé...

Mikor hazaért, beleroskadott egy karosszékekbe és kicsiny műterme benépesedett az alkonyat árnyával, meggyötört agyának fáradt képzelődéseivel. Belémertengett a homályba, mely nőtt, ködösödött körülötte és rászakadt a nesztelen csöndnek beszédes ideje. A szíve megszólalt, titokzatos, bus énekek szállottak fel belőle, titokzatos, bus énekek minden ismeretlen gyönyörűsége mezengett benne... A homály méhe ekkor megnyitott előtte és puha, szőke haj világolt feléje. Lebegett, tündökölt, majd az árnyak között fölszállt a magasságba és sugaras szépségben elszórt fölötté. Oláh felszökött roskadáságából és karjait kitérte, hogy megölelje megtalált, elshant szerelmét, de elsötétített körülötte minden és az éjszaka ráborította komor, vak leplét...

Ezután mindig vele voltak az álmodozások. A magányos órák pillanatai halk, de mégis lázas élettel perdültek le benne és a képezte ilyenkor kavarogó egymásutánban sodorta előtte a néma látomásokat. Néha egész alakjában állott előtte a leány és szót hozta, áhítatos vallomásokkal áldozott előtte, de ő csak állott, némán, mozdulatlan, az éjszaka szívében és ilyenkor Oláh vad gyűlöletre ébredt. Mások csupán a koronás homloka lebegett előtte, gondolatok világítottak le róla, melyek — érezte — az üzenetét hozták és az agya belesihadt a töprengésbe, de a rejtelmet megfejteni nem tudta.

Egy szerelmes éjszaka az íróasztala mellett ült. A virágok tavaszi nászából neki is jutott. Nagy orgona-csokor léleketz mellett, Oláh újra ott járt az akác-uton és belémertült a futó pillanatok gyönyörűségeibe, amikor először látta a leányt, — de csak a lelkét érezte a találkozásnak, csak a leány szemének sugaras forróságát, csak a kincses hajának illatát, selymes finomságát érezte; ő maga, az alakja ebben a káprázatban ellillant. És a leány ekkor váratlan meglátogatta... Megszorította Oláh kezét, meleg, kicsiny kezével átkelesolta és benne pihentette sokáig. A boldogság ekkor túláradt Oláh szívében és sírva fakadt. Ráborult az orgonacsokorra és a virágkelyhek között megsokolta a leány ajkát...

Az akác-uti fantom gyözedelmesen belérazolódott Oláh képeletébe és a festő egyre járta a mezőket, az erdős tájékat, de az akác-ut már nem volt sátoros, a fehér lombok poros, smaragdölddé váltak, anyassa lett a föld is és a buzatáblák között ringott az élet, a kalászkok meghuzzadtak, mint az áldásos méh. A nap érzéki hősséggel áradt le a mezőkre, buja, meleg hullámok szakadtak rá Oláh fejére, nyakára s a festő megállt a pipacstábla előtt mely utját állta. Kipirult pipacsokra hevesen tüzött rá a nap és azok ernyedten, szélesen megnyitották kelyhüket. Csöndes szellő suhant, a pipacstábla ringott, a napsugarak részegen lépegettek pipacsról-pipacsta és a piros táblán lángfolyók kusztak végig.

Oláh nyugva az akác-ut felé fordult és a leány megjelent a keskeny mezei uton, jött kíséretével, a gyöngy léptű öregasszonnyal. Oláh elébe ment és megszólította a leányt. Az válaszolt és a festő szíven ütötte az irgalmatlan érzés. Hallgatta a leány hangját, nézte az arcát, koronás haját, kímélően beletekintett a szemébe és Oláh megrázkódott az ijedségtől; a leány nem olyan, amilyennek ő szerelmes óráiban kibontott képzelettel, százszor és százszor megálmodta. Végighuzott lelkén a szerelmesek legvadabb fájdalma, akik szepőtlen hitükben váratlan megcsalódnak és bambán dadogva mondogatja magának:

— Megcsalt... megcsalt...

IRTA
CROKER M. B.

— Azután kikérem magam a nagyságos asszonyt emet folytatva tréfálkozva. — Sz egyszerűen Tizzenek, ez az bet néz rövidítése, hiszen hány nap mulva rokonok? No de most megyek s át csak egyre kérem, eszébe son valahogy levétközni küdni.

Tréfásan megfenyegette val s a másik pillanatban az ajtó függönye mögött

Körülbelül husz pereig egyedül, mikor Hassallné tért; nehéz sárga selyemrajta, mely gazdag redők mult karesu alakjához remek gyöngyör övezte hajában briliánsok ragyogtak.

— Jöjjön kedvesem, — és sovány, arany karikák sietett karját nyujtotta. Nyolc óra s férjem, aki legürelmetlenebb embere, korhol, hogy mindig elkétki folyton várakoznia kell.

E beszélgetés alatt a rembe vezetett, ahol könnyebbülésemre csak cseny urat találtunk eleglyi öltözetben, aki barátságoslyal sietett éjém.

— Férjem, Hassallné végtelemül örülök, — rünkben üdvözölhetem, a kis ezredes. — Csak a lom, hogy oly rövid vendégünk.

— Kedves Horace, — neje, — legyél oly szívutána, hogy nem eserletem ismét a bordeaux emlékszel, milyen galibák a minap is ügytelenséged pedig foglaljon helyet melá s tegey egy, mint ládhoz tartoznék. Újjelem a kanapéra s mo

Angol isk

Tudja mit, küldje a fő apró pénzt a fiuvá várhatok, míg váltam? Do you know what? change that is coming with the boy, I can here until you send change. — Du jú négy di esenes dat iz kamf vit di boj új ken mat antil jú szend aut tu.

De kérem szépen, há máskor! — But, please, other time! — Bat pliz ader tájml!

A világrt sem! Értelbe venni! — Not for Vctuals on credit! — di vörd! vitls an kred!

De tisztelt Barnáné, gyon csalódik: tudják auyagilag legjobban áldok csaknem kivétel nélkülében vásárolják néleteiket. — But my de Barna you are greatly you know that all our best situated neighbors here their supplies on. Bat máj dir miszisz B grélli in error, du ju négy di fiamensieli beszt szoborsz. pörész hír der kred!

Annál jobb önre ur, de ez csak tréfa — So much the bet Mr. Kovács, but this and offence is meant

(Folytatjuk)

IRTA
CROKER M. B.

JASRA GYÖNGYÖK

FORDITOTTA
NOVELLY RIZA

(Folytatás.)

— Azután kikérem magamnak a nagyságos asszony címet is, — folytatta tréfálkozva. — Szólitson egyszerűen Tizzennek, ez az Erzsébet néz rövidítése, hiszen már néhány nap múlva rokonok leszünk. No de most megyek s átöltözöm; csak egyre kérem, eszébe ne jusson valahogy levetkőzni s lefeküdni.

Tréfásan megfenyegetett újjával s a másik pillanatban eltűnt az ajtó függőnye mögött.

Körülbelül husz percig lehettem egyedül, mikor Hassallné visszatért; nehéz sárga selyemruha volt rajta, mely gazdag redőkben simult karcu alakjához, nyakát remek gyöngyör övezte és sötét hajában briliánsok ragyogtak.

— Jöjjön kedvesem, — mondta és sovány, arany karikákkal ékesített karját nyújtotta, — már nyolc óra s férjem, aki a világ legürelmetlenebb embere, folyton korhol, hogy mindig elkésem s neki folyton várakoznia kell.

E beszélgetés alatt a fogadóterembe vezetett, ahol nagy megkönnyebbülésemre csak egy alacsony urat találtunk elegáns estélyi öltözetben, aki barátságos mosolylyal sietett elém.

— Férjem, Hassall ezredes.

— Végtelenül örülök, hogy körünkben üdvözölhetem, — bókkolt a kis ezredes. — Csak azt sajnálom, hogy oly rövid ideig lesz vendégünk.

— Kedves Horace, — szólt most neje, — legyél oly szives, nézz utána, hogy nem eszélte-e el Ahmed ismét a bordeauxit. Hiszen emlékszel, milyen galibát okozott a minap is ügyetlenségével... Ön pedig foglaljon helyet édes Pamela s tegyen úgy, mintha a családdhoz tartoznék. Üljön ide mellem a kanapéra s mondja meg,

Angol iskola

Tudja mit, küldje a vissza járó apró pénzt a fiúval, én nem várhatok, míg váltani küld. — Do you know what? Send the change that is coming to me with the boy, I can not wait here until you send out to change. — Du jú nó vat, szend di esenes dat iz kaming tu mí vít di boj áj ken nat vét hír antil jú szend aut tu esenes.

De kérem szépen, hát fizessen máskor! — But, please, pay some other time! — Bat pliz, péj szam ader tájm!

A világért sem! Ételnemüt hitelbe venni? — Not for the world! Vuetuals on credit? — Nat for di vörl! vitlsz an kredit?

De tisztelt Barnáné, kegyed nagyon csalódik; tudja, hogy az anyagilag legjobban álló szomszédok csaknem kivétel nélkül mind, hitelben vásárolják nálam szükségleteiket. — But my dear Mistress Barna you are greatly in error, do you know that all our financially best situated neighbors, purchase here their supplies on credit? — Bat máj dir miszisz Barna, ju ár gréthi in errör, du jú nó dat al aur fájnensieli beszt sziesuédet néborsz, póresez hir der szuplájz an kredit?

Annál jobb önre nézve, Kovács ur, de ez csak tréfa és nem sértés. — So much the better for you, Mr. Kovács, but this is only a jest and offence is meant.

(Folytatjuk.)

hogy tetszik önnek a fogadósobám.

Körülnéztem. A fogadósoba nagy, tágas helyiség volt, amelynek három széles üvegajtaja a verandára nyílt. Egyik sarkában gyönyörű zongora állt, átellenben nagy kandalló, amelyben a hűvös évszakra való tekintettel barátságos tűz lobogott. A padlót gyékények borították, ezeket pedig értékes keleti szőnyegek. A függönyök s a butorok színe halványrózsaszínű, fája pedig hófehér volt. Helyenkint pálmák és déli növények álltak értékes virágtartókban. A falakon festmények, arcképtartók s különféle esecsebecsékkel megrakott állványok díszltek, míg a rózsaszínű ernyőkkel leborított lámpák kellemes, deris fényt árasztottak ebben a gyönyörű szobában.

— Sohasem láttam ennél szebb és izléesebb fogadósobát, — mondtam őszinte meggyőződéssel.

— Örülök, hogy meggyerte az öntetszését is. Ösmerőseim azt állítják, hogy Baredában ninesen mása; no de szó, ami szó, sok fejtörésbe került, amíg berendeztem. Ah, de jönnek már a vendégeink, — kiáltotta, amidőn kívülről közeledő lódobogás és kocsizörgés hallatszott.

Nemsokára beléptek a vendégek. Legelől Metcalfe ezredesné jött, egy kicsiny, élénk, esinosan öltözött asszonyka, akit férje, egy szélesvállu, katonás külsejű ur kísért. Őket Flasham kisasszony követte, egy feltűnően szép, szőke leány, ezüsttel hímzett fekete ruhában. A meghívottak között volt

Mallard kapitány is, egy igen szeretetreméltó fiatal tiszt, akinek az a szerenese jutott osztályrészü, hogy az asztalnál szomszédom lehetett s mint ilyen a legjobb tehetsége szerint igyekezett engem mulattatni.

Mialatt a szomszédommal beszélgettem, gondolatban őszinte csodálattal adóztam Hassallné háziasszonyi tehetségének. Az asztal izlées virágdisze, az értékes ezüst és porcellán s a kitűnően betanított szolgálómányzat a legelőkelőbb európai urháznak is dicséretére vált volna.

— Remélem nagyságos kisasszonyom, hogy ön is megjelenik a bálunkon? — kérdezte szomszédom.

— Őszintén megvallva, nem szándékom.

— Ugyebár, ez nem szép Ferrars kisasszonytól? — szólt közbe Hassallné éles átható hangon. — A hamupipőkéjét játsza s tönkreteszi háziasszonyi hírnevem.

— Oh azt semmivel sem lehet tönkretenni, — válaszolt a fiatal ember udvariasan.

Különbön előre figyelmeztetem kedvesem, — vette át ismét a szót Hassallné, — hogyha egyszer Rutnagherryben lesz, akkor le kell mondania a bálokról s más efféle szórakozásokról.

— Oh az nem tesz semmit, nem rajongok valami tulságosan a táncért, — biztosítottam merészen.

— Akkor jöjjön legalább nézzenek!

— Igazán szivesebben maradnék itthon, ha nem volna kifogása asszonyom.

— Nem bánom, tegyen úgy, a hogy jónak látja. Ami azonban a tánc iránt érzett ellenszenvét illeti, ebben a tekintetben pompásan illik Wattyhoz, mert rosszabb táncost képzelni sem tudok, mint ő! — folytatta az egész társasághoz fordulva. — Mintha egy krumpliszákot tartana a karjai között, olyan kegyetlenül rángatja ide-oda táncosnjét.

Ereztem, hogy arcomba szökik a vér. Szomszédom azonban észrevette kinos zavaromat s a legújabb angol irodalmi termékek felől kérdezősködve, más irányba terelte a beszélgetést. Ezalatt Tizzie Metcalfenével a háztartás és eselédkérdés fölött folytatott élénk eszmecsere.

— Azt be kell ismernünk, hogy nekünk háziasszonyoknak sokkal jobb dolgunk van itt Indiában, mint otthon, — hallottam félfüllel. — Ha ebédet vagy valami ünnepet akarok rendezni, egyszerűen behivatom az udvarmesteremet s miután közöltem vele szándékomat, méltóságteljes kézműdulattal ráparancsolok: — Bundobast kurru! — Ezzel a dolog el volt intézve.

— Mit jelentenek ezek a titokzatos szavak? — kérdeztem szomszédomhoz fordulva.

— Egyszerűen azt, hogy: intézkedjél! s meg lehet győződve, hogy parancsa a legpontosabban teljesül. A fő, hogy az ember ügyes s megbízható udvarmesterre tegyen szert; akkor semmitől sem kell tartania. Én tudniillik szintén nőülni készülök, — tette hozzá halkabban — s ezért bátorkodom ezzel a tanácsal szolgálni.

— Köszönettel veszem, habár nem hiszem, hogy az ültetvényeken gyakran nyílnék alkalmas estélyeket, vagy ebédeket adni.

(Folytatjuk.)

Rejtvények

1. VERSES REJTVÉNY.

Hát ez mi isten csudája
Egy négy tagu szó.
Minden tagban két betű van.
S közepe: karó!

Régi dolog: soha étel
Nem volt a karó;
Mert rideg tény, hogy nem ember
Gyomrába való.

Am elől is, hátulján is
Ha megspékeled,
Fogadok, hogy főleg sajttal
Kedves ételed.

2. SZAMTANI REJTVÉNY.

Beküldte: Kállai Pista.

Egy fűszerkereskedő minden öt narancshoz három citromot adott. Eladott összesen 72 citromot és narancsot. Mennyi narancsot és citromot adott el?

Február hó 8-án megjelent számunkban közölt rejtvényeink megfejtése: 1) Anna; 2) R betű.

Helyesen fejtették meg: Ravasz Rózsika, Milwaukee, Wisc.; Balogh Andrásné, Akron, O.; Deák István, New Brunswick, N. J.; Kálló Illés, Bridgeport, Conn.; Nagy Sándor, Cleveland, O.; Bolla József, Buffalo, N. Y.; Szornyi Béla, Cleveland, O.; Kardos István, Lorain, O.; Tóth Pista, Rayland, O.O.; Kelen Istváné, Pittsburgh, Pa. és Burkus János, Rositter, Pa.

A díjakat Balogh Andrásné, Bolla József és Kelen Istvánné nyerték meg.

A LEGJOBB

KÖNYV

a bankkönyv. A legokosabb
erény a

TAKARÉKOSSÁG

Takarékosságának históriáját bankkönyvből lehet megtudni.

Mentől nagyobb összegek vannak a könyvbe beleírva, annál szebb a történet.

NEM TUDNA

MÉG SZEBBÉ

TENNI?

KISS EMIL

Bankár

133 Second Ave.,

New York

KIS LÁNYOKNAK KIS FIUKNAK

RÉPA-CSÖSZ AZ ÓRIÁS

Tyű, ettől aztán nyomban visszazért az ereje, de még inkább a haragos, mérges felberzenkedése.

Felkapott az udvaron egy rudat, futott a házba, hogy azon nyomban agyon verje a feleségét.

Az ajtó természetesen be volt zárva. Mert hát a gondos asszony sohasem mulasztotta el rátozni a reteszt.

Odament az ablakhoz, bekopogtatott.

— Ki van künn?... kérde az asszony álmából felszerkenve.

— Nyisd csak ki, mindjárt megtudod... Nyisd csak ki hamar!

— Mit tartasz a kezében?

— Rudat, ha éppen tudni akarod.

— Mit akarsz a ruddal?

— Majd megtudja a hátad, te gonosz asszony... Hova tetted a kecskémét meg a gidómat?

— Ugy-e fejfaltatok, míg oda voltam kenyeret keresni nektek.

— Hát a te kosarad-hol van?

— Ahhoz semmi közöd. Nyisd ki az ajtót!

— Te pedig tedd le a rudat! Addig nem erősztelek be.

— Jaj, te asszony... Talán beléd is a Répacsősz lelke szállt, hogy így mersz velem beszélni!

— Hát már az egész világ a nyakamra nőtt!

— Ugy látszik, hogy a Répacsősz mogyorófa pálcája jócskán megpuhította, mert letette a rudat s úgy ment be a házba.

A jó asszony megterítette az asztalt. Fehérbélű cipőt, hideg sült húst és egy kanesó bort tett eléje. Megkínálta, hogy egyék és igyék.

Az üvegesnek előlított a szemeszája, mikor az asztalon ezeket a kívánatos dolgokat meglátta.

Persze, hogy mindjárt nyája-sabb eltt.

— Honnan kaptad, asszony, a fehér cipőt, a sült húst és a bort?

— A plébános urtól, édes gazdám.

— Hm, hát mióta lett a plébános ur olyan jó emberünk?

— A mióta a kecskénk megdöglött.

— Mitől döglött meg a kecskénk?

— Az arany füveeskétől...

— Jaj, jaj, asszony, micsoda bolond dolgokat beszélsz te nekem. Higgyem-e?

— Előbb lakjál jól, aztán aludjál egyet, holnap elmondok mindent, akkor majd elhiszed, ha a szemeddel látod.

— Már hogy mit?

— Azt, hogy többé nem kell az üveges kosarat a fejedre vened és hét ország ellenében vándorolnod.

— Nem értelek, asszony, te még megbabonázol a beszédeddel.

— Igyál, a bor jó, ugy-e?

— Jobb a jónál! Isten áldja meg a plébánost, ha ő küldte.

— Nem küldte, csak pénzt adott.

— Pénzt?

— És még fog adni sokat, anynyit, a mennyit kérünk tőle.

Az üveges kezdette a kezét-lábát tapogatni, hogy vajjon ébren van-e vagy álmodik. Annak

az öreg plébánosnak elment nyilván az esze, ha nekik pénzt ad, még pedig annyit, a mennyi kell.

Egész éjjel nem tudott aludni. Igaz, hogy a kanesó bort mind megitta, s ez is elvette az álmát, mert hát eddigelé nem volt hozzá szokva efféle italhoz.

Reggel aztán nemcsak az üvegesnek a feje, hanem a titokzatos dolog is kivilágosodott.

Most már tudta, hogy miért döglött meg a kecske, miért ad nekik a plébános pénzt s hogy miért nem kell neki ezután az üveges kosarat a fején cipelnie hűtedhet országban. Otthon ülhet, pipázhat, csak a száját kell kitátnia, s beléje repül a sült galamb.

Ez a hirtelen szerencse őt is kiforgatta a régi házsártos, verekedő természetéből. Megbecsülte az asszonyt, szerette a gyermekeit, dolgozott is.

A plébános ur hűségesen kezelte a pénzközet, s tovább is adott nekik jó tanácsot.

A jámbor asszony nem volt háladatlan. Bement a városba, s olyan gyönyörűséges misemondó ruhát vásárolt, hogy abban akár a püspök is oda állhatott bátran az oltár elé.

Abból a fiúcskából pedig, akit hajdanában Répacsősz el akart vinni, híres nagy vitéz kerekedett idővel. A csatában úgy aprította a törökök fejét, mint a nyers tőköt.

Nem is hiszem, hogy híret nem hallottatok. Ha esetleg még sem emlékeztek rá, hát kérdezzétek meg Répacsősztól, ő talán megmondja nektek.

ÖTÖDIK MESE.

Répacsősz és a furfangos tolvaj.

Ez volt az utolsó kópésága Répacsősznek, amit most elmeséltek.

Hát egyszer egy kényes grófné befogatott a hintájába, felültette a két leányát, a bakra felkapasz-

kodott a libériás inas — így indultak el egy híres fürdőbe.

Tulajdonképpen nem volt nekik semmi bajok, de az orvos azt mondta, hogy menjenek fürdőre, akkor még egészségesebbek lesznek. Hja, a grófnék ráérnek, hogy egészségüket ápolják.

A mint az Óriás-hegy felé közeledtek, az inas így szólott a kocsihoz:

— Te Jancsi!

— He?

— Láttad-e már Répacsősz, az óriást?

— Nem én, hát te?

— Én sem, de a nagyapám látta. Azt mondta az édes apámnak, hogy ott lakik abban a hegyben.

— Nono... ne igen emlegesd, komám. Csirkendő dolog ez.

— Így estefelé szokott kijönni a hegyből. Nem szeretném, ha éppen most találkoznánk vele. Hát te?

— Én meg ugyanvalóst nem.

A grófné hallotta ezt a beszélgetést, mosolygott magában:

— Istenem, milyen ostobák ezek a falusi emberek! Ezek szentül hiszik, hogy élő alak Répacsősz, pedig csak a babonás öreg asszonyok, meg az éretlen gyermekek hiszik.

Ez alatt még inkább alkonyodott. A fák árnyai hosszúra nőttek, a denevérek röpködtek szanaszét, a hold sem bujt még ki, a nap pedig már régen lenyugodott az Óriás-hegy háta mögött.

Az inas egyszerre csak ijedten kiáltja:

— Ott van mi... — jön Répacsősz!

Csakugyan valami fekete köpenyeges alak tünt elő az utkanyarodásánál. Jóval magasabbnak látszott a közönséges embernél. Hanem a mi ennél még esődálatosabb volt: a feje nem látszott.

Persze, hogy nem. A fejét a kezében tartotta.

A kocsi kiejtette a kezéből a gyeplőt, az inas szeretett volna bebujni egy szűk nyaku palack-

ba vagy a furólyukba. Minden hajszála az égnek meredezett, mintha csupa apró szegek lettek volna.

A grófné sem vette most már tréfára a dolgot. Ő is, meg a grófkisasszonyok is legokosabbnak tartották, ha rögtön elájulnak, legalább így nem látnak semmit.

Az inas is, meg a kocsi is kimeresztették a szemüket és reszketve dadogták:

— Répacsősz! — Répacsősz!...

Megszólt a fekete köpenyeges fejtelten ember. Olyan mély volt a hangja, mintha a hasából beszélt volna:

— Az vagyok!... Szeretettek volna látni, no hát nézzetek meg jól. Azzal kezében tartott fejét úgy csapta hozzájuk, hogy a kocsi is, meg az inas is rögtön lefordult a bakról.

A rémes fejtelten ember felugrott a helyükbe, kezébe kapta a gyeplőt s kezdette gyorsabban hajtani a lovakat.

(Folytatjuk.)

Büvészet

Tüzet a kezben tartani a nélkül, hogy a kéz megsértenék.

Kenjük be kezünket tojás sárgája, mézga (Gummi) és keményítő keverékkel, hagyjuk a kezét megszáradni, s bátran tarthatjuk kezünkben az izzó szentet.

Holt rákot megeleveníteni.

Néhány élő rákot néhányszor pálinkába mártunk, mi által vörös színt nyernek, s most betesszük őket a főtt rákok közé, s nemsokára ki fognak bujni a tából.

Hogy lehet égő csillagot a levegőbe löni?

Olvasztott szalonnában borsot főzünk s azt egy töltésre helyezzük, behintve jól finom puskaporral, s leterítve kevés papírral. Ha éjjel a töltést elcsütjük, a borsó mindannyi csillagként fog világitani. Vigyáznunk kell azonban, hogy könnyen gyúlékony anyagokra ne löjjük a töltést, nehogy azok meggyuljanak. Továbbá nem függőleges irányban, mert a le-hulló részek könnyen károsakká válhatnak ránk nézve.

A gáz készítő.

Egy selmezi pipát megtöltünk porrá tört közzénnel, aztán a pipa tetejétől elzárjuk a levegőt, midőn a gyálgal betöltjük, aztán tűz vagy láng fölé tartjuk a pipát. Ha a közzénn eléggé megmelegedett, kis mennyiségű gáz fog a pipaszár felső nyílásán mutatkozni, mit meggyújtva, azzal az egész szobát meg lehet világitani.

Különböző színjelenségek.

Ha este a tükör előtt, melyre lehetek, vagy melyet vékony zsiradékmázzal bevontak, gyertyavilágot tartunk, egy kissé oldalvást a szemtől (ugy, hogy a visszavetett sugarak a szembe jussanak, felső sugarakkal csak kis szöveget képezzenek), akkor a tükörön színes csíkok mutatkoznak azon irányban, mely a láng és a szem által a tükörre függőlegesen tett síkra függőlegesen áll s annál szélesebben, minél kisebb a beeső és visszavetett sugarak által képezett szög.

ASSZÓ

A LÁNYOKAT tanítják írni, főzni, számolni, a tanítják olyasmire, re soha ebben az életben szükségük. A gyermek azonban a legtöbb lánygyermek fogalma sincsen, ha letlenül nem lakik egy szony nővérrel, avagy nül és váratlanul nem kis testvérkét, akit az utóma felügyelete mellett doz. Minden józan gond ember megegyezik velük, hogy a lányoknak ez a zatiánása helytelen, a nagy gyermekhalandóság a rovására irandó. Ezzel doníthatjuk azt is, hogy közölünk beteg testtelélekkel szenvedjük át, mert az anyánk nem gyermekápoláshoz, hanem ténél is jobban szeretnek.

...Sir a bébi.

Reggel hat óra van, anya felkel, elkészíti a egy perccel később a haligat és táplálkozik, azonban kiürül és a kezdi a sirást. Nosza, bit el kell esztitani, anya hónaljon kapja a pos esecsemőt és hureo vel fel és le a szobából, így hureolta a játéknéhány esztendővel ezébbunak azonban nem van ra, se szíve, se tüdője a bébinek van s győnéfojtogatja a mama eszt szere. Szegényke hany leteszi, ujra táplálja, ujra hany. S hany, amig valaki ki nem pasztalatlan anyát, hog nem szabad hureolná nál fogva.

Ha valaki nem gon pasztalt anya, el sem zelni, hogy milyen toesságra van szükség emeléséhez és kéze. Mielőtt tovább menné lentjük, hogy a eszt azért kell felemelnünk hallgattassuk a sirást, nak kétségtelenül oka. Ezt az okot kell nünk és akkor a gye is abba hagyja a szony olyan rosszul nincs, hogy a mindennapi küll nem marad el, azonban éppen olyat és rossz szokás, mint gyereket, cuclira szogyereket rendszeren zott időközökben kell olykor-olykor vizet ki. Ezenfelül semmit pedig nem szabad a húst, burgonyát, vad adni. Igaz, erre azt dani sokan, hogy ma húst, kenyeret, még Helyes, örülünk nek más halt bele ugyane ba?

A gyermekápolást napokig beszélhetnünk lennénk vele készen elmondhatjuk, hogy

ASSZONYOK LÁNYOK

Hogyan ápoljuk a gyermekeket?

ALÁNYOKAT tanítják varrni, főzni, számolni, gépen írni s tanítják olyasmire is, amire soha ebben az életben nem lesz szükségük. A gyermekápolásról azonban a legtöbb lánynak halvány fogalma sincsen, ha csak véletlenül nem lakik együtt az asszony nővérével, avagy véletlenül és váratlanul nem kap egy kis testvérkét, akit azután a mama felügyelete mellett ő is gondoz. Minden józan gondolkodású ember megegyezik velünk abban, hogy a lányoknak ez a tájékozatlansága helytelen állapot. A nagy gyermekhalandóság ennek a rovására irandó. Ennek tulajdoníthatjuk azt is, hogy sokan közülünk beteg testtel és beteg lélekkel szenvedjük át az életet, mert az anyánk nem értett a gyermekápoláshoz, holott az életénél is jobban szeretett bennünket.

...Sir a bébi.

Reggel hat óra van. A fiatal anya felkel, elkészíti a tejet és egy perccel később a csecsemő halgat és táplálkozik. Az üveg azonban kiürül és a bébi újra kezd a sírást. Nosza csak, a bébit el kell esztítani. A fiatal anya hónaljra kapja a tiz hónapos csecsemőt és hureolja magával fel és le a szobában. Éppen így hureolta a játék-babáját is néhány esztendővel ezelőtt. A babának azonban nem volt se gyomra, se szíve, se tüdeje, ellenben a bábának van s gyöngéd szerveit fojtogatja a mama esztítási módszere. Szegényke hány, a mama leteszi, újra táplálja és a bébi újra hány. S hány mindaddig, amíg valaki ki nem tanítja a tapasztalatlan anyát, hogy a bébit nem szabad hureolni a hónaljánál fogva.

Ha valaki nem gondos és tapasztalt anya, el sem tudja képzelni, hogy milyen elővigyázatoosságra van szükség a bébi felneveléséhez és kézentartásához. Mielőtt tovább mennénk, kijelentjük, hogy a csecsemőt nem azért kell felemelnünk, hogy elhallgattassuk a sírását. A sírásnak kétségtelenül van valami oka. Ezt az okot kell megszüntetnünk és akkor a gyerek magától is abba hagyja a sírást, ha csak olyan rosszul nincs szoktatva, hogy a mindennapi ringatás nélkül nem marad el. A ringatás azonban éppen olyan fölösleges és rossz szokás, mint amikor a gyermeket cuclira szoktatják. A gyermeket rendszeresen, meghatározott időközönként kell táplálni és olykor-olykor vizet kell adni neki. Ezenfelül semmit. Főképpen pedig nem szabad a csecsemőnek húst, burgonyát, vagy kenyert adni. Igaz, erre azt fogják mondani sokan, hogy mi is kaptunk húst, kenyeret, mégis megéltünk. Helyes, örülünk neki, de hány más halt bele ugyanebbe a kosztba?

A gyermekápolásról azonban napokig beszélhetnénk, még sem lennénk vele készen. Azt azonban elmondhatjuk, hogy sok anya és

még több apa helytelenül fogja a gyermekét.

A szabály az, hogy kell megfogni a gyermeket, hogy az egyik kezünkkel tartjuk, a másikkal pedig támasszuk meg a hátgerincét és a fejét.

Gondoljunk mindig arra, hogy a gyermek hátgerince és nyaka-

csigolyája rendkívül gyöngé még. Essék hátra a bébi a derekánál, vagy essék hátra a feje, kész a baj, néha a katasztrófa. Tudunk esetet, amikor egy szenvedélyes, de tapasztalatlan anya úgy hátracsókolta a gyermeke fejét, hogy kitorzta a nyakát vele. Tudunk esetet, mikor a gyermek

derekát nyomoritotta el, mert rosszul fogta a anyja és nyomorék maradt egész életére.

Ennek a cikknek az olvasása után azt kérdezi azonban az olvasó, hogy mit ajánlunk tehát, hogy a lányok ne kerüljenek bele tapasztalatlanul a házasságba és ami ennél is fontosabb: az anyaságba. Megmondjuk. Azt ajánljuk, hogy az anyák vegyenek maguknak fáradságot arra, hogy a lányokat gyermekápolásra és a vele összefüggő dolgokra tanítsák. De ugyanakkor nagy feladat vár azokra az iskolákra is, ahol felnőtt lányok nyerneket oktatást.

LENKE. — Sziveskedjék pontos címét megadni. Est az ügyet nem lehet elintézni egyszerű üzenettel. Bátran írhat. A Terka nénihez írott leveleket nem olvassa el más.

T. JANOSNÉ. — Megpróbáljuk beszerezni.

Y. SMIT. — Önnek kivételesen levelet írok, mert fontos, hogy tanácsom idejében érkezék meg.

HU OLVASÓ. — Fátynak csak leánynak való. Csokor leánynak is, asszonynak is. Öltözködjék egyszerűbb estélyi ruhába. Ez a leghelyesebb. A ruha színe ne legyen fehér. Legyen rózsaszín, vagy világoskék, esetleg más halványabb, szelidebb színű kelméből a ruha. Terka néni köszöni a bizalmat.

19 ÉVES. — Ismerősének igaza lehet, amennyiben ön csakugyan heves vérmérsékletű lehet, akin a vér és annak ereje olyan nagy mértékben uralkodik, hogy agyvilláját szüntelen élénk működésben tartja és képzeli tehetőségét annyira felvillanyozza, hogy az képtelen eszméket és gondolatokat termel, amelyeket maga valószínűleg vél. Bajával legjobb orvoshoz fordulni.

SZERENCSETLÉN. — Kár volt olyan kicsiség miatt olyan hosszú levelet írni. A baj oka az, hogy mindketten kölcsönösen féltékenyek, bár ezt maga erősen tagadja. Ilyen körülmények közt annak a harmadiknak a kacérkodó közbenjötté igazán fölösleges volt és teljesen elmeresztette a dolgukat. Azt azonban el kell ismernie, hogy a férje ez esetben teljesen helyesen viselkedett. Ön azonban túlságosan idegesnek és izgatottnak látszik és rémképeket is lát. Attól ne tartson, hogy az illeték nyilvánosságára hozzák a családi perpatvart, mert ahhoz pénz kellene. Végkép megszabadulhat tőlük, ha többé nem akar hallani se róluk. A férje és szülei pedig nagyon okosan cselekszenek, ha a válásba nem egyeznek bele. Meg kell várni, míg az izgatottsága lecsillapul, akkor majd maga is másképpen fog gondolkozni.

S. J. P. — A szónak tágabb értelmében minden írásmű, amely nyomtatásban megjelenik, az irodalomhoz tartozik. Ha még oly kicsiség is. Szoros értelemben azonban csak az olyan művek tartoznak az irodalom körébe, amelyek a művelődés előmozdítására szolgálnak.

TÖBB LEVÉLRE a jövő héten válaszol Terka néni.

PROFESSOR METCHNIKOV

aki az egész világon hírne, megállapította, hogyan lehet száz éves kort elérni, jó egészségben maradni és fiatalosan érezni mindvégig.

Intézetünk több ismert európai orvos vezetése alatt áll. Azon célból lett megalapítva, hogy a magyarok szenvedéseit segítsen.

Alapos vizsgálat alá vettük mindama betegségeket, melyben honfitársaink szenvednek. Több évi tanulmányozás és munka után megalapítottuk ezt az **INTEZETET** a patent orvosságok előállítására, hogy sikeresen megküzdhesünk a betegségekkel.

Feltaláltuk a megfelelő gyógyszereket testvéreink gyógyítására minden betegségnél, bármennyire elhanyagoltak is. Eme gyógyszerek értékét elismerik kiváló **SPECIALISTÁK** is. Össze lettek gyűjtve eme orvosságok alkotórészei az egész föld kerékességéről. Egy része Magyarországról, más része Németországból, Olaszországból, Afrikából és Dél-Amerikából és irásbeli **JÓTLLAST** adunk, hogy megfeleljenek az Egyesült Államok törvényeinek.

NE LEGYEN ELKEDVETLENITVE

ha az orvosok fel is adták a reményt Önt kigyógyítani. — Ha bármikor szüksége van az alant felsorolt gyógyszerekre, vágja ki ezt a hirdetést, tegyen keresztet a kívánt gyógyszer neve után, írja alá nevét és címét és küldje be nekünk. Mindenkor **INGYEN** állunk szolgálatára és őszinte tanácsot adunk Önnek.

A gyógyszerek neve:	
1. Férfi betegségek:	----- Bármely korban és állapotban.
2. Kőszívny:	----- Izom- és csuklófájdalmak ellen a test bármely részében.
3. Vérméregzés:	----- Kötések és bőrbetegségek.
4. Gyengeség:	----- Ifjúkori hallásvesztés.
5. Tüdőbajok:	----- Köhögés, Asthma, Bronchitis és Meghűlés.
6. Gyomor:	----- A belek és a gyomor rendbekerítésére.
7. Vese bajok:	----- Gyenge vesék és vizeleti bajok.
8. Bőrbetegségek:	----- Eczema, nyílt sebek és var.
9. Erősítő szer:	----- Gyenge szervezet, vérhiány és étvágytalanság.
10. Női betegségek:	----- Havi rendeltlenségek, tisztulások és vérzések.

Minden levelezés titoktartás mellett történik.

THE ROMAN MEDICINE COMPANY

STATION 5

PHILADELPHIA, PA.

22, 29, marc 7, 14

VÉDEKEZÉS A GENNYES MITESSZEREK ELLEN.

Akinek nagy genyves mitesszere van, annak minden reggel evés előtt fél pohár keserűvizet kell innia és gyomrát soha este tulterhelni nem szabad, sós, borsos, paprikás, ecetes és túlfűszertes eledelektől óvakodni szükséges.

Az arcot minden reggel meleg vízben, nafta szappannal megmosni, utána hideg vízben jól leöblíteni és erős alkohollal bedörzsölni kell. Pudert használni szigorúan tilos, mivel a pórusokat (a bőr lukacsait) betölti és gyulladásokat okoz.

Este lefekvés előtt szintén meleg vízben szappannal arcunkat alaposan megmosva, leöblítjük, utána pedig alkohollal fertőtleníttük, ennek elkészítésével, buza-lisztet mézzel péppé keverünk és minden egyes genyves mitesszere rákenünk belőle, hogy megpuhítsa.

Reggel arcunkat jó meleg szappanos vízben áztatjuk spongyával és megmosva, leöblítve, alkoholos vattával letörölgetjük egész arcunkat. Utána egy tányérba szublimátot vagy karbols vizet öntünk és abba két kis vattát bemártunk s minden egyes genyves mitesszere kinyomása után újból frissen vesszünk.

A két szublimátot, vagy karbols vatta közé fogjuk a genyves mitesszert és kinyomjuk alaposan, utána pedig minden egyes kinyomott mitesszere helyét erős alkoholba mártott vattával kiégetjük. — Rövid 1—2 hét alatt tiszta sima arcot nyer mindenki ilyen módszer után.

Egyszerű megoldás

(Folytatás a 7. oldalról)

— Igaz, hogy ön legjobb barátjának, Marschall Edith vőlegénye? Harald egy pillanat alatt mindent megértett. Célja elérte forró szerelmét.

— Nem igaz! — válaszolt — ő atyám jegyese!...

Célia levele Marschall Edithhez: "Kedves Edithem! Boldog vagyok a hír hallatára, hogy id. Harald Quain menyasszonya vagy. Biztosan érdekelni fog, hogy én is menyasszony vagyok. Vőlegényem: ifj. Harald Quain, a te jövődöbél mostohafiad! Örökre a tied Célia."

Még mindig fenyegeti az Egyesült Államok népét az Influenza és tüdőgyulladás járványa

TUDJA-E ÖN, hogy a spanyol influenza még mindig fenyegető erővel szedi áldozatait?
TUDJA-E ÖN, hogy Önnek, nekem és az Egyesült Államok szélében-hosszában mindenkinek **SÜRGŐSEN VÉDEKEZNI** KELL a veszedelmes járvánnyal szemben?
ÉS TUDJA-E ÖN, hogy mit kell most mindjárt **TENNIE** a gyors védekezés szempontjából?

Olvassa el mindazt, amit itten mondani fogok:

- 1) Ha nincsen "PARTOLAJA" kéznél, rendelje meg nálam, de azonnal, mert influenzás időkben legelső sorban a gyomor tisztántartására és a vér rendes keringésére kell ügyelnünk. — "PARTOLA" pedig elismert és kipróbált fertőtlenítő, vértisztító és hashajtó szer, cukorka alakban. — Hatása biztos, íze kellemes és üdítő. — Gyermek is szeretik. — Rendeljen belőle annyit, hogy állandóan használhassa.
- 2) Semmi körülmények között nem maradhat el most a házából az én legújabb találmányom, a **VALÓDI PARTOS-FÉLE GYOMORERŐSÍTŐ ("HERKULES")** sem. — A "HERKULES" már sikerült vegyi összetételénél fogva is, a lehető legalkalmasabb védő és segítő szer a járvánnyal szemben.
- 3) Igen fontos, hogy járvány idejében az ember szervezetének ellentálló képessége fokozottabb, erősebb legyen. — E célra rendelje meg azonnal és használja előírás szerint a kitünőnek bizonyult "PARTOGLORY" idegerősítő és vérképző kivonatot.
- 4) Okvetlenül ott legyenek most a házában a fejfájás elleni nagyszerű "LIRO" ostyák.
- 5) Ugyancsak nélkülözhetetlen a köhögés, hörghurut, tüdőhurut, gége- és légcsőhurut, — egyszóval a légző szervek mindenféle meghűlése ellen az utólrágható "PARTOCOUGH".
- 6) Mindig kéznél legyenek továbbá: a köhögés és torokbaj ellen legjobban bevált "PEMETE-CUKORKÁK", nemkülönben
- 7) a köszvény és hűlés elleni "PARTOS-FÉLE RHEUMA POROK" és végül
- 8) az Influenza-megbetegedés ideje előtt is és ideje alatt is, a föltétlenül állandóan használandó "KÁRPÁTI MELL-TEA", nátha, köhögés, fejfájás és mellfájás ellen.

Számtalan levél tanuskodhatik amellet, hogy már az 1918 évi nagy influenza-járvány idején is ezen védő és segítő szerek sikeresen állották helyüket ott, ahol alkalmazták őket. — A járvány, — sajnos — még mindig erősen kopogtat mindnyájunk ajtaján, ne vesztegelje Ön sem az időt, mert minden perc késő lehet!

Hogy pedig még buzdítsam is Önt az azonnali óvintézkedés megtételére illetve a fent felsorolt tiszta, kitünő és hatásos gyógyszer-különlegességeim rögtön beszerzésére ezennel felhívom becses figyelmét az alanti

Sürgős Rendelési Ivetre az Influenza Járvány idejére kedvezménnyel!

A SÜRGŐS RENDELÉSI IV már ki van állítva, olvassa el és győződjék meg róla, hogy **MOST KIVÉTELESEN**

8 dollárért 10 dollár és 60 cent értékű szert adok önnek.

E szerek között van valamennyi fent ismertetett védőszer és külön még 1 darab PARTO-SZAPPAN, IGEN FINOM NÖVÉNY-BALZSAM ARCSZÉPÍTŐ SZAPPAN IS.

Csak írja be a nevét és pontos közelebbi címét a SÜRGŐS RENDELÉSI IV ALJÁN, tegye azután egy borítékba az Ivet a 8 dollárral együtt és küldje be nekem, én pedig — különös figyelemmel — a lehető legpontosabban fogom rendelését elintézni. Azonnali szives intézkedését kérve, maradtam kiváló tisztelettel:

PARTOS C. MIKLÓS

GYÓGYSZERÉSZ ÉS VEGYÉSZ

160 SECOND AVENUE,

NEW YORK, N. Y.

VÁGJA KI!

Sürgős rendelési iv

VÁGJA KI!

—Az influenza idejére kedvezménnyel—

T. Partos Patika, 160 Second Ave., New York

	Dollár	Cent
PARTOLA, fertőtlenítő, vértisztító és hashajtó cukorka, ára nagy dobozzal \$1.00, 6 nagy dobozzal csak \$5.00	2	—
PARTOGLORY, idegerősítő, vérképző és izomfejlesztő, üvegenként \$1.25, öt nagy üveggel csak \$5.00	1	25
HERKULES, a legújabb és legfinomabb valódi Partos-féle GYOMORERŐSÍTŐ, ára bérmentve egy üveggel \$2, hat üveggel \$10, 12 üveggel \$18	2	—
LIRO, fejfájás elleni kitünő szer ostyákban, nagy dobozonként \$1.00, hat nagy dobozzal csak \$5.00	1	—
PARTOCOUGH, köhögés, hörghurut, gége- és légcsőhurut ellen; kitünő szer a légző szervek mindenféle meghűlése ellen, nagy üvegenként \$1.00, hat nagy üveggel csak \$5.00	1	—
PEMETE CUKORKA köhögés és torokbaj ellen, adagonként 25 cent, öt csomaggyal \$1.00	1	—
PARTOS-féle RHEUMA POROK köszvény és hűlés ellen, nagy dobozonként \$1.00, hat nagy dobozzal csak \$5.00	1	—
KÁRPÁTI MELL-TEA, nátha, köhögés, fejfájás és mellfájás ellen, dobozonként 35 cent, 3 nagy dobozzal csak \$1.00	1	—
PARTO-SZAPPANT, növény-balzsam arcszépítő szappan 35 cent, 3 darab csak \$1.00	—	35
Összesen	10	60

A fenti rendelésért járó **8** dollárt itten küldöm.

Nevem ..... Házzám és utca, vagy Box .....
Város ..... Állam .....